

**Kurs Omega:
Praktický výcvik zakladatelů sborů**

Vydala
The Bible League, 16801 Van Dam Road, South Holland, IL 60473 USA
Tel: (800) 334-7017 E-mail: info@BibleLeague.org www.bibleleague.org

Copyright ©1999 *The Alliance for Saturation Church Planting*
Tyto materiály byly připraveny ve spolupráci s Peter Deyneka Russian Ministries, Projekt 250.

Reprodukce a distribuce těchto materiálů či jejich částí v jakékoliv formě je **povolena a vítána** za podmínky, že:
(1) v citaci či kopii bude uvedeno autorství, (2) budou vyznačeny případné změny či úpravy, (3) tato publikace nebude prodávána za cenu vyšší než náklady na její reprodukci a (4) nebude pořízeno více než 1000 kopií.

Pokud byste měli zájem vystavit tyto materiály na Internetu či je chtěli použít jiným než výše uvedeným způsobem, obraťte se prosím na

The Alliance for Saturation Church Planting, H-1111 Budapest, Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO,
Tel: +(36-1) 466-5978 and 385-8199 Fax: +(36-1) 365-6406 E-mail: SCPAlliance@compuserve.com.

Překlady či úpravy vhodné pro vaši kulturu či prostředí jsou také vítány. Opět prosím kontaktujte *Alianci*, abychom mohli povzbudit a informovat i další lidi, kteří by mohli mít zájem o váš překlad nebo oblast práce.

Pokud se chcete dozvědět více o službě jednotlivých zúčastněných organizací, kontaktujte prosím:

P.O. Box 843
Monument, CO, USA 80132-0843
Bezplatná linka: (800) 649-2440
E-mail: Contact_USA@AllianceSCP.org
www.AllianceSCP.org

Kancelář pro Evropu: e-mail: SCPAlliance@compuserve.com

Project 250
P.O. Box 496, 1415 Hill Avenue
Wheaton, IL, USA 60189
Tel: (630) 462-1739 Fax: (630) 690-2976
E-mail: RMUSA@ASR.ru
www.russian-ministries.org

Všechny biblické citace jsou z českého ekumenického překladu Bible, Copyright © 1985, Československá biblická společnost. Další použité překlady jsou Bible svatá, podle posledního vydání kralického z roku 1613 (KR), a Nová smlouva, Copyright © 1994, Křesťanská misijní společnost (NS),

Poděkování

Chceme vyjádřit srdečné poděkování a vděčné uznání všem, kteří přispěli k přípravě těchto výcvikových příruček. Následující lidé zásadním způsobem přispěli k sepsání a úpravám těchto materiálů. Pane, zbuduj si svou církev... až na sám konec země!

Jay Weaver, hlavní redaktor, *World Team*

Richard Beckham	<i>Greater Europe Mission</i>
David & Lisa Bromlow	<i>Christ For Russia</i>
Ron Brunson	<i>World Witness and United World Mission</i>
Don Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Bea Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Hunter Dockery	<i>World Harvest Mission</i>
Mike Elwood	<i>Greater Europe Mission</i>
Jeff Geske	<i>United World Mission</i>
Dave Henderson	<i>CB International</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Bob Mackey	<i>United World Mission</i>
Bob Martin	<i>United World Mission</i>
Paul Michaels	<i>Grace Brethren Intl. Mission</i>
Norie Roeder	<i>United World Mission</i>
Ki Sanders	<i>World Team</i>
Larry Sallee	<i>UFM International</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Eric Villanueva	<i>United World Mission</i>
David Westrum	<i>Interlink Ministries</i> — <i>Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>

ZVLÁŠTNÍ PODĚKOVÁNÍ ZA ADMINISTRATIVNÍ A TECHNICKOU PODPORU

Edith Bond	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
David Gál	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
Nell Harden	<i>Profesor angličtiny v důchodu</i>

O ALIANCI

Tento kurs byl připraven *Alianci pro zakládání sborů* (*The Alliance for Saturation Church Planting*) ve spolupráci s Projektem 250 organizace Peter Deyneka Russian Ministries. *Aliance* je společenstvím církví a misijních organizací, které usilují o mobilizaci věřících k tomu, aby naplnili všechny země střední a východní Evropy a bývalého Sovětského svazu evangelikálními sbory. Saturační zakládání sborů je strategie, která se snaží založit sbory v každém městě, vesnici a čtvrti, aby ti, kdo přijmou Krista, měli společenství, ve kterém budou moci růst a být vybaveni ke službě. *Aliance* je postavena na myšlence, že spojení sil zvyšuje efektivitu, odstraňuje duplicitu a demonstuje jednotu Kristova těla.

ČEMU VĚŘÍME:

- Božím hlavním nástrojem evangelizace a učednictví je sbor.
- Partnerství církví a misijních organizací má zásadní význam při množení sborů a rozvoji hnutí saturačního zakládání sborů.
- Výcvik vůdců je nezbytně nutný k zakládání sborů a růstu církve.
- Vyznáním víry *Aliance* je Lausanneské krédo.

CO DĚLÁME:

A. Výcvik a osobní vedení zakladatelů sborů

Aliance zajišťuje prakticky orientovaný výcvik ve stylu semináře s praktickými úkoly pro službu, který má za cíl zakládání množících se sborů.

B. Sbíráni informací

Přesné informace vedou k dobrým rozhodnutím při snaze zakládat sbory. *Aliance* může pomoci s výcvikem a konzultacemi vašich potřeb při sběru informací v oblasti zakládání a růstu sborů.

C. Modlitební hnutí

Hnutí zakládání sborů začíná vizí, kterou je třeba najít a upřesnit skrze hledání Božího srdce na modlitbách. *Aliance* vám může pomoci lépe pochopit úlohu modlitebních hnutí v rámci úkolu zakládání sborů, a poradit s tím, jak budovat modlitební hnutí ve vašem okolí.

D. Sdílení vize

Jaká je Boží vůle pro vaši zemi? Bůh chce všude zakládat sbory! *Aliance* může pomoci skrze semináře o principech saturačního zakládání sborů tuto vizi rozšířit i ve vašem okolí.

DALŠÍ INFORMACE:

The Alliance for Saturation Church Planting
Regional Resource Team
H-1111 Budapest
Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO
Tel: +(36-1) 466-5978 or 385-8199
Fax: + (36-1) 365-6406
E-mail: SCPAlliance@compuserve.com

Obsah

Duchovní charakter

Lekce 1: Ospravedlnění vírou.....	1
Lekce 2: Život podle evangelia.....	7
Lekce 3: Křesťanský růst.....	13
Lekce 4: Proměňující moc evangelia.....	19
Lekce 5: Vedení duchovního deníku.....	25
Lekce 6: Žít jako synové, ne jako sirotci.....	29
Lekce 7: Učíme se žít jako synové.....	35
   Příloha 7A: Sirotci a synové.....	39
Lekce 8,9: Zákon a evangelium.....	41
Lekce 10: Pokání jako životní styl.....	51
   Příloha 10A: Místo hříšníka.....	57
Lekce 11: Láska jako základ služby.....	59
Lekce 12: Porozumění Otcovu srdci.....	65
Lekce 13: Milost je pro pokorné.....	69
Lekce 14: Služba smíření.....	73
Lekce 15: Mravní bezúhonnost zakladatelů sborů.....	79

Ospravedlnění vírou

ZÁKLAD NAŠEHO VZTAHU S BOHEM

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je naučit zakladatele sborů, jak dospět k osvobození od pocitů viny a odmítnutí a z života v nutnosti udržovat si svou pověst, a to tím, že se Kristova spravedlnost stane základem jeho křesťanského života.

☞ OSNOVA LEKCE

- Ospravedlnění je výměna naší přirozenosti za Kristovu přirozenost.
- Ospravedlnění vírou je základem našeho vztahu s Bohem.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, co to je ospravedlnění vírou.
- Mít hluboké porozumění a ujištění o Boží milosti, která spočívá ve spravedlnosti Ježíše Krista.

ÚVOD

Protože jsme věřící, jádrem našeho života je vztah s Bohem. Nic nemá větší význam než to, jaký je náš vztah k Bohu a jaký je jeho vztah k nám. V rámci tohoto vztahu si však klademe mnoho otázek:

- Jak můžeme Boha důvěrně poznat?
- Opravdu nás Bůh přijímá?
- Odkud pramení to, že nás Bůh přijímá?
- Jak můžeme žít tak, aby se mu náš život líbil?
- Co se stane, když zhřešíme?

Abychom mohli najít odpovědi na takové otázky, musíme se vrátit až na samý začátek — k evangeliu, základu našeho vztahu s Bohem. Nový zákon popisuje spasení jako otázku „ospravedlnění vírou“. V této lekci se budeme zamýšlet nad tím, co ospravedlnění z víry znamená, a proč je tento základ postavený na spravedlnosti Ježíše Krista jedinou pevnou skalou pro náš vztah s Bohem.

I. OSPRAVEDLNĚNÍ NENÍ...

Krátce řečeno, ospravedlnění znamená být prohlášen za spravedlivého. Existují alespoň dva velké omyly, které lidé dělají při přijímání této úžasné doktríny.

A. Ospravedlnění není ze skutků

Velký filozof Aristoteles věřil, že *lidé se mohou stát dobrými (být ospravedlněni) svými činy*. Mnoho lidí by s ním souhlasilo. Zdá se, že v Ježíšově době by s Aristotelem souhlasili například farizeové. Pro ně byla cesta k dobru a přijetí Bohem vytyčena činy — konkrétně životem podle Božích zákonů. Známý teolog Tomáš Akvinský souhlasil s Aristotelem a díky tomu představa ospravedlnění ze skutků zůstává základem víry mnoha jeho následovníků.

Ti, kdo souhlasí s Aristotelem, se dají zařadit do oblasti náboženství. Zde máme na mysli *snahu přiblížit se Bohu*. Evangelium však o cestě ke spravedlnosti vyučuje něco zcela odlišného. Podle Bible je jedinou cestou k ospravedlnění přijetí spasení, které nám svou

smrtí a vzkříšením vydobyl Ježíš, skrze víru. Evangelium včetně spasení z víry stojí v přímém rozporu se všemi ostatními náboženskými systémy přijetí před Bohem.

Evangelium	Náboženství
<i>(Boží nadpřirozená snaha přiblížit se k člověku)</i>	<i>(přirozená lidská snaha přiblížit se k Bohu)</i>
Milost	Skutky
Víra	Poslušnost
Bezpodmínečná láska	Souzení
Proměňující moc Ducha	Lidská snaha
Milost vede k poslušnosti	Poslušnost vede k milosti

Tabulka 1.1 Evangelium a náboženství

Křesťané, kteří věří Bibli, rychle pochopí, že evangelium je pravda, zatímco náboženství ne. Nemáme obvykle ani tak snahu nahradit evangelium náboženstvím, máme však tendenci je míchat dohromady. Když však evangelium s čímkoli smícháme, zničíme jej (Gal 1:6-7).

Někdo může pohotově reagovat: „My děláme dobré skutky.“ Ano, ale Boží přízeň tím nezískáme. Ve skutečnosti je to tak, že jsme získali Boží přízeň a proto děláme dobré skutky.

B. Ospravedlnění není přehlédnutí

Mnoho věřících správně rozumí tomu, že ospravedlnění před Bohem pochází z víry a ne ze skutků, ale vyvozují z toho nesprávný závěr, že ospravedlnění je vlastně situace, kdy se Bůh rozhodne náš hřích ignorovat nebo přehlížet. To je velká chyba. Bůh náš hřích neignoruje. Jeho svatost mu to nedovoluje. Za hřích musí být zaplácena cena. Ospravedlnění je situace, ve které je někdo prohlášen za spravedlivého. My jsme prohlášení spravedlivými na základě toho, že Ježíš zaplatil cenu za náš hřích.

Ti, kdo si myslí, že ospravedlnění je jen jakési přehlížení hříchu, si neuvědomují, jak velká cena musela být za nás zaplácena, a berou své spasení jako samozřejmost. Naše ospravedlnění však bylo draze zapláceno, což by nás mělo vést k životu ve vděčnosti za to, co pro nás Bůh udělal.

II. OSPRAVEDLNĚNÍ JE...

A. Boží spravedlnost: Římanům 3:21-24 (EP)

Římanům 3:21-24 je jedním z nejjasnějších míst, které definuje klíčové aspekty ospravedlnění vírou. Když budeme celou pasáž procházet po částech, můžeme si povšimnout každého z aspektů ospravedlnění vírou a toho, jak Kristova spravedlnost tvoří základ našeho vztahu s Bohem.

1. „bez Zákona“

Boží spravedlnost se nezískává na základě naší poslušnosti vůči Božímu zákonu. Proč ne? Protože nikdo z nás Boží Zákon nedodrhuje dokonale, což je to, co by Bůh vyžadoval, kdybychom měli být ospravedlněni naší poslušností Zákona (Ga 3:10).

2. „Boží spravedlnost... byla zjevena“

Boží spravedlnost vyjadřuje jeho „dokonalou čistotu“. Pro nás je spravedlnost přesným přizpůsobením se Boží čistotě. Pokud bereme v úvahu kontext a skutečnost, že se zde vysvětluje ospravedlnění vírou, pak „Boží spravedlnost“ znamená dokonalou čistotu, která pochází od Boha nebo je dána Bohem.

3. „dosvědčovaná Zákonem i Proroky“

V Hebrejském myšlení se Starý zákon dělil v první řadě na dvě části: Zákon a Proroky. V obou nacházíme Boží zjevení, které hovoří o této spravedlnosti dosahované mimo naši poslušnost. Jinými slovy, tuto hlubokou pravdu dosvědčuje celá Bible.

4. „Boží spravedlnost skrze víru v Ježíše Krista pro všechny, kdo věří“

Víra je prostředek, kterým lze tuto spravedlnost získat. Středem naší víry je Ježíš Kristus, protože on je ten, kdo zemřel na našem místě, přičemž vytrpěl trest za hřích. Jedině On byl s to v plné výši zaplatit za náš hřích, protože je dokonalý Boží Syn. Proto je nezbytné vložit svou víru v něho.

5. „Není totiž rozdílu: všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy“

My všichni potřebujeme tuto spravedlnost skrze víru v Ježíše Krista. Neexistují výjimky, protože všichni zhřešili a náš hřích způsobil, že postrádáme Boží dokonalost, která odráží jeho opravdovou slávu.

6. „...jsou ospravedlnováni zadarmo jeho milostí“

Dokonalá spravedlnost, která je vyžadována k tomu, abychom měli správný vztah s Bohem, se nám přičítá, když věříme. Je to dar, který jsme dostali na základě Božího milostivého charakteru, a ne proto, že bychom si ho zasloužili. Je to v pravém slova smyslu dar — nezasloužený a neočekávaný, avšak přesto přijímaný.

7. „...vykoupením, které je v Kristu Ježíši“ (NS)

Bůh nám ve své lásce chtěl dát dar odpuštění a spravedlnosti, ale jeho svatost vyžadovala, aby byla zaplacená mzda hříchu, kterou je smrt. A tak přišel Ježíš Kristus a zemřel na našem místě a zaplatil za náš trest. Tím naplnil spravedlivý požadavek nezbytný k tomu, aby nám Bůh mohl odpustit a prohlásit nás za spravedlivé v jeho očích. Vykoupení z hříchu bylo cenou zaplacenou za naše ospravedlnění.

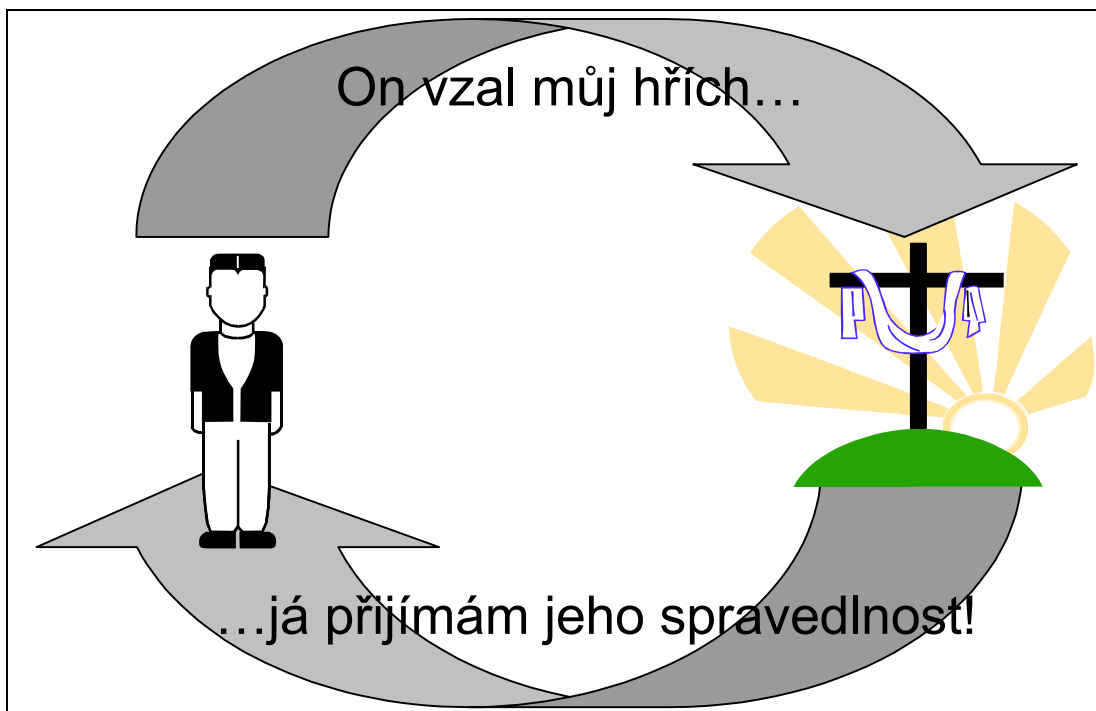
B. Velká výměna

Pokud to vše shrneme, ospravedlnění je *skutek Boží milosti, kterým učinil velkou výměnu*. Když hříšník přistupuje v pokání a víře k Bohu, Bůh z něho snímá vinu jeho hříchu a vkládá ji na Krista. Bere také Kristovu dokonalou spravedlnost a dává ji novému věřícímu. Výsledkem je, že hříchy nového věřícího jsou zcela odpuštěny a on či ona přijímá od Krista dokonalou spravedlnost, která je zapotřebí, aby mohl člověk před Bohem obstát (2Kor 5:21; Iz 61:10; Ř 4:3-5, 8:1; Ef 4:22-24).

Ve Zjevení 20:12 se hovoří o dni, kdy Bůh otevře knihy, které obsahují záznamy o našich životech, a bude nás soudit podle našich skutků. Co myslíte, že v našich knihách najde? Prorok Izajáš vysvětluje, že podle soudu svatého Boha „jsme jako nečistý my všickni, a jako roucho ohyzdné všechny spravedlnosti naše.“ (Iz 64:6; KP) Většina lidí bude překvapena, až zjistí, že jejich knihy obsahují dlouhé seznamy hříchů. Když se však díváme na Ježíšův život, vidíme, že byl vůči Bohu dokonale poslušný, protože žil spravedlivým životem bez hříchu (Žd 4:15).

Když jsme činili pokání a vírou přijali Ježíše Krista jako Pána a Spasitele, Bůh snal naše hříchy a vložil je na Krista. Pak vzal Kristovu spravedlnost a dal ji nám. Výsledkem toho byl náš záznam hříchu dán Kristu a my jsme dostali Kristův záznam spravedlnosti. *Ospravedlnění lze znázornit jako výměnu našeho „záznamu o hříchu“ za Ježíšův „záznam spravedlnosti.“*

Ilustrace „velké výměny“ (obr. 1.2) nám pomáhá pochopit, co znamená ospravedlnění vírou.

Obrázek 1.2 Velká výměna

III. ZÁSADNÍ PRINCIPY OSPRAVEDLNĚNÍ VÍROU

A. Nemůžeme se ospravedlnit sami

Když pozorujeme tyto klíčové principy ospravedlnění, spatřujeme jednu důležitou pravdu, která se proplétá všemi těmito myšlenkami. Když je nám řečeno, že ospravedlnění je spravedlnost daná bez naší poslušnosti Zákona — že je dána skrze víru v Ježíše Krista, že je dána hříšníkům z Boží milosti, že je za ni zapláceno Kristovým vykoupením atd. — vyjadřují všechny tyto myšlenky pravdu, že člověk s touto spravedlností nemá nic společného.

Když Martin Luther vysvětloval pravou podstatu ospravedlnění, popsal jej jako „*pasivní spravedlnost*“, protože s jejím vytvořením nemáme co do činění. Ježíš Kristus ji získal za nás a my ji můžeme pouze přijmout vírou. Tato pravda je jádrem *ospravedlnění člověka před Bohem a právě v ní spočívá obrovský rozdíl mezi křesťanstvím a všemi ostatními náboženstvími a falešnými podobami křesťanství*. Právě tady máme také sami největší potíže, protože ospravedlnění vírou také vyjadřuje stupeň naší opravdové hříšnosti a nekonečné potřeby milosti. Říká nám, že abychom mohli být spravedliví před Bohem, musíme se dívat mimo nás samotné, protože nemáme onu spravedlnost, a musíme tedy pokorně přijmout jediný prostředek, skrze který můžeme být s Bohem smířeni - skrze víru v Ježíše Krista.

To je základním principem ospravedlnění. Pokud si myslíme, že můžeme před Bohem stanout jako spravedliví jakýmkoli jiným způsobem než s Kristovou pomocí, pak se hrubě přepočítáváme, pokud jde o Boží svatost a skutečnou hloubku naší hříšnosti. Jak si můžeme myslet, že jsme sami o sobě hodni smířeni s dokonale svatým Bohem? Je to ta nejhorší domýšlivá troufalost, protože snižuje Boha na úroveň hříšného člověka a povyšuje porušeného člověka na úroveň dokonalého Boha.

B. Nemůžeme se pyšnit tím, co udělal Bůh

Tím, že Ježíš dal svůj život, zaplatil pokutu za všechny lidi, kteří přestoupili zákon. Kvůli tomu, kým Ježíš je, můžeme věřit, že Bůh nás ospravedlní. Když plně nedůvěřujeme ve smrt Ježíše Krista na kříži jako v základ našeho odpuštění a vztahu s Bohem, přinejmenším tím Boha urážíme.

Příklad:

Představte si muže, který spáchal hrozný zločin a čeká na trest smrti. Během čekání jeden z jeho přátel zajde za soudcem a požádá ho o prominutí trestu. Soudce odpoví: „Nechám ho jít, dáš-li mi svého syna, aby zemřel na jeho místě.“ Přítel řekne: „To je směšné. Jak bych to vůbec mohl udělat?“ Ale soudce říká: „To je jediný způsob, jak ho osvobodit.“ Po mnohém utrpení se otec rozhodne svého syna obětovat, aby příteli pomohl... protože nijak jinak to nejde. A tak syn poslušně zajde za soudcem a souhlasí, že na místě otcova přítele zemře. Následujícího dne nechá soudce syna popravít a onoho muže osvobodí.

Brzy nato otec náhodou zaslechne, jak propuštěný vězeň mluví s jedním ze svých přátel. Přitom zaslechne jejich rozhovor. Ten člověk se ptá: „Jak to, že jsi byl osvobozen od trestu smrti?“ a onen muž odpoví: „No, když jsem byl ve vězení, byl jsem čistotný, choval jsem se slušně a dělal všechno, o co mě strážní požádali. Pak mě za moje dobré chování propustili.“

Jak myslíte, že otec zareagoval na to, co jeho přítel řekl? Jak si tenhle člověk může myslet, že jeho chování mělo něco společného s jeho propuštěním, když za něho dal svůj život jeho syn?

Bůh se nerozhodl odpustit nám náš hřích kvůli našemu chování, a dokonce ani kvůli velikosti našeho pokání. I když Boží slovo učí, že opravdová víra se bude projevovat naší láskou k Bohu a poslušností vůči němu, neměli bychom si to plést s pravdou, že Bůh nám odpustil hříchy jediné proto, že miluje a je milostivý, a že dal svého jediného Syna, aby na našem místě zemřel na kříži. Ježíš Kristus zaplatil mzdu za náš hřích a je to jeho oběť, která vykoupila naši svobodu od Božího hněvu.

C. Musíme Bohu zcela důvěřovat

Mnoho lidí, kteří věří v náboženství a tím i v ospravedlnění skrze skutky, staví svůj vztah k Bohu na poslušnosti. Problém je však v tom, že jim jejich svědomí neustále říká, že jim ta poslušnost moc nejde, a z toho důvodu je usvědčuje, že nemají právo věřit, že Bůh jejich hříchy přehlídí nebo že je promíjí bez ohledu na spravedlnost. To má za následek krizi, ve které buď dojdou k závěru, že nejsou až tak špatní (potlačení svědomí), nebo že pokud budou dělat to, co se Bohu líbí, Bůh bude jejich hřích přehlížet (zlehčení skutečné Boží spravedlnosti).

Dokonce i křesťané musí čelit stejnému problému. Naše svědomí nám říká, že ani nám se nedaří Boha uspokojit. *Když to prožíváme, očitáme se v pokušení odvrátit se k falešným řešením, abychom své svědomí ukonejšili a vyřešili problém hříchu.* Někdy se ho snažíme utišit tak, že si myslíme, že nejsme tak špatní jako někdo jiný, a proto nemůžeme být až tak zlí. Nebo se snažíme jednat mnohem lépe a naše selhání tak vynahradit. Je to sotva patrný omyl, protože rozhodnutí více poslouchat Boha není špatné. Avšak máme potom sklon zakládat svůj vztah s Bohem na výkonu — na náboženství a ne na evangelium. Dopouštíme se zásadní chyby, když základ naší důvěry v Boží odpuštění a jeho věrnost přesouváme z díla Ježíše Krista na kříži na naše výkony nebo poslušnost. Toto nesprávné myšlení vede k tomu, že se buď skrýváme před naší skutečnou hříšností, nebo k velkému zklamání a dokonce i depresi.

ZÁVĚR

Ve svém křesťanském životě nemůžeme odklonit naši víru od odpuštění a spravedlnosti, které nám Ježíš Kristus získal. Ježíšova smrt na kříži zaplatila pokutu za náš hřích a umožňuje nám stanout před Bohem jako spravedliví. Ospravedlnění vírou musí zůstat základem našeho vztahu s Bohem. Kříž je naše jediná naděje na pokoj s Bohem. Neexistuje jiné místo, kde se hříšníci, a dokonce i ospravedlnění hříšníci, mohou setkat s Bohem, než kříž.

Budování života na ospravedlnění vírou v Ježíše Krista by nás mělo osvobodit, abychom směle sloužili Bohu – ne proto, že ho vždycky dokonale posloucháme, ale proto, že máme důvěru, že náš vztah s Bohem je budován na Kristově díle pro nás. Ospravedlnění není otázka naší vlastní snahy, ale milosti přijímané vírou. Ospravedlnění vírou staví milost před naši poslušnost, což je způsob, jak Bůh projevuje svůj vztah k nám v Kristu. Když se naučíme, že náš vztah s Bohem vždycky byl a bude založen na jeho milosti, a když budeme pevně věřit v dokonané dílo jeho Syna, uvědomíme si, jak opravdu obrovská je jeho láska. Byli jsme spaseni milostí a jen milostí můžeme žít.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Umiš jednoduše a přesto jasně definovat ospravedlnění vírou?
2. Co to znamená, když ospravedlnění vírou označujeme za „pasivní spravedlnost“?
3. Proč je pro nás, kteří jsme začali žít z milosti, tak těžké držet se v každodenním životě s Pánem jeho milosti, když důvěřujeme v dokonané dílo Ježíše Krista na kříži?
4. Jak ospravedlnění vírou ovlivňuje způsob, jakým přistupuješ k Bohu, a způsob, jakým si myslíš, že Bůh přistupuje k tobě?

AKČNÍ PLÁN

1. Nauč význam ospravedlnění vírou někoho jiného a pak ho nech napsat jeho vlastní definici. Přines to, co napsal, na další setkání kurzu.

Život podle evangelia

ODMÍTNUTÍ SPOLÉHÁNÍ NA VLASTNÍ SÍLU

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pomoci zakladatelům sborů vidět důležitost víry zakořeněné v Kristu, která je prostředkem k duchovnímu růstu.

☞ OSNOVA LEKCE

- Evangelium je středem osobního duchovního růstu.
- Musíme odmítnout spoléhání na své síly ohledně růstu v Kristu a úspěchu ve službě.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, jak chápání evangelia ovlivňuje vytrvalý duchovní růst.
- Více si uvědomovat potřebu Krista a růst v pokorné závislosti na něm.
- Chápat rozdíl mezi životem z vlastní síly a životem vírou v Krista a jeho dílo na kříži.

ÚVOD

Většina křesťanů dobře ví, že naše ospravedlnění před Bohem je založeno pouze na víře. Jak však tato doktrína mění náš život od okamžiku, kdy jsme uvěřili? Co by mělo evangelium říkat těm, kteří je přijali už dávno? Mnoho křesťanů v těchto otázkách tápe. Mnozí si myslí, že principy spasení (jako například ospravedlnění z víry) mají pro lidi, kteří jsou věřící už dlouho, pramalou hodnotu. Možná jsou dokonce v pokušení nahradit toto velmi důležité vyučování jiným, které zdůrazňuje dodržování pravidel a život z vlastních sil. V této lekci se budeme zabývat tím, jak evangelium ovlivňuje dospělého křesťana, a zaměříme se také na biblická varování před nahrazováním evangelia čímkoli jiným.

I. CO ODVÁDÍ POZORNOST OD EVANGELIA

Jedna z prvních epištol, které apoštol Pavel napsal, byla adresována sborům, které založil během své první misijní cesty do oblasti Galácie. Tito křesťané měli zmatek v tom, jakým způsobem byli před Bohem ospravedlněni, i v tom, jak by měli v Kristu dále růst (tato oblast se nazývá posvěcení). Galatští ještě k tomu ztratili svou radost v Kristu (Gal 4:15) a navzájem na sebe útočili (Gal 5:15).

Pavel byl jistě smutný z toho, v jakém stavu se nacházely tyto nově založené sbory. Zahajuje svůj dopis výrazným napomenutím za to, co se stalo. Píše: „Divím se, že se... tak rychle odvracíte k jinému evangeliu.“ (Gal 1:6-7). Později vyjadřuje Pavel své obavy, aby úsilí, které na ně vynaložil, nebylo nadarmo (Gal 4:11). Pavel ve své frustraci dokonce nazývá galatské pošetilými či nerozumnými (Gal 3:1.3).

Pavel chápal, že galatští přestali žít v závislosti na Kristu. Píše, že byli „zmámeni“ (Gal 3:1 KR). Toto slovo vyjadřuje stav, ve kterém je člověk něčím fascinován. Byli vedeni k tomu, že ospravedlnění pochází z plnění zákona. Změnili svůj křesťanský život v divadelní představení, místo aby žili v závislosti na Kristu (Gal 4:10-11). Začali hledat Boží přízeň skrze poslušnost Zákona a ne skrze evangelium (Gal 3:1-5). Tím se odřízli od skutečného zdroje moci. Začali se od Krista vzdalovat.

Z tohoto důvodu Pavel galatské křesťany napomíná. Měli zmatek v tom, jak v jejich životech probíhá duchovní růst. Byli „zmámeni“ pravidly a rituály náboženského života a jejich důraz se přesunul z Krista na ně samé. Obrátili se k získání ospravedlnění skrze dobré skutky, což je v podstatě spoléhání na vlastní sílu, takže nepochopili svou neustálou potřebu Boží milosti.

II. NEBEZPEČÍ SPOLÉHÁNÍ NA VLASTNÍ SÍLU

I my můžeme být odvedeni od Krista a od kříže stejně tak, jak se to stalo galatským. Naše životy často ukazují nedostatek závislosti na Kristu spojený s podceňováním moci hříchu. Můžeme například začít chápat křesťanský život jako divadelní představení. Chodíme na všechny předepsané pravidelné sborové aktivity a zvnějšku vše vypadá dobře, alespoň v očích ostatních lidí. Když se však účastníme všech těchto aktivit, může nás Boží slovo začít nudit a z uctívání se mohou stát jen prázdná slova. Uvnitř zbývá ještě trochu víry a lásky k Bohu, ale nejhorší na tom všem je, že si sotva všimneme změny, která v nás proběhla.

Toto je zákeřné a osudné nebezpečí, kterému se Pavel v Galatským 3 zpříma postavil. Smrtné je proto, že se náš život stává povrchním křesťanstvím, kdy se staráme jen o zevnějšek, zatímco uvnitř umíráme. Je to jako s člověkem, který má rakovinu, ale neví o tom a rakovinné buňky se mezitím šíří a zabíjejí všechno, s čím přijdou do styku. Jednoho dne mu začne být špatně a zajde k lékaři, aby zjistil jen to, že už je příliš pozdě.

Další příklad je situace, kdy si začneme myslet, že můžeme zvládnout hřích vlastními silami. Někdy muž si například řekne, že může ve svém srdci nechat smyslné myšlenky. „Konec konců,“ říká si, „touha ještě nemusí ovlivnit chování.“ Přesvědčí sám sebe, že takové myšlenky jsou malým ústupkem, který si může dovolit — na rozdíl od cizoložství, které by nikdy v životě nespáchal. Věří, že se mu podařilo hřích ve svém životě ovládnout, ale ve skutečnosti to je tak, že tolerance vůči hříchu, *jakémukoli* hříchu, od odděluje od blízkosti Bohu. V Matoušovi 5:28 Ježíš jasně říká: „Já však vám pravím, že každý, kdo hledí na ženu chtivě, již s ní zcizoložil ve svém srdci.“

Podobně jako rakovina je i hřích smrtelná nemoc. Neměli bychom být nerozumní a myslet si, že tuto nemoc můžeme ignorovat nebo překonat vlastním úsilím nebo vnějším podrobením se příkázáním, která nacházíme v Bibli. Jestliže budeme dál spoléhat na tyto chabé prostředky k překonání hříchu, zabije nás.

III. EVANGELIUM STOJÍ VE STŘEDU DUCHOVNÍHO RŮSTU

Právě prostřednictvím našeho selhání v pokusu žít křesťanský život z naší vlastní síly objevujeme svou slabost a důležitost chození vírou v Krista. V Galatským 3:2-5 Pavel několikrát používá slovo, které vyjadřuje prostředek, kterým se něco získává (z toho čtyřikrát používá řeckou předložku *ek*, kterou NS překládá „na základě“ — *pozn. překl.*). Nejprve mluví o začátku křesťanského života a zaslíbení Ducha Svatého a ptá se: „Přijali jste Ducha na základě skutků Zákona, nebo na základě slyšení víry?“ (Ga 3:2) Jinými slovy, jak jsme přijali Ducha? Jak naše křesťanské životy začaly? Podle Pavla to bylo „na základě víry“ v evangelium (Ga 3:8). Pak jde dál k otázce toho, jak křesťan roste — tato doktrína se nazývá „posvěcení“. Ptá se: „To jste tak pošetili? Začali jste žít z Ducha Božího, a teď spoléháte sami na sebe?“ (Ga 3:3). Jinými slovy, jestliže jsme ono dílo nemohli začít sami, ale museli jsme věřit Bohu a důvěřovat působení Ducha Svatého, proč si myslíme, že toto dílo nyní můžeme dokončit vlastním úsilím? A pak pokládá poslední a velmi palčivou otázku: „Tedy ten, který vás vystrojuje Duchem a působí mezi vámi mocné věci, činí tak na základě skutků Zákona, nebo na základě slyšení víry?“ (Ga 3:5) Nad touto poslední otázkou se musíme důkladně zamyslet, protože Bible jasně učí, že v naší poslušnosti zakoušíme Boží požehnání.

Všimněte si Pavlova kontrastu. Jako prostředky, skrze které Bůh působí, dává do kontrastu *poslušnost s vírou*. Nebyli jsme spaseni poslušností, nýbrž milostí skrze víru. Nadto je víra nejen prostředkem, skrze který jsme ospravedlněni, ale je také prostředkem, skrze který jsme posvěcováni. Rosteme skrze víru v evangelium a s tím, jak vírou přijímáme Kristovo dílo pro nás a v nás. Jak v našem ospravedlnění, tak v posvěcení jsme povoláni k životu vírou.

Důvěra v naše vlastní prostředky je asi tím nejlepším praktickým popisem nevíry. Jsme však povoláni, abychom přestali spoléhat na vlastní zdroje a žili vírou. Bůh nás povolává, abychom zanechali snahy o získání vlastní spravedlnosti. Nemáme totiž žádnou spravedlnost kromě té,

kteřou jsme dostali skřze naše spojení s Kristem. Vířa pokorně připouští naši potřebu a dívá se mimo sebe – ke Kristu – a přijímá odpuštění a dokonalou spravedlnost, kteřou on nabízí.

Přříklad:

Během protestantské reformace Luther a Erasmus debatovali o tom, co nejlépe vykřesluje naše spasení a potřebu milosti. Erasmus připouštěl, že člověk je nemocný hříchem, ale dodával, že naše potřeba milosti je spíše jako u batolete, které se učí chodit. Člověk je s to udělat několik kroků k Bohu, ale někdy taky potřebuje, aby ho jeho nebeský Otec chytil a pomohl mu. Luther odmítal tak malou potřebu milosti a řekl Erasmovi, že se nepochybně mylí. Říkal, že naše spasení se dá spíše připodobnit k housence, která je uzavřena v ohnivém kruhu. Dokud se někdo neskloní a housenku nevysvobodí, určitě zahyne.

Naše potřeba milosti při spasení je nezměrná. Boží svatost vyžaduje spravedlnost od člověka, který je plný hřichu. Musíme zcela opustit jakoukoliv naději na svou vlastní spravedlnost a držet se Ježíše Krista, neboť jinak jistě zahyneme. Bůh nás musí zachránit jako tu housenku. Ale Bůh nás povolává ke stejnému opuštění nadějí také v našem posvěcení. Jestliže se chceme Bohu přiblížit, musíme dál jít za pravdou evangelia a hledat svou spravedlnost v Kristu. Jeho svatost bude dál odhalovat náš hřích až do morku kosti, a pokud nevěříme, že před Bohem stojíme ospravedlněni jen na základě vířy v Kristovu spravedlnost, která nám byla přičtena, bude nás Boží svatost drtit. A pokud si myslíme, že můžeme tuto nemoc hřichu uvnitř nás vyléčit vlastní silou, pak jsme ve svém odhadu moci hřichu oklamáni. Vířa znamená vzdát se vlastních prostředků, protože vidíme svou žalostnou slabost. Když si uvědomujeme naše mnohé potřeby, budeme se vířou držet Krista, spoléhat na všechno dobrodiní, které dává, a budeme spokojeni, protože Bůh ví lépe než my, co potřebujeme. Čím víc rosteme ve víře, tím víc se budeme snažit přimknout se ke Kristu a usilovat o život a moc, které může dát jenom on.

IV. EVANGELIUM STOJÍ VE STŘEDU SLUŽBY

Jak to všechno souvisí se způsobem, jakým s námi Bůh nakládá v oblasti služby ostatním lidem? Mnoho věřících žije s myšlenkou, že výsledky jejich služby závisí na tom, jak dobrý podají výkon nebo kolik Boží přízně je v danou chvíli s nimi. Existuje mnoho důvodů, proč může naše služba uspět nebo být naopak neúspěšná. Kvůli tomu, jak nás Bůh miluje, a kvůli povaze evangelia, však úspěch ve službě závisí více na Boží moci než na našem výkonu.

Jako příklad můžeme porovnat dva různé dny vašeho života. V sobotu vstanete a jako obvykle jdete na modlitební setkání. Když vycházíte s domu, na chvíli se příjemně zapovídáte se sousedem. Pak jdete dál a prožijete nádherný den, na kterém je v mnoha věcech patrná Boží přítomnost. Po cestě zpět domů máte příležitost někomu říci evangelium, a tak se s ním bavíte o Kristu a o jeho spasení. Příští sobota je však jiná. Probudíte se pozdě, modlitební setkání nestihnete a navíc sousedovi vynadáte. Celkově je celý den naplněn zmatkem a Boha jako byste vůbec neslyšeli. Začnete mít špatný pocit z toho, co jste udělali, ale k vašemu překvapení máte další příležitost říci někomu evangelium. Otázka zní, zda byste se této příležitosti vzdali, protože máte pocit, že nejste hodni sdílet s tímto člověkem evangelium. Myslíte, že vám Bůh může požehnat i v rámci špatného dne? Pokud ne, tak proč?

Často si myslíme, že ačkoli jsme spasení z milosti, buď dostáváme nebo ztrácíme Boží požehnání v závislosti na tom, jakého výkonu dosahujeme. Musíme ale chápat, že pokud je základem našeho vztahu s Bohem ospravedlnění vířou, naše nejhorší dny nemohou být nikdy tak špatné, že bychom se ocitli mimo Boží milost, a ani naše nejlepší dny nejsou tak dobré, abychom v nich Boží milost nepotřebovali. Milost potřebujeme stále.

V. UČÍME SE ZAKOŘENIT SVOU VÍRU V KRISTU

Boží řešení naší neschopnosti ho uspokojit vlastní silou neznamena víc se snažit. Jeho řešení je v tom, že pevněji věříme v pravdy evangelia. Vířou v tyto pravdy začínáme zakořeňovat své životy v Kristu.

Častokrát když v životě stojíme před překážkou nebo nějakou těžkou odpovědností, začínáme vymýšlet strategie a uvažovat o způsobech, jak úkol vykonat. Často se obtížným situacím vyhýbáme, protože si nedokážeme představit, jak bychom něco mohli udělat. Zajímá nás jen vlastní schopnost.

Co se s námi děje, když jsme jednoho dne překvapeni opravdovou hříšností svého srdce? I když bychom možná dávali přednost tomu, aby náš hřích zůstal skryt, Bůh působí, aby ho odhalil. Čas od času i nás šokuje velikost našeho hříchu. Co děláme, když k tomu dojde? Možná chceme pár týdnů činit pokání. Nebo se možná kvůli své hříšnosti začneme nenávidět. Až když chvíli trpíme, jdeme k Bohu a vyznáme mu náš hřích.

Chápete k čemu dochází? Snažíme se odčinit náš hřích prostřednictvím utrpení. Toto je princip v pozadí kajicnictví. Snažíme se být hodni Božího odpuštění. A když děláme tohle, uchylujeme se k vlastním prostředkům.

Příklad:

21. srpna 1544 Martin Luther napsal jednomu ze svých věrných přátel, Georgi Spalatinovi. Spalatin poskytl nějakou radu, kterou později začal považovat za hříšnou. Když k tomuto závěru dospěl, pohroužil se do žalu a pocitů viny. Byl přesvědčen, že měl vědět víc a že ze všech lidí právě on neměl udělat chybu, kterou udělal. Nedal se utěšit. Když se Luther o jeho stavu dozvěděl, napsal mu, aby mu nabídl rozhrěšení a útěchu, slovy: „...je mou věrnou žádostí a nabádáním, abys vstoupil do naší společnosti a připojil se k nám, opravdovým, velkým a zatvrzelým hříšníkům. V žádném případě nesmíš připustit, aby Kristus vypadal ubohý a nicotný, jako by mohl být naším Pomocníkem jen tehdy, když chceme být zbaveni domnělých, zanedbatelných nebo dětinských hříchů. Ne, ne! To by nám nebylo k dobru. Musí být spíše Spasitelem a Vykupitelem pro opravdová, velká, těžká a zavrženíhodná přestoupení a nepravosti, věru z největších a nejotřesnějších hříchů; abych byl stručný – ze všech hříchů sečtených dohromady...“ Citát z *Martin Luther Companion to the Contemporary Christian*.

Stali jsme se malými hříšníky, kteří potřebují jen malého Spasitele, nebo jsme skuteční hříšníci, kteří potřebují skutečného Spasitele? Víra nás spojuje s Ježíšem a být spojení s Ježíšem znamená, že jsme odděleni od všeho ostatního. Nemůžeme přidávat k tomu, co pro nás Kristus učinil. Jak jeden člověk řekl: „Cokoliv ke Kristovu dílu přidáváme, to ho špiní. Je to jako zápach skunka při nádherném západu slunce. Je to pěkný obraz, ale nechtěli byste tam být.“

To platí zvláště pro ty, se kterými žijeme a kteří vidí naše skutečné já. Jestliže se snažíme ke Kristově spravedlnosti přidávat naši, začínáme být farizejští a netrpěliví s ostatními. Jestliže žijeme z vlastní síly, naše vztahy jsou velmi soběstředné. Nikdy se nezměníme.

ZÁVĚR

Evangelium musí zůstat ve středu našeho života s Kristem. Pokud nahradíme evangelium nějakým jiným systémem ospravedlnění, ničíme tím hodnotu svého spasení. Ježíšova smrt na kříži může plně pomoci jen těm, kteří se vzdají všech ostatních cest k ospravedlnění a stanou se lidmi víry pevně zakořeněnými v Kristu. Zaměníme-li spoléhání na Kristovu oběť za spoléhání na vlastní zásluhy a poslušnost — nebo cokoli jiného — výsledkem bude vždy jen falešná spravedlnost.

Problém je v tom, že si příliš často neuvědomujeme, jak moc potřebujeme ospravedlnit. Tam, kde není potřeba, není ani víra. Kde není víra, není živé spojení s Kristem a jeho život v nás se začíná ztrácet. Náš růst je výsledkem toho, jak se učíme vzdávat se vlastních zdrojů a začínáme chodit vírou, která je zakořeněna v Kristu. Právě tehdy objevíme to, co nám Bůh chce ukázat — že Krista potřebujeme mnohem víc než si myslíme. Bůh buduje naši víru prostřednictvím této potřeby odpuštění v Kristu.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jak galatští věřící odpadli od evangelia?
2. Ztrácíš svou radost v Kristu? Jestliže ano, proč?
3. Jak se nás jako věřících týká evangelium?

4. Jaký je rozdíl mezi vlastním úsilím a vírou? Popiš, jak víra proměňuje náš způsob myšlení.

5. Jak ovlivňuje život ve víře naše každodenní myšlenky a činy?

Křesťanský růst

JEŽÍŠ VE STŘEDU NAŠEHO KŘESŤANSKÉHO ŽIVOTA

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je uvědomit si, že pokud máme opravdu růst, kříž se musí stát středem našeho života.

☞ OSNOVA LEKCE

- Ohledně duchovního růstu panuje mnoho nedorozumění.
- Kříž hraje zásadní roli v procesu duchovního růstu.
- Naše špatné pochopení těchto otázek růstu brání.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Být křesťanem, který hledá Boží slávu.
- Vědět, že aby mohl růst, musí se zaměřit na kříž a celý svůj život založit na Kristově díle.
- Odložit u Kristových nohou všechno spoléhání na vlastní síly a vírou přijmout moc, kterou může dát pouze vzkříšený Spasitel.

ÚVOD

V tomto oddílu, který se zabývá duchovním charakterem, se snažíme budovat základ pro plný křesťanský život. Tato zásadně důležitá oblast se dovolává naší pozornosti — vidíme vůdce sborů, kteří duchovně ztroskotali kvůli tomu či onomu hříchu. Jak můžeme zabránit tomu, aby se to nestalo i v našich životech? Jak může naše láska k Bohu sílit a neochladnout? Jak můžeme růst ve víře a získávat pevný a živý vztah s Ježíšem Kristem?

Rádi bychom ukázali, jak křesťan roste k větší lásce k Bohu a k živé víře, která mu umožňuje duchovně vést Kristovu církev. Konkrétně budeme mluvit o tom, jak učinit Ježíše středem našeho křesťanského života.

I. CO JE DUCHOVNÍ RŮST?

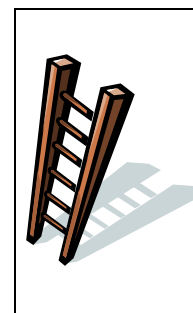
Duchovní růst je proces neustálé Boží práce v životě věřícího, která jej činí skutečně svatým. Slovo „svatý“ zde znamená „podobný Bohu“. Když rosteme jako křesťané, náš morální stav se stále více podobá našemu zákonnému stavu před Bohem (jako věřící jsme prohlášeni za spravedlivé). Duchovní růst je pokračováním toho, co se stalo v okamžiku spasení, když jsme dostali nový život.

Povšimněme si několika stránek našeho růstu. Duch svatý nás obnovil, abychom mohli začít být proměňováni do Boží podoby. Tato proměna je však postupný proces, který postupuje díky spolupráci věřícího s Bohem. Ve Filipským 2:12-13 se píše „...s bázni a chvěním uvádějte ve skutek své spasení. Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí.“ Vidíme zde, že je třeba, abychom spolupracovali s Bohem. Nemůžeme být pasivní a myslet si, že Bůh sám v nás vypůsobí svou podobu. Musíme být také aktivní. Musíme „uvádět ve skutek.“ Tento skutek však není podmínkou toho, aby nás Bůh přijal — je výrazem našeho pochopení a vděčnosti za odpuštění hříchů skrze krev Ježíše Krista a za to, že nás Bůh přijal jako své děti.

Ke znázornění procesu duchovního růstu už bylo použito mnoho různých příkladů a diagramů.

A. Žebřík nebo schody

A Mnoho věřících chápe duchovní růst jako žebřík nebo schodiště, po kterých vystupujeme stále výš. Když jsme skutečně duchovní, jsme na žebříku vysoko. Když však duchovní nejsme, jsme na žebříku nízko.

B. Umírání starému já

Jiní chápou duchovní růst jako proces výměny starého hříšného já za nového člověka stvořeného v Kristu. Když starý člověk umírá, rodí se nový. Když se to děje, člověk duchovně roste.

Takové představy a znázornění nejsou nutně špatná, ale jak uvidíme, existuje i lepší způsob chápání duchovního růstu.

II. ÚLOHA KŘÍŽE V PROCESU DUCHOVNÍHO RŮSTU

A. Růst ve znalosti Boží svatosti

První součástí procesu duchovního růst je růst v poznání Boha. Pán skrze proroka Jeremiáše říká: „Ať se moudrý nechlubí svou moudrostí, ať se bohatýr nechlubí svou bohatýrskou silou, ať se boháč nechlubí svým bohatstvím. Chce-li se něčím chlubit, ať se chlubí, že je prozíravý a zná mne; neboť já Hospodin prokazuji milosrdenství a vykonávám na zemi soud a spravedlnost; to jsem si oblíbil, je výrok Hospodinův.“ (Jr 9:22-23). V Janovi 17:3 říká Ježíš: „A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíš Krista.“

Poznání Boha je cílem a smyslem věčného života. Tím hlavním, o co bychom měli ve svém křesťanském životě usilovat, je skutečně poznat Boha. Když tedy stále rosteme v jeho poznání a v poznání jeho slávy, začínáme být jako on. Klíčem k poznání Boha je chápání jeho svatého charakteru. Učíme se být jako apoštol Pavel, který napsal: „A vůbec všechno pokládám za ztrátu, neboť to, že jsem poznal Ježíše, svého Pána, je mi nade všechno“ (Fp 3:8a). To je součástí procesu posvěcení.

B. Rozpoznávání našeho hříchu

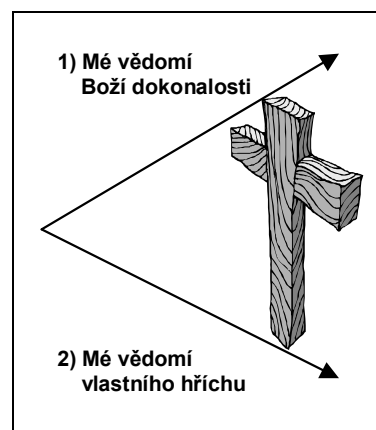
Když rosteme v poznání Boha a jeho dokonalosti, poznáváme přitom i sami sebe. Konkrétně si uvědomujeme naši hříšnost v protikladu s dokonalým Božím charakterem. Čím blíží jsme Bohu, tím lépe si uvědomujeme, jak jsme od něj daleko. Čím více chápeme jeho slávu, tím hroznější je vědomí našeho hříchu.

Růst v chápání naší hříšnosti je vidět na životě apoštola Pavla. V roce 55 se označil za „nejmenšího z apoštolů“ (1Kor 15:9). Později, v roce 60, se nazývá „nejmenší ze všech svatých“ (Ef 3:8) a ke konci svého života, v roce 64, se označuje za „hříšníka na prvním místě“ (1Tim 1:15). Stával se Pavel během svého růstu stále větším hříšníkem? Nepřipadá nám to tak. Zdá se ale, že získával stále více pokory a citlivosti ohledně hříchu ve svém životě. Když duchovně dozrával, začal si uvědomovat, že některé jeho postoje, které mu dřív nevadily, jsou ve skutečnosti hříšné. To je součástí procesu duchovního růstu.

C. Výsledná propast

Vědomí propasti mezi hříšným člověkem a svatým Bohem byl především důvod, který nás přivedl k víře v Krista. Když je člověk spasen, kříž propast mezi ním a Bohem překlene (obrázek 3.1). Ale i poté, co přijmeme Ježíše jako svého Spasitele, měli bychom dále poznávat Boží svatost i svou hříšnost. Často se obáváme, k čemu takové poznávání podvede. Poznat Boha a jeho svatost znamená odhalit to, co dřímá v našem srdci, a to je pro lidi, kteří chtějí skrýt své chyby a selhání, hrozný úkol. Pro rostoucího křesťana však propast znamená neustálou potřebu Krista a ukazuje skutečný rozměr jeho díla na kříži.

Když tedy poznáváme Boží svatost, kříž pro nás nabývá na významu. Čím více známe Boha, tím méně se ho cítíme hodni. Když naše znalost Boha roste, vidíme, jak je pro nás důležité odpuštění a smíření s Bohem skrze Ježíše Krista. Když odhalujeme Boží majestát (jako Izajáš, když viděl v chrámu Boží slávu, nebo celý Izrael, když se na hoře Sinaj setkal s Bohem), uvědomujeme si také, jak slavného máme Spasitele. Jeho krev očisťuje hříšníky a dává nám bělostná roucha, abychom se mohli ještě více přiblížit k našemu slavnému Bohu.

Obrázek 3.1

III. PŘEKÁŽKY V DUCHOVNÍM RŮSTU

Od okamžiku, kdy přijmeme to, že Ježíš za nás zaplatil svým životem, aby přemostil propast mezi námi a Bohem, se snažíme postupovat ve svém duchovním růstu. Mnoho křesťanů se na této cestě víry setkává s jedním ze dvou základních problémů.

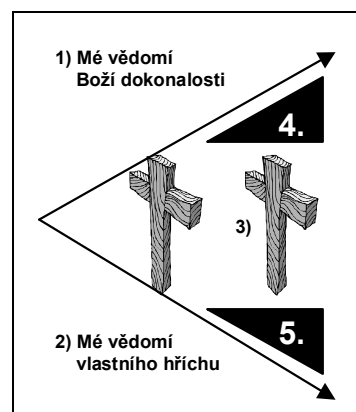
A. Farizejství — problém pýchy

Mnoho věřících padne do pasti skutků a hledají Boží i lidské přijetí ve svých činech a výkonech. Často se jejich pozornost přesune z Kristova díla na kříži na službu Bohu. Stejně jako farizeové v Novém zákoně začnou žít tak, jako by celý křesťanský život stál na tom, co všechno pro Boha děláme.

Problém spočívá v tom, že si neuvědomují existenci jiných, mnohem důležitějších stránek křesťanského života, než je služba — například poznávání Boha a osobní vztah s ním (L 10:38-42). Moderní farizeové věří omylu, že mohou přemostit propast mezi sebou a Bohem svými dobrými skutky. To může pramenit z pýchy nebo z touhy vypadat dobře v očích svého okolí. Lidé začnou budovat svou pověst na svém výkonu.

Moderní farizeové jsou hříchem ovlivňováni i v jiných oblastech. Mohou si začít myslet, že Bohu na hříchu tak nezáleží (*povšimněte si klínu č. 4 na obrázku 3.2*). V tom případě se význam kříže snižuje. Takový člověk vlastně Boha redukuje na něco méně, než Bůh ve skutečnosti je. Jiní si mohou říkat „Nejsem vlastně až tak velký hříšník!“ Takoví lidé vkládají klín (*číslo 5 na obrázku 3.2*) dolů pod kříž. Není náhodou jednodušší vidět hřích ostatních než ten svůj? Proč? Je to opravdu proto, že jsme méně hříšní než ostatní? Pokud si to myslíme, sami se obelháváme. Protože si o sobě příliš myslíme, význam kříže je tím opět snižován.

Abychom se vyhnuli léčce farizejství, musíme růst v poznání skutečné Boží svatosti a skutečné hříšnosti svého srdce. To nás pokoří a ukáže, jak moc potřebujeme Boží milost.

Obrázek 3.2

B. Zoufalství — nedostatek víry

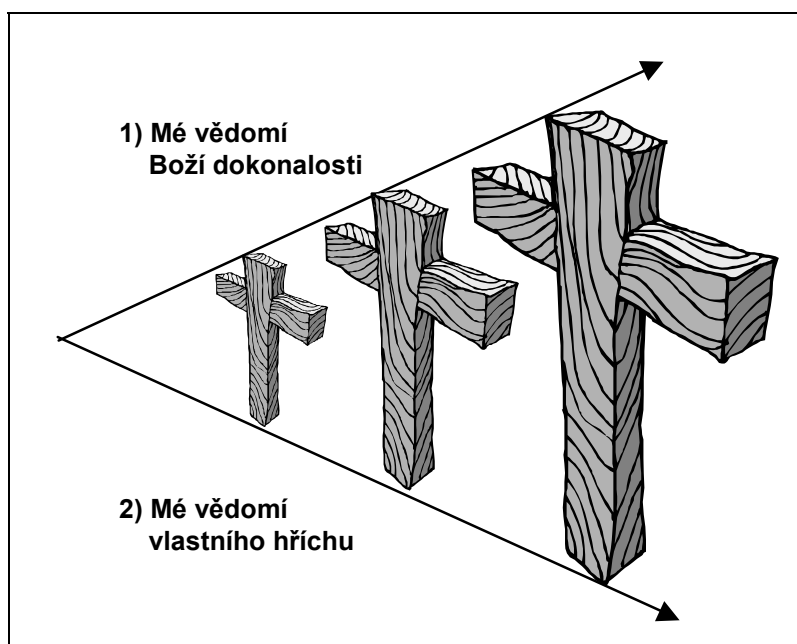
Jiní lidé bojují s odlišným problémem. Uvědomují si Boží svatost a tím i svou hříšnost a jsou zoufalí, protože neví, co si s tímto rozparem počít. Pokoušejí se vzniklou propast zaplnit dobrými skutky, ale uvědomí si, že nikdy nemůžou být tak dokonalí, aby Boha uspokojili. Mohou se snažit trávit každý den čas čtením Bible, ale selhávají a velmi těžce svou porážku prožívají. Pokoušejí se hlídat vlastní myšlenky, ale když selžou, musejí přece jen přemýšlet, jestli je Bůh skutečně miluje. Kvůli svým selháním dojdou k závěru, že se Bohu nikdy nezavděčí. Propadnou tedy zoufalství.

Zde problém spočívá v tom, že nemají dost víry v to, co pro ně Bůh vykonal. Bůh nám dal všechno potřebné k tomu, abychom se mu líbili, v oběti Ježíše Krista (Žd 10:14). Nemůžeme k tomu vůbec nic přidat.

C. Odpověď: kříž musí růst

Oba výše popsané problémy jsou v zásadě podobné. Farizeové nesprávně doufají, že mohou získat Boží přízeň svými skutky, zatímco ti, kdo propadají zoufalství, správně chápou, že Boží přízeň si svými skutky nezaslouží. V obou případech je však základem špatná představa o tom, jak si můžeme získat Boží přízeň.

Protože jsou oba problémy podobné, jejich řešení jsou v podstatě stejná. Aby mohla být propast přemostěna, musí kříž růst. Jak napsal apoštol Pavel: „Já však se zanic nechci chlubit ničím, leč křížem našeho Pána Ježíše Krista“ (Gal 6:14a). Ježíš Kristus a jeho dílo na kříži pro nás získávají stále větší význam.

Obrázek 3.3 Rostoucí kříž

Musíme věřit nové skutečnosti našeho života v Ježíši Kristu. Ačkoli jsme stále zranitelní vůči hříchu, Bůh je milosrdný a hříchy nám odpouští. Máme v Kristu dokonalou spravedlnost zajištěnou jen a pouze jeho smrtí na kříži. Stali jsme se dětmi živého Boha, který nás miluje. Raduje se z nás a rozhodl se vybudovat nás k obrazu Kristovu.

ZÁVĚR

Kříž je naše jediná naděje na pokoj s Bohem. Hříšníci (i ospravedlnění hříšníci) se s Bohem nemohou setkat nikde jinde než u kříže.

Abychom mohli duchovně růst, středem našeho života by mělo být rostoucí pochopení Kristova díla na kříži a ne větší úsilí a rostoucí výkon. Každý den a každou chvíli musíme pamatovat na to, že Ježíš na kříži vzal náš hřích a dal nám nový život. Takovým pohledem na posvěcení chápeme, že naše hříšné tělo zůstává zlé až do okamžiku naší smrti. Uvědomujeme si ale také Kristův život v nás.

Když rosteme v poznání Boha, jsme také stále více proměňováni k jeho obrazu. Vidíme, že toho sami nejsme schopni, a jsme víc a více závislí na Kristu. Čím dál lépe chápeme to, čemu jsme na počátku uvěřili. Připomínáme si pravdy evangelia. Vírou uvádíme výsledky Kristovy smrti a vzkříšení do svých životů.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Co je to duchovní růst? Jaký má vztah ke spasení?
2. Jak můžete růst ve svatosti? Popište celý proces ve světle každodenního života Ježíšova díla spásy.
3. Co je největší překážkou vašeho osobního duchovního růstu?
4. Napište, co všechno Ježíš svou smrtí na kříži a vzkříšením z mrtvých vykonal. Napište si, jak se tyto věci mohou stávat stále větší součástí vašich životů.

AKČNÍ PLÁN

1. Najděte si jednoho člověka, kterému popíšete všechno, co jste se naučili o růstu ve svatosti, a vysvětlíte mu, jak do svého každodenního života aplikujete to, co Ježíš vykonal na kříži. Uveďte mu konkrétní příklady změn ve vašem křesťanském životě, které vyplynuly z vašeho pochopení procesu posvěcení.

Proměňující moc evangelia OSVOBOZENÍ Z OTROCTVÍ HŘÍCHU

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je vysvětlit, jak jsme byli osvobozeni z moci hříchu, když jsme byli spojeni s Kristem v jeho smrti a vzkříšení, tak abychom mohli v našich životech zakoušet Kristovu moc, když chodíme vírou v tuto novou skutečnost.

☞ OSNOVA LEKCE

- Naše spasení znamená, že jsme byli uvnitř proměněni.
- Kvůli své nové přirozenosti v Kristu máme moc překonávat hřích.
- Bůh chce, abychom chodili Duchem, takže se nebudeme podvolovat žádostem těla.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat význam našeho spojení s Kristem a moc, která je dostupná k tomu, abychom mohli umrtvovat naše těla a nebýt již ovládáni hříchem.
- Žít vírou v osobní duchovní smrt a vzkříšení, které jsme prožili v Kristu, a ve spasení z moci hříchu.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce se často odkazuje na Římanům 6:3-10. Pečlivé studium této pasáže v rámci přípravy na vyučování vám umožní přednést lekci efektivněji.

ÚVOD

Evangelium je základem našeho vztahu s Bohem. Z Boží perspektivy je tento vztah možný pouze na základě Kristova odpuštění a dokonalé spravedlnosti, kterou jsme přijali vírou. Tato pravda by měla do našich životů přinést schopnost vítězit nad hříchem a od základu se změnit. Přesto však většina z nás stále ještě zápasí s hříchem a někdy uvazujeme, zda se vůbec můžeme změnit. Proč věřící hřeší? Co se s tím dá dělat? Jak můžeme být opravdu proměňováni k obrazu evangelia?

I. BOŽÍ MILOST A HŘÍCH

A. Můžeme stále hřešit?

Pokud Boží milost skutečně bere každý náš hřích a jsme ospravedlněni vírou bez ohledu na poslušnost, můžeme stále hřešit? Pokud Bůh nabízí svou milost těm, kteří si ji nezaslouží, ale mohou ji přijmout skrze svou víru v Ježíše Krista, je jen přirozené položit si tuto otázku. Můžeme stále hřešit a čekat, že Boží milost naše hříchy přikryje?

Apoštol Pavel tuto otázku očekával v listu Galatským, kde napsal: „Jen aby se vám ta svoboda nestala záminkou pro tělo“ (Gal 5:13, NS). A na stejnou otázku dává odpověď v Římanům 6, když se ptá: „...máme dále žít v hříchu, aby se rozhojnila milost? Naprosto ne! Hříchu jsme přece zemřeli — jak bychom v něm mohli dále žít?“ (Ř 6:1b-2).

B. Biblická odpověď

Odpověď na tuto otázku je jasné ‘ne’, neměli bychom setrvávat v hříchu. Tomu všichni rozumíme a ze všech sil se snažíme nehřešit. Sebekázeň a pravidla se stanou nedílnou

součástí života každého křesťana, který se chce vyhnout hříchu. Skutečná náprava problému hříchu však souvisí se změnou uvnitř člověka.

Budeme-li studovat Pavlovu odpověď v 6. kapitole listu Římanům, pochopíme nejen to, proč nemůžeme nadále žít v hříchu, ale objevíme také nové osvobození od moci hříchu. To je zásadně důležitá součást vítězného křesťanského života. V našem spasení Bůh zajistil řešení dvou našich nejzákladnějších potřeb: zachránil nás před trestem za hřích, když nás smířil sám se sebou, a vysvobodil nás z moci hříchu, abychom mohli žít v opravdové svobodě a milovat ho. Římanům 6:1-2 nás učí, že nemůžeme dál hřešit tak, jak jsme to dělali dříve, než jsme byli křesťané, protože jsme „hříchu zemřeli“.

II. POKŘTĚNÍ V JEHO SMRTI — ÚČASTNÍ JEHO ZMRTVÝCHVSTÁNÍ (Ř 6:3-10)

Ve svém dopise Římanům používá apoštol Pavel v rámci odpovědi na otázku hříchu křesť jako ilustraci změny, která se odehraje v okamžiku, kdy se někdo stává Božím dítětem. Prostudujte si pečlivě Římanům 6:3-10.

A. Naše smrt s Kristem

1. Jak jsme zemřeli?

V Římanům 6:2-5 Pavel vysvětluje, jak jsme zemřeli hříchu. Byli jsme spojeni s Kristem a pokřtěni v jeho smrti. Než začneme uvažovat nad otázkou křtu, měli bychom se zamyslet nad skutečným důvodem, který způsobil to, že jsme vůbec zemřeli hříchu. Stalo se to skrze naše spojení s Kristem. V tomto oddílu je několik částí, které vyjadřují jednotu mezi Kristem a námi. Ve 3. verši vidíme, že „že všichni, kteří jsme pokřtěni v Krista Ježíše, byli jsme pokřtěni v jeho smrti.“ Ve 4. verši „jsme byli... *spolu s ním* pohřbeni.“ V 5. verši „jsme *s ním* sjednoceni“ a ve verši 8 „jsme *spolu s Kristem* zemřeli.“

Všechny tyto výrazy jasně mluví o tom, že skrze své spojení s *Kristem* v jeho smrti jsme zemřeli i my sami. Pokud chceme být osvobozeni od své hříšné přirozenosti, musíme prožít smrt našeho vnitřního člověka. Když nás Bůh nadpřirozeným způsobem spojil s Kristem, usmrtil vnitřního člověka, ačkoli vnější člověk stále ještě žije.

Výraz „sjednotit“ (řecky *sumfutoi*¹) v 5. verši „...*spolu s ním*...“ (pozn. překl.: doslovný překlad je „sjednoceni s ním ve smrti“) je slovo, kterým se popisuje spojení dvou oddělených rostlin roubováním. Když je na strom naroubována cizí větev, v okamžiku, kdy začne čerpat mízu z kmene, je s ním *sumfutoi*, „sjednocena“. Šlo o plnou, živoucí jednotu. Taková živoucí jednotu vzniká mezi námi a Kristem v okamžiku, kdy v něj uvěříme. Jsme nadpřirozeným způsobem sjednoceni s Kristem a jeho život dává život našemu vnitřnímu člověku. Než však můžeme začít žít ve svobodě, musíme zemřít, aby byl náš vnitřní člověk oddělen od hříšné přirozenosti. Tak jsme spolu s Kristem účastní jeho smrti.

Naše smrt spolu s Kristem tedy způsobila oddělení našeho vnitřního člověka a hříšné přirozenosti, což má za následek naši svobodu od vlády hříchu. Ačkoli hříšná přirozenost stále existuje a je zdrojem zla v našem životě, její vláda nad námi byla zlomena a my už nejsme její mocí spoutáni. To je nová a spolehlivá skutečnost, které musíme věřit, pokud chceme úspěšně žít svůj křesťanský život.

2. Co se stalo díky naší smrti s Kristem?

Římanům 6:6 nám říká, co se stalo v důsledku naší smrti spolu s Kristem: náš „starý člověk“ byl ukřižován. Starý člověk je jednoduše vnitřní já, které existovalo předtím, než jsme uvěřili v Ježíše Krista a dostali od něho nový život. Právě starý člověk byl zotročen hříchem. Avšak když jsme byli sjednoceni s Kristem v jeho smrti, tento vnitřní člověk byl ukřižován a naše tělo hříchu tak „bylo zbaveno moci“ (EP). Řecké slovo *katarge*² – „umrtveno“ (KP) – nenaznačuje zánik, jako by z nás byl hřích vyloučen. Znamená však „učinit neúčinným nebo neplatným“ v tom, že něco je

¹ συμφυτος

² καταργεω

zbaveno moci vládnout. Stejně slovo Pavel používá v Římanům 3:3, kde se říká, že lidská nevěrnost „nezruší“ Boží věrnost. V Římanům 7:2 se říká, že žena je „zproštěna“ svého manžela, pokud on zemře. To je význam v našem kontextu. Byli jsme zproštěni z otroctví hříchu, protože hřích byl zbaven moci vládnout. Řetězy hříchu byly zlomeny a my už nejsme jeho otroci.

B. Výsledek: Nový život v Kristu

V této pasáži je vyjádřena jedna závěrečná myšlenka, která objasňuje proměnu, kterou prošel náš vnitřní člověk. Dozvídáme se, že jsme sjednoceni s Kristem nejen v jeho smrti, ale také ve vzkříšení. Nejenže jsme zemřeli, ale byli jsme také vzkříšeni k novému životu. Protože Kristus žije, žije skrze naše spojení s Kristem i náš vnitřní člověk. Římanům 6:4 nám říká, že při Kristově zmrtvýchvstání se projevila Otcova moc a i my jsme byli stejnou mocí postaveni na cestu nového života. Tatáž moc, která vzkřísila Krista z mrtvých, nyní vzkřísila také nás.

To vše vede k závěru, že se s námi stalo něco velmi silného a nadpřirozeného a náš vnitřní člověk už není to, co býval. Starý člověk zemřel a žije nový. A jaký je ten nový člověk? Ze 6. a 7. verše Římanům 6 se dozvídáme, že tento nový vnitřní člověk je osvobozen od hříchu a není už vůbec jeho otrokem. A právě to jsme v Kristu.

C. Přijímání našeho nového života v Kristu vírou

Pro křesťany je uvádění těchto pravd do každodenního života nezbytně nutné. Všichni víme, že uvnitř nás existuje hřích, a když pokračujeme v našem pozemském zápase s hříchem, můžeme ztratit ze zřetele náš nový život, který opravdu existuje v Kristu. Jsou chvíle, kdy se necítíme osvobozeni od hříchu, a ptáme se, jestli se s námi vůbec stalo něco nadpřirozeného. Můžeme souhlasit s apoštolem Pavlem, který napsal: „Vždyť nečiním dobro, které chci, nýbrž zlo, které nechci“ (Ř 7:19).

Proto jsou pro nás Pavlova závěrečná slova v 6. kapitole listu Římanům tak důležitá. Pavel nám v této pasáži třikrát přikazuje, abychom „věděli“ tuto pravdu (v. 3, 6, 9). Chce, abychom chápali, co se s námi v Kristu skutečně stalo. A potom v 11. verši Pavel končí slovy: „*Tak i vy se považujte [počítejte] za mrtvé hříchu, ale za živé Bohu v Kristu Ježíši, našem Pánu.*“ V tomto verši je použito řecké slovo *λογισμαι*¹ – „počítat“, což je matematický pojem, který se používal pro počítání úlohy nebo zjišťování počtu a také pro přemýšlení o nějaké věci důkladným a logickým způsobem. V tomto oddílu Pavel říká, že na základě takového objektivního zhodnocení máme myslet či počítat, že je tomu opravdu tak, a tím plně potvrdit, že jsme mrtví hříchu, ale živi Bohu v Kristu Ježíši. Pavel nás nabádá, abychom v tuto základní pravdu vložili svou důvěru a naplno jí věřili. Starý člověk v nás již nežije. Byl otrokem hříchu, ale byl ukřižován, když jsme byli připojeni ke Kristu v jeho smrti a vzkříšení. A nyní jsme proměněni v nové muže a ženy. Musíme teď potvrdit a věřit, že jsme byli v Kristu obživeni a že jsme se uvnitř stali novým stvořením. Náš křesťanský život je život, ve kterém chodíme vírou v tuto pravdu. I když to neprožíváme dokonale a pořád, nemění to skutečnost toho, co se stalo. Každý den musíme pokračovat v pokání z našich hříchů a věřit, že jsme jedno s Kristem a že nyní žijeme ve spojení s ním.

III. MOC NEHŘEŠIT

6. kapitola listu Římanům tvrdí, že díky tomu, že jsme sjednoceni s Kristem, jsme zemřeli a byli s ním vzkříšeni. Jeho vítězství nad hříchem je také naším vítězstvím nad hříchem. Hřích nám už nevládne. Tato úžasná skutečnost křesťanského života však neznamená, že by se nás hřích už nesnažil spoutat. Hřích není naším pánem, přesto se však stále snaží opět nad námi získat vládu a moc. Možná si říkáte „Ale vždyť stále bojuju s hříchem. Jak můžu konečně vyhrát?“ Můžete si být jisti, že žádný seznam pravidel nebo jakkoli velká sebekázeň samy o sobě k vítěznému křesťanskému životu nepovedou. Můžeme se v moci těla snažit sebecky, ale nakonec selžeme, protože naše tělo hříchu podléhá. Skutečná náprava hříchu souvisí s vnitřní proměnou věřícího člověka. S hříchem bojujeme skrze budování vědomí toho, kdo jsme v Kristu.

---

¹ λογισμαι

A. Pochopte svou novou přirozenost

Když se stanete křesťanem, k vaší staré přirozenosti nepřibude nějaká další přirozenost, která by byla nová a svatá. Přirozenosti se vymění — stáváte se novým stvořením (2Kor 5:17). Když jste se stali Božím dítětem, byli jste přeneseni z království temnoty do království světla. „starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován“ (Ř 6:6). Stará přirozenost je bezmocná!

Pokud máme novou přirozenost, proč stále ještě hřešíme? V Novém zákoně se mnohokrát používá řecké slovo, které označuje zdroj hříchu v životě věřícího. Je to slovo „tělo“. Co je tělo? Je to část naší mysli, emocí a vůle, která je navyklá či vycvičená k hříchu. Zvyky a způsob myšlení jsme přejali od světa, špatných učitelů a skrze satanovy přímé útoky. Naše zkušenosti se světem naprogramovaly náš mozek k životu podle světa, nezávislé na Bohu.

B. Žijte v Duchu

Římanům 8:5-7 dává do protikladu ty, kdo žijí podle těla, s těmi, kdo žijí podle Ducha. Právě v tomto oddíle zjistíte, že naše mysl se nechává vést buď tělem nebo Duchem. Vaše tělo, které se přizpůsobilo světu, je zdrojem bezbožných myšlenek a nápadů, které vás vedou do hříchu. Jako věřící už nejsme v těle, ale v Duchu (Ř 8:9, Gal 5:16). Je však stále ještě možné žít podle těla (Ř 8:12-13). Nevěřící nemají na vybranou — žijí podle těla, protože žijí v těle. My však vůči tělu žádnou povinnost nemáme — můžeme si vybrat. Musíme se naučit rozhodovat se žít podle Ducha, ne podle těla. Jak napsal apoštol Pavel: „Duchem chod'te, a žádosti těla nevykonáte.“ (Gal 5:16, KR).

C. Uvědomte si, že jste Boží děti

Než jsme poznali Krista, byli jsme hříšníci, ale když jsme se stali Božími dětmi, stali jsme se „svatými“. Jsme tedy svatí nebo hříšníci? Odpověď může být obtížná. Pokud si však budete říkat, že jste zčásti hříšník a zčásti svatý, zčásti ve tmě a zčásti ve světle, budete stále bojovat a žít od porážky k porážce. Věřící by měli pochopit proměnu, která se odehrála v jejich životech, a měli by se držet vědomí toho, jakou mají pozici díky Kristově vzkříšení. Když bojujeme s hříchem, měli bychom se považovat za Boží děti. Pokud budeme přesvědčení, že jsme hříšníci, budeme mít tendenci žít jako hříšníci. Musíme se na sebe dívat jako na svaté Boží děti, abychom byli schopni jako Boží děti žít.

D. Obnovujte svou mysl

Na počátku mnoha hříšných zvyků stojí špatné myšlenky. Hříšné způsoby myšlení musí být „proměněny obnovou naší mysli“ (Ř 12:2). Mysl je bojiště, kde se odehrává zápas se hříchem. V 2. Korintským 11:3 Pavel naznačuje, že naše mysli mohou být svedeny od upřímného a čistého následování Ježíše stejně, jak byla Eva podvedena satanem. Satan ovlivnil mysl Davida, Šalamouna, Ananiáše, křesťanů v Korintu a může ovlivnit i vaši mysl. Může do vaší mysli propašovat své myšlenky a obelhat vás tak, že je budete považovat za vlastní nebo dokonce Boží. Máme však „uvádět do zajetí každou myšlenku, aby byla poslušna Krista“ (2Kor 10:5, NS).

E. Poznejte pravdu

V čem spočívá moc hříchu? Podle J 8:44 je satan „lhář a otec lži.“ Když jsme pokoušeni k hříchu, vždy se za tím skrývá lež. Ježíš ale ve stejné kapitole řekl „poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými“ (J 8:32). Naše obrana proti hříchu je pravda. Budeme-li znát svou skutečnou vítěznou identitu věřících v Kristu, nalezneme svobodu od moci hříchu.

ZÁVĚR

Evangelium je základem našeho vztahu s Bohem. Z Boží perspektivy je tento vztah možný pouze na základě Kristova odpuštění a dokonalé spravedlnosti, kterou jsme přijali vírou. Tato pravda by měla do našich životů přinést jednak schopnost být před Bohem ohledně hříchu upřímní a jednak ujištění o jeho přehojné milosti. Měla by nás inspirovat ke spravedlivému životu ne proto, že jsme sami dosáhli spravedlnosti, ale proto, že nás Bůh ve své milosti za spravedlivé prohlásil.

Pro vítězný boj se hříchem je skutečně důležitá rostoucí živá víra v Krista — víra založená na tom, co vydobyl na kříži, a díky čemu nás jeho moc proměňuje a jasně ukazuje hříchy i slabiny. Taková víra chápe a oceňuje Boží milost stále více a vede nás k rostoucímu poznání Boha.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jak dovolujete svým pocitům — namísto víře v Boží slovo — aby ovlivňovaly váš pohled na život v Kristu?
2. Když bojujete s hříchem, co vám dodává víc síly — to, že se víc snažíte, nebo to, že víc věříte?
3. Jak se slovo „počítat“ v Římanům 6:11 týká víry?
4. Co se podle apoštola Pavla a listu Římanům stalo s vaší hříšnou přirozeností?
5. Jak můžete žít Duchem?

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je představit psaní deníku coby praktického nástroje, který může věřícím pomoci soustředit se na duchovní růst a růst služby.

☞ OSNOVA LEKCE

- Proč vést duchovní deník?
- Každodenní ztišení
- Pravidelné vedení deníku

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Být schopen používat deník jako účinný nástroj pro zaznamenávání vzhledů z osobního ztišení, modlitebních předmětů a Božích odpovědí, kontaktů ve službě, poznámek ze skupinek a každodenního přemítání.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Je možné vyrobit nebo objednat deníky, které účastníkům během kurzu rozdáte. *Deník zakladatele sboru* [The Church Planter's Daily Journal] vydaný The Bible League je velmi jednoduchý a užitečný (adresa viz literatura).

ÚVOD

V rychlém životním tempu si jen málo lidí najde místo a čas na rozjímání o Bohu a jeho Slovu a na osobní aplikaci Božího Slova do svého života. Protože učedník má touhu růst a proměňovat se, neustále svůj život vyhodnocuje. Stejně jako král David prosí Pána, aby zkoumal jeho srdce a zjevoval mu všechny jeho chyby a hříchy, aby se mohl měnit a růst (Ž 139:23-24). Je velmi potřebné, abychom si každý den našli čas na ztišení před Bohem a zlomili pouta naší zaneprázdněnosti (Ž 46:11, 37:7).

Vedení deníku vám v průběhu zakládání sboru velmi pomůže. Následující lekce popisuje části deníku zakladatele sborů, které můžete používat, když si každý den povedete svůj vlastní deník.

I. PROČ VÉST DUCHOVNÍ DENÍK?

Když Izraelci přešli Jordán, aby vešli do zaslíbené země, Bůh jim přikázal vzít z řeky dvanáct kamenů a postavit pamětní místo. Toto místo mělo sloužit jako připomínka Boží věrnosti i moci vprostřed této i budoucích generací (Joz 4:1-9).

Podobným způsobem mohou naše záznamy toho, co nás Pán naučil, zážitků, které jsme s ním prožili, nebo vyslyšených modliteb sloužit jako připomínky Boží lásky a věrnosti v obdobích, kdy zápasíme nebo procházíme zklamáním. Pravidelné vedení deníku je jedním z neúčinnějších způsobů rozvíjení osobní odpovědnosti v našem duchovním růstu a životě služby. Deník nás nutí uvažovat nad svými životy a vyladovat priority. Také nám pomáhá růst ve víře, když vidíme, jak za čas vzrostlo naše poznání a chápání Boha a jak Bůh odpovídal na naše modlitby.

Za staletí se křesťané mnoho naučili z deníků proslulých křesťanů, jako byli Jonathan Edwards, Hudson Taylor nebo Amy Carmichaelová. Tyto deníky byly písemným svědectvím o tom, jak Bůh žil ve vztahu ke konkrétnímu člověku, a povzbuzením k důvěrnému vztahu, který s ním můžeme mít i my.

Kromě toho, že je písemným záznamem o osobním duchovním růstu, deník může být i účinným nástrojem v rozvoji naší služby. Jestliže tě Bůh volá, abys založil sbor nebo byl součástí týmu zakládání sborů, budeš zapojen do konkrétních úkolů – evangelizace, učenictví, rozvoje skupinek apod. Deník může být užitečný pro zaznamenávání kontaktů s lidmi, vzhledů a cílů pro skupinky, otázek a starostí, o kterých si můžeš popovídat se svým rádcem, atd. Slouží jako viditelná připomínka tvé služby a umožňuje ti také vidět, jakými zvláštními způsoby tě Bůh používá k přivádění lidí k němu a k budování církve. Deník poskytuje také záznamy, které si můžeš procházet se svým instruktorem nebo učitelem.

II. KAŽDODENNÍ ČAS S BOHEM (OBRÁZEK 5.1)

Obrázek 5.1 je ukázkovým formulářem pro zaznamenávání úvah z každodenního ztišení nad Božím slovem, modlitebních námětů a odpovědí na modlitby. Na formuláři si všimni následujícího:

- **Dnešní text:** Zaznamenej si biblický oddíl, který si během ztišení čteš.
- **Osobní vhled:** Přečti si biblický text a vyhrad' si čas na přemýšlení a modlitbu nad ním. Poznamenej si jakékoliv vhlady, které ti ohledně tohoto úseku Duch Svátý dává. Co úsek říká? Co pozoruješ? Jak můžeš tento text aplikovat dnes do svého života?
- **Zaslíbení, která si mohu přivlastnit:** Jsou v textu nějaká zaslíbení? Poznamenej si je a poděkuj za tyto pravdy Bohu.
- **Příkázání, která mám poslechnout:** Zaznamenává tento úsek příkázání, která bys měl poslechnout?
- **Modlitba:** Vyjmenuj všechny modlitební náměty, které máš na srdci, a také odpovědi na předchozí modlitby. Buď nanejvýš přesný. Pomůže ti to vidět, jak Bůh skrze tvé modlitby působí.

III. KAŽDODENNÍ VEDENÍ DENÍKU (OBRÁZEK 5.1)

Obrázek 5.1 je ukázkou zápisu v deníku. Deník ti pomáhá sledovat pokrok tvé služby zakládání sborů. Všimni si následujících témat, která můžeš do svého deníku zapisovat.

- **Akční plány:** Poznamenej si jakoukoliv práci, kterou jsi udělal na svých akčních plánech. Vypiš uskutečněné činnosti z akčního plánu nebo právě probíhající práci.
- **Kontakty:** Uveď své evangelizační kontakty za ten den. Poznamenej si výsledky času stráveného s lidmi. Říkal jsi své svědectví? Jak lidé reagovali? Jsou vůči evangeliu otevření nebo uzavření?
- **Setkání:** Udělej si poznámky o jakémkoliv setkání domácí nebo jiné skupinky nebo o zvláštních setkáních. Kdy a kde se setkání konalo? Kdo ho vedl? Co jste dělali (studium Bible, modlitební skupina, promítání filmu Ježíš přátelům)? Kolik lidí přišlo? Kolik chodí pravidelně účastníků a kolik hostů? Odevzdal se někdo Kristu? Poznamenej si jakékoliv problémy nebo zvláštní starosti, které vyžadují další pozornost.
- **Zamyšlení:** Najdi si čas na přemýšlení o tom dni. Bylo na něm něco nápadného? Naučil ses nebo pozoroval jsi ve svém osobním životě nebo službě něco, co si chceš zapsat? Tato zamyšlení jsou osobními poznámkami, které si děláš o svém životě. *S nikým je nemusíš sdílet.* Pomáhají ti podívat se na svůj den z nadhledu a poznamenat si všechno, co tě Duch Svátý vyučuje.

KAŽDODENNÍ ČAS S BOHEM	Datum: _____
Dnešní oddíl: <i>1. Korintským 13</i>	Akční plány:
Osobní poznámky: <i>Všechno mé jednání musí být motivováno láskou. Lásku projevují jednáním. Láska vždy vytrvá. Musím vytrvat ve své lásce k ostatním. Potřebuji se zaměřit na ostatní, ne na sebe.</i>	<i>Založení modlitební trojice</i>
Zaslíbení, která si mohu přivlastnit: <i>Nyní jsme nedokonalí, ale v nebi budeme dokonalí a uvidíme Boha tváří v tvář takového, jaký skutečně je. Nyní rozumíme jen částečně.</i>	<i>Stanovení cílové oblasti</i>
Příkázání, která mám poslouchat: <i>Projevuj lásku podle vlastností uvedených v této kapitole. Mé činy musejí být motivovány láskou, jinak nemají smysl.</i>	<i>Zahájení inductivního studia J 17</i>
MODLITBA	Kontakty
Modlitební předměty a odpovědi na modlitby:	Jméno Poznámky
P: Možnost mít rozhovor o víře s Dr. M.	<i>Dr. Miler</i> <i>Slyšela svědectví</i>
P: Rozvoj služebního týmu	<i>teta Julie</i> <i>Promítl jsem jí film Ježíš</i>
O: Máma je na tom se zdravím mnohem lépe	<i>pí. Nováková</i> <i>Svědectví, činila pokání!</i>
	Setkání
	(skupinky — buněčné i domácí, zvláštní setkání)
	<i>U Jany v 19:00. Modlitební trojice (Jana, Marie a já). Modlili jsme se 2 hod. Dohodli jsme se na scházení každý týden u Jany.</i>
	Zamyšlení:
	<i>Jsem nadšená z modlitební trojice. Nikdy předtím jsem se s ostatními vytrvale nemodlila za nevěřící. S napětím čekám, jak Bůh naše modlitby vyslyší.</i>

Obrázek 5.1. Každodenní čas s Bohem a poznámky do deníku

ZÁVĚR

Jestliže pro vás váš instruktor nebo učitel nemá deník, který byste mohli používat, můžete si pro tyto účely přizpůsobit prázdný sešit. Důležité je, aby vám deník pomáhal uvažovat o tom, co Bůh učí ve svém Slovu, modlit se a zaznamenávat si pokroky a lekce, které jste se při službě zakládání sborů naučili.

AKČNÍ PLÁN

1. Během celého cyklu zakládání sborů si veďte deník zaznamenávající ztišení a pokroky ve službě. Buďte připraveni tento deník ukázat svému učiteli nebo instruktorovi.

LITERATURA

The Church Planter's Daily Journal. The Bible League, 16801 Van Dam Rd., South Holland, IL 60473 USA. E-mail: bibleleague@xc.org

Žít jako synové, ne jako sirotci

GALATSKÝM 4:1-7

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pomoci zakladateli sborů být ve svém vztahu s Bohem upřímnější na základě porozumění tomu, jak si nás Bůh osvojil a co z toho vyplývá.

☞ OSNOVA LEKCE

- Život duchovního sirotka vede k duchovní nejistotě a spoléhání na vlastní sílu.
- Život Božího duchovního dítěte vede k chození s Bohem na základě vděčnosti a víry.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat, že byl přijat Bohem a že se stal milovaným dítětem.
- Chápat, jak může upadnout zpět do sirotčího způsobu myšlení, který ochromuje život i službu.
- Jako syn nebo dcera více důvěřovat Boží lásce a být s to řešit selhání, nejistotu a obavy na základě svého vztahu s Bohem, ne na základě výkonu.
- Směle evangelizovat a provádět úkol zakládání sborů ne jako někdo, kdo je sám, nýbrž jako milované dítě, které je ve společenství se svým nebeským Otcem.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

První den dejte účastníkům „jazykový úkol“ (najdete jej na konci této lekce), a pak po několika dnech zjistěte, jak dobře ho splnili. Tento úkol nám má pomoci být upřímnější, pokud jde o moc hříchu uvnitř nás a opravdovou potřebu milosti a moci.

Povšimněte si, že pojem „syn“ není myšlen tak, aby vylučoval ženy. Jeho použití je založeno na tom, že jej apoštol Pavel používá v listu Galatským. Dcery jsou také Božími dětmi.

Účastníkům může pomoci, když se s nimi podělíte o své vlastní zkušenosti v této oblasti. Buďte zranitelní!

Úvod

Boží slovo nás učí, že všichni máme Stvořitele, který chce být naším milujícím Otcem (Mt 6:26, 32). Vzhledem k našemu sklonu ke vzpouře jsme ho opustili, abychom si žili, jak chceme. Toto rozhodnutí odvrátit se od Boha velice ovlivňuje naše myšlení a chování. Mnoha způsoby vede k tomu, že uvažujeme a jednáme jako sirotci.

V této lekci se spolu zamyslíme nad tím, jak myslíme a jednáme jako sirotci — dokonce jako křesťané. Podíváme se na Galatským 4:1-7, kde se popisuje vztah s Bohem, do kterého vstupuje každý křesťan. A nakonec se dozvíme, jak víc žít jako synové a dcery patřící nebeskému Otcovi, které on věčně miluje.

I. ŽIVOT SIROTKA

Pokud jste někdy navštívili dětský domov a strávili nějaký čas poznáváním těchto zvláštních dětí, možná jste si všimli určitých způsobů myšlení a chování, které jsou mezi nimi docela běžné. Toto jsou některé z nich:

A. Sirotci jsou plni strachu a velké nejistoty

Zanedbání a v některých případech opuštění rodičem zanechává v sirotkovi hlubokou nejistotu týkající se života a toho, k čemu může dojít. Pro většinu z nás nepředvídaná budoucnost není něco, co by nás (příliš) trápilo, ale pro dítě, u kterého už došlo k nepředstavitelnému (není pro něj máma a táta), vypadá budoucnost docela děsivě.

B. Sirotci žijí s neobvyklou mírou starosti o sebe

Každý sirotek srovnává to, co má, s tím, co vlastní jiné děti. Z toho důvodu kdykoliv nějaké dítě dostane dárek, musí ho dostat všechny ostatní. Ale i tehdy děti dávají přednost některým barvám, a když jedno dítě dostane „zvláštní barvu“, vzniká mezi nimi hrozná závist.

C. Sirotci v sobě nosí hluboký pocit samoty

Osirelé děti mají pocit, že když se jich jejich máma a táta zřekli (nebo o ně přišli), tak už nikomu ve skutečnosti nepatří. Odnětím biologického „práva“ není s nimi nikdo „spojen“ a je pro ně těžké věřit, že má někdo o ně doopravdy zájem.

II. KŘESŤANÉ, KTEŘÍ UVAŽUJÍ A JEDNAJÍ JAKO SIROTCI

Nyní se zamysleme, jestli my sami uvažujeme a jednáme jako sirotci. Sirotci, jak jsme řekli, se cítí na světě sami. Jsou také plni strachu a nejistoty. Bez otce nebo matky, kteří by se o ně starali, jsou plni starostí o své vlastní potřeby. Cítí, že se musejí o sebe postarat sami. *Připadá vám to trochu jako váš život?*

Snad nejvíce to pocítíme, když se zdá, že se náš život rozpadá nebo když něco selže. Jak reagujeme na potíže? Co si myslíme? Nenaplní nás úzkostí a panikou? Nemyslíme si někdy, že věci přestávají fungovat proto, že Bůh se svými mnoha zájmy na nás zapomněl? Začínáme si dělat starosti nebo nás to odradí a vzdáváme se. S pocitem velkého nedocení mnohdy dáváme vinu za naše problémy někomu jinému. Považujeme se za „oběti“. Jindy jsme zklamaní a bereme věci do vlastních rukou tím, že zavedeme nekompromisní řídicí páky. Těmito pákami se pak snažíme zabránit, aby se nám svět dál rozpadal. Ve všech těchto reakcích projevujeme pýchu nebo nedostatek víry v to, co Bůh zjevil o sobě a o svém vztahu k nám. Stáváme se duchovními sirotky.

Příklad

Jedna žena se stala křesťankou, ale nebyla si jistá Boží láskou. Jedním z důvodů byla příhoda, kterou v dětství zažila se svým otcem. Když byla velmi malá, věšela venku spolu se svou sestrou prádlo. Nedosáhla tehdy na prádelní šňůru, a tak se rozhodla pověsit tátovu bílou košili přes rukojeť kolečka, které bylo hodně rezavé. Samozřejmě, když košile uschla, zůstaly na ní skvrny od rezavé rukojeti. Byla zničená. Když to její otec zjistil, začal se na ni přehnaně hněvat.

To dítě to nemyslelo špatně. Věšela tátovu košili s nejlepšími úmysly a nevěděla, jaké následky bude mít, když ji pověsí na rezavou tyč. Mnoho otců by svému dítěti takovou věc odpustilo, nebo by mu alespoň vyhubovali jen velmi mírně. Avšak tento otec jí nadával, jako by ho neposlechla úmyslně. Vyrůstala pak s myšlenkou, že ji její otec nikdy nemiloval.

Právě tak se někdy díváme na Boha. Myslíme si, že se na nás hněvá, že je vzdálený, že jen čeká, aby nás potrestal. Máme pocit, jako by nás nikdy opravdově nepřijal a nemiloval. Vidíme Boha jako kritického a lhostejného Soudce. Náš vztah s ním se zdá být nejasný a nejistý, založený na tom, jak dobře pracujeme.

Ale v Galatským 4 náš vztah s Bohem takto popisován není. Ovšem myslet a jednat jako sirotci nepřestaneme, dokud Božímu popisu našeho vztahu s ním neuvěříme. Musíme pochopit, co je základem tohoto vztahu a jaké důsledky má synovství. Nalistujme si Galatským 4 a zamysleme se nad analogií na náš vztah s Bohem (přečtěte si Gal 4:1-7).

III. NAŠE SYNOVSTVÍ U BOHA

A. Analogie s „dospělým“ synem

Apoštol Pavel se staví proti bludu, do kterého galatští křesťané upadli. Když se díváme do textu, vidíme, že galatští začali zapomínat, jak do správného vztahu s Bohem vstoupili, jak by měli v tomto vztahu pokračovat a jak obdržet Boží zaslíbení. Vrátili se k myšlení, že spasení a přijetí u Boha získali, alespoň zčásti, svou poslušností Božímu zákonu. Pavel je znovu učí, že jen samotnou vírou v evangelium byli před Bohem ospravedlněni a přijali Ducha Svatého. Na základě víry v zaslíbení, která Bůh dal skrze Krista, byli svědky jeho pozehnání a působení v jejich životech. Pavel na konci třetí kapitoly uzavírá, že Zákon byl dán Bohem, aby ukázal naši opravdovou hříšnost a vedl nás ke Kristu. Když jsme uvěřili evangelium a naším základem se stal Kristus, nejsme už pod tímto zákonem. Nyní jsme Boží synové.

Ve čtvrté kapitole pak Pavel podrobněji vysvětluje, jak nás Bůh přijal a co naše synovství skutečně znamená. Používá tento běžný zvyk tehdejší doby, aby nám ukázal obraz vztahu, který s Bohem máme.

Když byl syn nezletilý, zůstával pod poručníky a správci, kteří byli zodpovědní za výchovu a věci dítěte, i když byl samozřejmě dědicem majetku svého otce. Po tuto dobu syn neměl žádné právo s majetkem otce podnikat nebo o něm rozhodovat. V tomto smyslu se nijak nelišil od otroka. Avšak v určité době, kterou otec určil, toto omezení přestalo platit a majetek byl předán synu, aby jím vládl, jak uzná za vhodné. Tehdy se dědic stal dospělým synem s „výsadami“. A právě tak je popsán náš vztah s Bohem. Jsme dospělí, privilegovaní synové. Co to pro nás znamená?

B. Smysl této analogie

Jak apoštol Pavel vysvětluje, předtím, než jsme poznali Krista, byli jsme drženi v otroctví pod živly světa. Žida drží v otroctví Mojžíšův zákon, odsuzuje ho a brání mu v přijetí Božích zaslíbení. Pohané také zakouší odsouzení svým svědomím (Ř 2:14-15), ze kterého se vytvářejí mravní a náboženské normy. Ať už žijeme pod jakýmikoliv principy, obviňují nás z našich nedostatků a z toho, že nejsme hodni, aby nás Bůh miloval. Drží nás v otroctví a my si uvědomujeme naše odsouzení.

V Kristu jsme však vykoupeni a trest za náš hřích je zcela odpuštěn. Jsme propuštěni z otroctví odsouzení (Ř 8:1). Proto se do tohoto otroctví nemáme vracet. Měli bychom věřit, že jsme byli osvobozeni a přijati Bohem jako jeho vyvolení synové, a přijímat všechna zaslíbení, která byla dána těm, které Ježíš Kristus vykoupil. Aby nás ujistil, že k tomuto osvobození skutečně došlo, poslal Bůh svého Ducha, aby v nás přebýval a dosvědčoval našemu duchu, že odsuzující rozsudek je pryč. Bůh už není soudce, ale náš milující Otec. Pavel používá slovo „Abba“, které bylo v té době nejněžnějším označením otce (Ř 8:15-17). Myšlenku tohoto pojmu vystihují dnešní výrazy „Tatínek“ nebo „Táta“, které mluví o Boží něžnosti. Boží spravedlnost se změnila v milosrdenství. Bůh nás už neodsuzuje, nýbrž nás přijímá, aby nám mohl dát všechna svá zaslíbení.

Díky tomu, kdo je náš Otec, můžeme nyní žít se smělostí a důvěrou. Není tu už žádná nejistota, žádný důvod dokazovat svou cenu, už žádný strach z krutého trestu, už žádná samota. Máme milujícího Otce, který nás neopustí — který nás miluje!

IV. V ČEM SVÉMU SYNOVSTVÍ NEROZUMÍME

Jak to, že my, kteří jsme byli přijati za syny a dcery, často nevědomky jednáme jako sirotci? Proč se cítíme úplně sami, plní strachu a starostí? Je to proto, že zlehčujeme evangelium Ježíše Krista a jeho význam pro naše životy. Evangelium je základem našeho synovství. Když nepochopíme evangelium, neporozumíme našemu synovskému vztahu s Bohem. Dochází k tomu několika způsoby.

A. Zlehčení evangelia prostřednictvím pýchy

Evangelium je dobrá zpráva, ale je to také silný lék, který může být těžké užívat. Pokojuje nás a připomíná nám, že jsme hříšníci, kteří nemohou zachránit sami sebe. I jako křesťané se často vynášíme nad ostatní. Dokonce si myslíme, že Boží pomoc v podstatě nepotřebujeme.

Žijeme pro svou slávu a pro vlastní sobecké záměry. Žijeme, abychom uskutečnili vlastní cíle a oslavili sami sebe. Jestliže nějaká činnost nebo člověk nepřispívá k našemu programu, pak s nimi nechceme mít nic společného. Naše nezávislost nutí Boha, aby nás nechal zápatit samotné. Stáváme se sirotky pro svou pýchu.

Skutečností je, že máme velký problém s důvěrou ve vlastní schopnosti (v „tělo“ — Ga 3:3 NS). Když propadneme pýše, snažíme se budovat svou vlastní spravedlnost namísto Kristovy spravedlnosti. Pozná se to mimo jiné tak, že stále přemýšlíme, jak budou naše jednání vnímat ostatní.

Děláme to například i v oblasti lásky ke své rodině. Představte si muže, který si myslí: „Já přece umím milovat svou ženu a děti — co je na tom těžkého?“ Protože důvěřuje ve svou vlastní schopnost, dělá věci, o kterých si myslí, že manželku potěší. Jednoho dne, když se vrátí domů s kyticí květů, ho manželka šokuje: „Miláčku, já nemám pocit, že bys mě měl rád. Vím že u nás dnes večer budou na večeři přátelé. A ty mi pokaždé kupuješ květiny, když tady někoho máme.“ V srdci toho muže byl skryt vedlejší (sebe vyzdvihující) motiv, takže ani nezpozoroval, co dělá. Kdybychom se zblízka podívali na to, jak našim manželkám nebo manželům projevujeme lásku, pravděpodobně bychom viděli, jak chatrně je doopravdy milujeme.

Narodili jsme se znovu z Ducha Svatého a byli jsme osvobozeni z vlády hříchu. Nyní v nás Duch přebývá, aby nám pomohl překonat hřích. Avšak mýlíme se, jestli si myslíme, že to znamená, že se tělo samo někam uklidilo (Ř 7:17-18) a že s vlivem zlých žádostí už nebudeme bojovat. *Před Bohem musíme být ohledně našeho hříchu naprosto a zcela upřímní.* S naším tělem máme pořád těžký problém a to nás musí hluboce rmoutit. Proto potřebujeme růst v závislosti na Duchu Svatém, aby nám pomohl překonat silnou moc hříchu, který je uvnitř nás. Moc Ducha se uvolní jen tehdy, když vnímáme naši potřebu, aby nám pomohl. Naopak pýcha nám bude v uvědomění si této potřeby bránit.

B. Zlehčení evangelia nevírou

Další způsob, jakým evangelium zlehčujeme, spočívá v tom, že přestáváme věřit Božímu zaslíbení milosti, které je *výhradně* založeno na smrti Ježíše Krista na kříži. Mnoho z nás se snaží z lásky a přitom *vlastními silami* sloužit Bohu a ctít ho. Jenže v tom selháváme a naše selhání nás ničí. Znovu musíme činit pokání; tentokrát z našeho hříchu nevíry. Musíme neustále věřit v pravdu evangelia, které nám říká, že jsme se Božími dětmi stali z milosti a z žádného jiného důvodu.

Máme-li pochopit podstatu Boží lásky k nám a bohaté požehnání v našem synovství, musíme být mnohem upřímnější, pokud jde o náš hřích, a přestat evangelium zlehčovat. Je to velmi důležité. Jinak se budeme dál cítit sami a myslet si, že v životě všechno záleží na nás. Budou nás nadále pronásledovat naše selhání, protože naše vina se promění v odsouzení. Naše služba Bohu se stane otrockou povinností, břemenem, které nemůžeme unést. Staneme se vůči Bohu a lidem nevděční a ani skutečnost, že Ježíš umíral za naše hříchy, aby z nás udělal své syny, námi nepohne.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jakým způsobem zlehčuješ svůj hřích?
2. Jakým způsobem zlehčuješ evangelium?
3. V čem jednáš jako duchovní sirotek?
4. Odsuzuje Bůh své děti stejným způsobem jako ty, kteří ho neznají?
5. Proč nám Bůh dal tu výsadu stát se jeho dětmi?
6. Jakým způsobem nám může naše chápání synovství pomoci upřímně vyznávat hříchy?

AKČNÍ PLÁN

„Jazykový úkol“:

Následující dva dny nepomlouvej, nemluv o někom jiném zle, nestěžuj si, neobhajuj se, když někdo mluví o tvé chybě, a nechlub se svými úspěchy. Mluv o ostatních jen dobře, za všechno vzdávej díky Bohu, upřímně přiznej, když se mýlíš a chlub se jen svými slabostmi.

Jazykový úkol ti pomůže uvědomit si mocný vliv, jaký má dosud hřích v našich životech, a naši neustálou potřebu Boží milosti. Po tomto úkolu budeš pociťovat hlubší vděčnost za to, že tě Bůh přijal za syna ne na základě tvé poslušnosti, nýbrž na základě Kristova vykoupení. Toto je úkol na celý život, ale následující dva dny ho svědomitě plň.

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je jít hlouběji v aplikaci postavení věřících jako Božích synů. Motivace k duchovnímu růstu a službě by měla vycházet spíše ze srdce plného lásky a vděčnosti vůči Bohu než ze strachu a pocitu viny.

☞ OSNOVA LEKCE

- Obtížené srdce může být osvobozeno.
- Pyšné srdce může být změněno v srdce, které žije ve vztahu s Otcem.
- Sobecké srdce se může naučit milovat ostatní.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Porozumět důsledkům přijetí Bohem.
- Chápat praktické a každodenní projevy myšlení syna/dcery v protikladu k myšlení sirotka.
- Žít a sloužit s větším přesvědčením o Boží přítomnosti a partnerství.
- Žít a sloužit s novým soucitem k lidem a být jim zrcadlem Boží milosti.
- Sloužit Pánu s větší důvěrou, větší mocí a větší láskou.

☞ PŘÍLOHA

7A Sirotci a synové

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Výraz „syn“, který se v této lekci běžně používá podobně jako v lekci minulé, není míněn tak, že by vylučoval ženy. Pojem „syn“ používáme proto, že se používá v listu Galatským. Dcery jsou také Božími dětmi.

Úvod

Princip našeho přijetí je pro Boží vztah k nám zcela základní. Naše chápání tohoto principu neustále ovlivňuje naše myšlení, naše postoje, jednání i momentální vztah s Bohem. Tato lekce studuje do hloubky důsledky a aplikace toho, jak nás Bůh přijal za syny.

Aby mohl člověk více pochopit své přijetí Bohem (který z věřících učinil „vyvolené syny“), je důležité zamyslet se nad obvyklými způsoby dnešního uvažování. Do jaké míry přemýšlíme a jednáme jako sirotci a do jaké míry jako Boží děti? Je důležité, aby nám v těchto věcech otevřel Duch svatý oči.

Existují tři hlavní oblasti, ve kterých můžeme zhodnotit, jestli žijeme jako sirotci nebo jako synové. Zamysleme se nad každou z nich.

I. SRDCE OBTÍŽENÉ A SRDCE SVOBODNÉ

První kritérium je, jestli je vaše srdce obvykle obtíženo a plné pocitů porážky nebo je svobodné. Je jasné, že existují různé důvody, proč může být srdce člověka obtíženo. V této souvislosti však naše srdce tíží váha naší viny a pocit nehodnosti.

Když ve svém křesťanském životě rosteme, roste v nás také poznání vlastního hříchu. Král David řekl: „Nebo já znám přestoupení svá, a hřích můj přede mnou jest ustavičně“ (Ž 51:3 KP). Pro mladého křesťana může být pocit skutečnosti a váhy jeho hříchu zcela zničující zkušeností.

Když se například Ondřej obrátil k Bohu a přijal odpuštění svých hříchů skrze Ježíše Krista, cítil neuvěřitelnou radost. Byl jako člověk, kterého propustili z vězení a jeho nejhlubší touhou bylo zalíbit se Bohu ve všem, co dělal. Netrvalo dlouho a v něčem selhal a velmi ho to zklamalo. Jeho hřích ho přemohl a on byl po mnoho týdnů znechucen a bojoval s depresí. Jen s obtížemi věřil, že ho Bůh miluje a přijímá. Nebyl schopen tuto otázku vyřešit, dokud konečně neobjevil pravdu o Božím vztahu s ním.

V Římanům 8 nám Bůh říká, co si o myslí o svých dětech, i když selhávají. Pokládá šest otázek: „Co k tomu dodat? Je-li Bůh s námi, kdo proti nám? On neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal; jak by nám spolu s ním nedaroval všechno? Kdo vznese žalobu proti vyvoleným Božím? ...Kdo je odsoudí? ...Kdo nás odloučí od lásky Kristovy?“ (Římanům 8:31-35).

Kdykoliv někdo položí šest otázek v řadě, je zřejmé že nečeká odpověď. Právě to se děje v tomto úseku. Odpověď je totiž jasná: Bůh od člověka nechce slyšet odpověď, nýbrž mu chce něco oznámit: „Já tě miluji, neodsuzuji tě a od mé lásky tě nic neoddělí.“

To vše si Ondřej uvědomil, když nakonec uviděl základ Boží lásky k němu ve verši 39. Bůh říká, že nás nic „...nedokáže odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu“. Tato poslední fráze ukazuje, co je základem Boží neměnné lásky. Ta láska je v Kristu Ježíši, našem Pánu. Ne ve věřících, nýbrž v něm — díky tomu, co pro nás udělal. Ondřej zjistil, že kdyby ho Bůh přestal milovat, musel by zapřít to, co Ježíš Kristus, jeho Syn, vykonal na kříži. Musel by říct, že smrt jeho Syna nebyla dostatečná! Ale to Bůh nikdy říct nemůže, a proto své děti nikdy nepřestane milovat.

Když to Ondřej objevil, zase byl jako osvobozený vězeň. Břemeno jeho selhání se zvedlo a on dostal novou svobodu uznat svůj hřích a zřici se ho na základě Kristovy krve a spravedlnosti. Předtím Ondřej činil pokání ze svého hříchu, ale nepokračoval ve víře v dokonané Kristovo dílo na kříži. Je ironií, že mu v tom bránila pýcha. Bylo pro něj těžké připustit, že potřebuje Krista tak moc jako první den, kdy uvěřil. Když pokorně připustil svou potřebu, jeho srdce znovu naplnila úžasná radost. Nikdy se necítil tak hluboce a bezpodmínečně milován.

Bůh chce osvobodit srdce každého křesťana právě takovou láskou. Láskou, kterou si nezasloužíme, která je tak bezvýhradná a hojná, že si nemůžeme pomoci a musíme ji opětovat.

Není obtížné začít se cítit nehodně a uboze, avšak Bůh tak jako tak prokazuje svou lásku. Pokud není lidské srdce osvobozené touto láskou, pak je jeho víra v Kristovo dílo na kříži příliš malá. V podstatě zlehčuje zvěst evangelia. Bůh řekl: „K té svobodě nás Kristus osvobodil. Stůjte tedy a nenechte se opět podrobit pod jeho otroctví“ (Gal 5:1 NS). Ježíš řekl: „Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží“ (Mt 11:30). To můžeme zakoušet pouze tehdy, když stavíme své životy na výsadě Božích synů. Budeme-li naše životy stavět na čemkoliv jiném, budou naše srdce neustále obtížena.

II. PYŠNÉ SRDCE A SRDCE VE SPOLEČENSTVÍ S OTCEM

Anatolij se narodil v pevně křesťanské rodině. Činil pokání ze svých hříchů a našel spasení už ve velmi raném věku. Celý život se mu dařilo zachovat vynikající křesťanské svědectví navzdory mnoha lidem, kteří se ho snažili diskreditovat. Anatolijova pevná oddanost Pánu ho vedla k tomu, aby se stal misionářem na Sibiři, kde v posledních letech založil mezi buddhisty tři sbory. Mnozí se na Anatolije dívali jako na vzorného křesťana a kdyby byl Anatolij upřímný, taky by řekl, že takový je. Přinejmenším se tak chtěl cítit. Hluboko ve svém srdci byl Anatolij pyšný na svou oddanost Pánu a předpokládá, že také Bůh je za to na něj pyšný.

Pokud si jako Anatolij myslíte, že vám Bůh žehná proto, že jste mu tak věrní, smýšlíte o sobě vysoko. Anatolij neměl hřích nevíry jako Ondřej, ale i on byl sirotek. Sirotek si myslí, že může problémy řešit sám. Nejlépe je to vidět, když člověk spoléhá sám na sebe a ne na Boha (skrze víru). Pokud spoléhá na sebe, vylučuje ze své služby Boží partnerství. Vytlačuje ho a zůstává sám, ale ne proto, že ho Bůh opustil. Je sirotekem z *vlastní vůle*.

Ovoce, které nese život křesťana, často ukazuje na jeho motivaci ke službě. Spoléhání na sebe nese ovoce strachu, pevné vlády nad jinými, starostí, nespavostí, pochyb, porážky a ducha

stížností. Když má někdo pocit, že musí všechno zvládnout, výsledkem budou právě zmíněné věci. Člověk se snaží stále usilovněji, ale skončí zklamán, protože vlastní silou své problémy často nemůže vyřešit. Výsledkem může být plýtvání časem nebo zanedbávání jiné oblasti služby nebo života, jako například rodiny. Když má někdo na mysli neustále svoje problémy, odvádí to jeho pozornost od skutečné péče o ostatní. Nakonec může toto soustředění na sebe vést k nespavosti, neustálému reptání a dalším problémům.

Aby nás Bůh dostal z této nezávislosti, často do našeho života přinese výzvu, abychom v životě a službě hledali jeho přítomnost a partnerství. Právě to Ježíš dělal v životech svých učedníků. Příkladem může být třeba nasycení pěti tisíc (J 6). V tomto úseku se zdá, že Ježíš chtěl učedníkům, konkrétněji Filipovi, dát určitou lekci. Ježíš se Filipa zeptal: „Kde nakoupíme chleba, aby se všichni najedli?“ Text také říká, že se zeptal, „aby ho zkoušel“ (J 6:6). Bylo jasné, že lidské prostředky nemohou zaopatřit potřeby takového zástupu lidí. Ježíš tedy Filipa zkoušel, jestli se skutečně naučil, kdo je Ježíš a jak velkou má moc, a jestli se na svého Pána naučil spoléhat.

Když stojíte tváří v tvář zkouškám, které prověřují váš vztah s Bohem, svou reakcí ukážete, jak Boha vnímáte. Jste naplněni strachem nebo víte, že Bůh je milující a důvěryhodný Otec? Začali jste se více snažit — nebo dokonce napadat ostatní — abyste zvládli obtížnou situaci? Jeden kazatel dokonce vyloučil většinu svého sboru, protože lidé nesouhlasili s tím, co po nich chtěl!

Pokud uvádíme do našeho myšlení a jednání v každodenním životě skutečně naše synovství, měli bychom se stát lidmi modlitby. Neustále bychom měli svěřovat náš život a službu do Boží péče s jistotou, že on má vše ve svých rukou. Boží slovo učí, že Bůh má pro své děti již připravené skutky (Ef 2:10). Prostřednictvím modlitby a spoléhání na Boha srovnáváme krok s tím, co chce skrze nás vykonat. A tak bychom měli neustále zvát lidi, aby se k nám připojili v modlitbě, a neustále sami vskrytu chodit k Bohu, abychom porozuměli, co pro nás připravil.

Syn má pevnou důvěru, že Bůh je jeho milovaný Otec, který doopravdy pečuje o jeho starosti. Jako Boží děti by nás neměly potíže ve službě zničit — věříme, že jsou v Božích rukou. Učíme se je Bohu odevzdávat.

III. SOBECKÉ SRDCE A SVOBODNĚ MILUJÍCÍ SRDCE

To, jestli uvažujeme jako sirotci, nebo jako synové, proniká také do dalších oblastí. Do značné míry to ovlivňuje naše vztahy s jinými lidmi. Ve chvíli, kdy jsme zcela zabráněni do našich problémů, klesáme pod tíhou starostí, či se cítíme na tomto světě sami, stáváme se egocentrickými.

Zamyslete se nad chlapcem jménem Denis — ruským sirotkem. Je plný energie a rád se baví. Taky je plný uličnictví. Jednou během novoročních prázdnin navštívili Denise a další sirotky křesťané, kteří s sebou přinesli několik her. Jedna hra se dětem zvlášť líbila, a tak jim ji návštěvníci nechali. Když Denis zjistil, že ti lidé dávají hru skupině, popadl ji a nechtěl ji pustit. Také ostatní sirotci se o ni prali a návštěvníci museli zakročit, vzít hru Denisovi a dát ji pečovateli.

To, co Denis a ostatní děti zadarmo dostaly, se stalo něčím, o čem si každý myslel, že to musí osobně hlídat, aby o to nepřišel. Nedovedli se jeden s druhým rozdělit.

Když si myslíme, že se náš nebeský Otec o nás nestará, začínáme být stejní jako ti sirotci. Jednáme, jako by nebyl dost silný na to, aby chránil, co nám zdarma dal k potěšení našich srdcí. Mnohokrát nás naše sirotčí myšlení zaslepuje tak, že nevidíme požehnání, které nám Bůh dal, aby obveselil naše srdce. A i když jeho požehnání vidíme, stávají se z něho v našem životě modly, protože máme pocit, že na něm musíme lpět a udržet si ho. To je snad nejsmutnější důsledek ze všech. Nevede nás to k tomu, abychom se radovali z Dárce těchto darů nebo z toho, jak opravdově nás miluje. Je ironií, že když se předmětem naší lásky stane náš majetek, sami se necítíme doopravdy milováni. Naše modlářství se chová jako zloděj a krade nám nejvzácnější zkušenost našeho života — že jsme milováni Všemohoucím.

Stalo se to i ve vašem životě? Zanechalo vás sirotčí myšlení v pocitu, že nejste milováni? Nebo máte pocit, že musíte pevně lpět na tom, co vám Bůh dal, protože se bojíte, že o to přijdete? Jste schopni zadarmo dávat jiným, protože věříte, že Bůh zadarmo a štědře dal vám?

ZÁVĚR

Je zřejmé, že to, jak vidíme Boha a jeho vztah k nám, velice ovlivňuje naše každodenní životy. Motivace k duchovnímu růstu a službě by měla vycházet ze srdce plného lásky a pokory, které je příznačné pro syna — ne ze srdce plného strachu a viny, které charakterizuje sirotka. V čem vidíte, že jste žili jako sirotci namísto synů?

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jak vidí Boha sirotek?
2. Jak vidí Boha syn?
3. Co ve skutečnosti způsobuje to, jak Boha vidíme?
4. Jak můžeme vědět, že nás Bůh stále miluje?

AKČNÍ PLÁN

1. V příloze 8A najdeš seznam „Sirotci a synové“. Projdi si tento seznam a pak vyber tři oblasti, se kterými nejvíce zápasíš. Ke každé z nich si vzpomeň na nedávný příklad, ve kterém jsi tento zápas prožíval. Jak chceš, aby tě Bůh v každé z těchto oblastí proměnil? Nakonec to vše v své modlitbě svému nebeskému Otci.

Sirotci a synové

Přečtěte si následující seznam a vyberte si tři oblasti, se kterými máte největší problémy. Vzpomeňte si na příklad nějakých potíží v každé z těchto tří oblastí. Jak byste chtěli, aby vás Bůh v každé z těchto tří situací změnil? Nakonec vše v modlitbě odevzdejte svému nebeskému Otci.

SIROTEK		SYN
ŽIVOT „VĚTŠÍM ÚSILÍM“. JEŽÍŠ „POMOCNÍKEM“ NAŠEHO TĚLA. J 14:18: „Nezanechám vás jako sirotky.“		ŽIVOT VÍROU. KRISTUS NÁŠ ŽIVOT! J 15:4; GAL 2:20 Řím 8:15: „Přijali jste Ducha synovství.“
Cítí se sám; chybí mu živý a důvěrný vztah s Bohem; zůstává ve „vakuu vlastních starostí“.	1.	Má rostoucí ujištění: „Bůh je skutečně můj milující nebeský Otec“ (1J 4:16).
Plný úzkosti nad svými „domnělými potřebami“: přáteli, penězi apod. „Jsem sám a všem je to jedno.“	2.	Důvěřuje Otci a roste jeho důvěra v Boží láskyplnou péči; je osvobozen od starostí.
Žije na základě úspěchu / selhání; za každou cenu musí „vypadat dobře“; orientace na výkon.	3.	Učí se žít každý den ve vědomém partnerství s Bohem; není bázlivý.
Cítí se odsouzen, vinen a nehoden před Bohem a lidmi.	4.	Cítí lásku, odpuštění a úplné přijetí, protože je skutečně oblečen do Kristových zásluh.
Má „malou víru“, hodně strachu, neschopný skutečně důvěřovat Bohu. „Musím s tím něco dělat.“	5.	Každodenní důvěra v Boží svrchovaný plán pro jeho život, který je láskyplný, moudrý a nejlepší.
Pracuje s pocitem bezmezné povinnosti, usilovně se snaží zalíbit > vyčerpání.	6.	Ze všeho nejdřív se utíká k modlitbě; „Zeptám se nejprve svého Otce!“ „Tatínku (Abba), Otče!“
Bouří se proti Bohu i lidem; často duchovně chladný a necitelný.	7.	Má sílu být poddajný; má jemné (zlomené a zkroušené) srdce (Ž 51:19).
Defenzivní; nedokáže naslouchat; obvinění ze samospravedlnosti ho dopálí (prakticky ho tím dokazuje).	8.	Je otevřený kritice, protože vědomě stojí v Kristově dokonalosti — ne ve své vlastní; je s to zkoumat své hlubší pohnutky.
Musí mít vždy pravdu, bezpečí, jistotu; neochota neuspět; obranný postoj; neschopnost snášet kritiku; zvládá jenom chválu.	9.	Je ochoten riskovat a dokonce neuspět; protože jeho spravedlnost je v Kristu, nepotřebuje žádné záznamy, aby se chlubil, chránil nebo obhajoval.
Sebevědomý, avšak znechucený, poražený a postrádající moc Ducha.	10.	V Kristu má jistotu a povzbuzení, protože v něm působí Duch.

SIROTEK		SYN
ŽIVOT „VĚTŠÍM ÚSILÍM“. JEŽÍŠ „POMOCNÍKEM“ NAŠEHO TĚLA. J 14:18: „ <i>Nezanechám vás jako sirotky.</i> “		ŽIVOT VÍROU. KRISTUS NÁŠ ŽIVOT! J 15:4; GAL 2:20 Řím 8:15: „ <i>Přijali jste Ducha synovství.</i> “
Já jim ukážu — To budete koukat! Tam, kde ostatní selhali...“ (síla vůle).	11.	„Všecko mohu v Kristu, který mi dává sílu“ (F 4:13).
Vlastní úsilí; spoléhá, že ve službě a životě obstojí pomocí svých darů a schopností.	12.	Spoléhá méně na sebe a více na Ducha Svatého (s vědomou každodenní důvěrou).
Stěžování si a nevděčnost vůči Bohu a lidem; ostatní musí ztrhat; projevuje zatrpklého a kritického ducha.	13.	Počítá s Duchem Svatým, že povede jeho jazyk v chvále, budování, díkůvzdání a povzbuzení (Ef 4:29).
Odborník na odhalování všeho, co je špatně; vždy s něčím nespokojený.	14.	Není slepý ke špatnosti, ale chce se zaměřit na to, co je dobré a Bohu milé (F 4:8).
Pomlouvá (vyznává hříchy jiných lidí); potřebuje ostatní kritizovat, aby se cítil jistě; schopný analytik slabostí jiných; má dar „rozišování“.	15.	Je s to svobodně vyznávat své chyby jiným a dává přednost jejich silným stránkám; nemusí mít vždy pravdu; často zjišťuje, že se mýlí; dychtí po růstu.
Neustále se srovnává s ostatními, což vede buď k pyšce nebo depresím (v závislosti na tom, jak špatně nebo dobře ostatní vypadají).	16.	Přesvědčeně stojí v Kristu; jeho vlastní hodnota pochází z Ježíšovy krve a spravedlnosti, ne z lidských „opor“ (F 3:9).
Je bezmocný vůči tělu; v jeho srdci není skutečného vítězství nad „oblíbenými hříchy“ — nicméně ztratil pocit, že je „velký hříšník“.	17.	Spočívá v Kristu, stále víc vidí vítězství nad tělem (Ř 8:1-9) — přesto se vnímá jako „velký hříšník“.
Poměrně málo se modlí; modlitba je „poslední útočiště“; často se modlí na veřejnosti, zřídka v soukromí.	18.	Modlitba je podstatnou částí jeho dne, neomezuje se jen na pravidelné „ztišení“; rád s Otcem mluví (1Te 5:16-18).
Biblická zaslíbení duchovní moci a radosti ho obviňují. „Co se stalo s tvou radostí?“ (Ga 4:15)	19.	Začínají ho charakterizovat Boží zaslíbení moci a radosti (Ř 15:13).
Potřebuje se chlubit; neustále musí ukazovat vlastní úspěchy, protože se bojí, že by je někdo mohl přehlédnout (Ga 6:14).	20.	Zjišťuje, že Ježíš je stále více předmětem jeho rozhovorů; chlubí se v Pánu a dokonce i svými slabostmi (2K 12:9-10).
Nevědomky vytváří „záznam“ skutků, kterých si mají lidé všimnout a které je zapotřebí obhajovat.	21.	Jeho „záznamem“ je Kristova spravedlnost tak, že v něm cele stojí (1K 1:28vv).
Je egocentrický: „Kéž by viděli věci tak, jako já!“ Má hlubokou potřebu ovládat situaci i ostatní.	22.	Začíná být veden Kristem; slouží v moci Ducha Svatého — ne v síle svého „vykoupeného těla“.
Uspokojí ho něco jiného než Ježíš; „modly“ v jeho životě (majetek, postavení, vášně) mu dodávají pocit hodnoty, užitečnosti a ospravedlnění.	23.	Kristus je jeho jídlem a pitím; Bůh doopravdy uspokojuje jeho duši. „A na zemi v nikom kromě tebe nemám zalíbení“ (Ž 73:25).
Má malou touhu sdílet evangelium (protože jeho křesťanský život je tak ubohý), a když ho říká, má sklon být motivován pocitem závazku a povinnosti, ne láskou.	24.	Má touhu, aby ztracení přišli a poznali Ježíše tak jako on; říká evangelium jiným, <i>dokonce i když není pod vnějším tlakem církevního programu.</i> „Vždyť nás má ve své moci láska Kristova“ (2K 5:14).

DUCHOVNÍ
CHARAKTER

LEKCE **8,9**

Zákon a evangelium

ŽIVOT V DUCHU

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je odhalit jev, který je v dnešní době až příliš běžný: křesťany, kteří dodržují zákon, ale nerostou v lásce k Bohu a lidem. Budeme probírat kořen tohoto problému – spoléhání na zákon v tom, že budeme svatí bez rostoucí víry v evangelium Ježíše Krista. A dozvíme se, jak v nás i ostatních dochází k opravdové změně.

☞ OSNOVA LEKCE

- Bůh dal zákon proto, aby nám ukázal naši hříšnost, svou svatost a naši potřebu Krista.
- Zákon nás nemůže učinit svatými.
- Svatost je otázkou srdce.
- Život v Duchu a víře v evangelium nás osvobozuje od zákona.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Pochopit, že účelem zákona je ukázat nám naši hříšnost v protikladu s Boží svatostí a vést nás k vědomí naší každodenní potřeby Ježíše Krista.
- Objevit, že rostoucí víra v evangelium nás vede od dodržování zákona ke skutečné lásce k Bohu a lidem.
- Naučit se sloužit Bohu v novém životě Ducha, ne pod starou literou zákona.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tato lekce je dvouhodinová. Většina myšlenek v ní pochází z Římanům 7:1-13, Galatským 3:1-5 a 3:19-26. Při přípravě na vyučování této lekce si překontrolujte, že tyto pasáže dobře znáte.

Úvod

Vztah mezi evangeliem a zákonem je jedním z nejčastěji diskutovaných témat mezi křesťanskými vůdci. Tento problém se několikrát v historii církve dostal i na hlavní scénu. První taková diskuse je zaznamenána ve Skutcích 15 a v pozdějších epistolách Římanům a Galatským. Hlavním bodem bylo, zda církev bude zdůrazňovat dodržování zákona jako prvořadý způsob služby Bohu. Odpověď, jednoduše řečeno, zněla „Ne!“ (Sk 15:19-21). K další takové debatě došlo v 16. století, když německý mnich jménem Martin Luther uprostřed náboženského systému založeného na zákoně znovuobjevil učení o ospravedlnění vírou. Luther začal kázat spasení jako dar nezávislý na dobrých skutcích, a tím začala protestantská reformace.

Po obou těchto událostech následovalo mimořádné Boží působení. Ve Skutcích a během protestantské reformace Boží království explodovalo, lidé přicházeli ke Kristu, zakládaly se sbory a byly proměňovány celé oblasti. Proč dnes nevidíme Boží působení těmito mocnými způsoby? Co je zapotřebí, abychom prožili proměňující moc Ježíše Krista? Snad část odpovědi na tyto otázky souvisí se skutečností, že máme sklon zneužívat *zákon* a nedáváme v naší službě volný prostor *evangelii*.

V této lekci nejprve prozkoumáme zamýšlený účel Božího zákona. Za druhé je zapotřebí probrat omezení zákona a jeho neschopnost vypůsobit v nás svatost. A za třetí se podíváme na nový způsob života, který nám představuje Nový zákon. Naši potřebou je naučit se žít vírou v evangelium a mocí Ducha.

I. BOŽÍ ZÁMĚR SE ZÁKONEM

A. Zákon nám ukazuje Boží svatost

Bůh nám dal svůj zákon, aby mohla být odstraněna opona, která zakrývala jeho slávu, a abychom tak mohli spatřit to, co lidské srdce nedokáže pochopit — bázeň budící Boží svatost. To je cíl jeho zákona. Netrvá to dlouho a člověk, který čte Bibli, si uvědomí, jak je Boží zákon přísný. Zákon je takový, protože i Boží svatost je přísná. Vidíme to v každém aspektu zákona — ve svatém životě, ke kterému nás povolává, v jeho nekompromisním duchu a v jeho přísných trestech za selhání. Zamyslete se nad tresty za neuposlechnutí Božího zákona. Vidíme je např. ve 2. Mojžíšově 21:15-17; 22:20 a 5. Mojžíšově 22:20-22. Cizoložství vyžadovalo ukamenování obou osob. Jestliže syn zlořečil svým rodičům v návalu hněvu, měl být usmrcen. Je děsivé pomyslet, kolik by nás bylo mrtvých, kdyby se tyto tresty vztahovaly na nás.

Měli bychom se tedy vyhýbat Božímu zákonu, abychom netrpěli vystavováním se Boží svatosti? Vůbec ne. Vlastně budeme bolestně trpět, pokud Boha nikdy skutečně nepoznáme v jeho opravdové svatosti. Jakkoliv je to těžké, poznání Boha v jeho svatosti je nezbytné, abychom pochopili naši skutečnou potřebu Ježíše Krista a jeho vykoupení. Bez neustále rostoucího poznání Boží svatosti budeme chodit v pýše, budeme nemilosrdní ve vztazích s lidmi a budeme chodit v sebejistotě a nevěře.

Takže zákon je nutný nejprve pro nevěřícího, aby mu odhalil Boží bázeň budící svatost a vedl ho ke Kristu. Zákon je však nezbytný také pro věřícího, aby mu ukázal, jak vypadá svatost, a také aby mu ukázal, kde dělá chybu a potřebuje činit pokání. Mohli bychom říct, že zákon je hmatatelným výrazem Božího charakteru. Abychom mohli Boží charakter napodobovat, potřebujeme konkrétní obrazy, které zákon poskytuje.

B. Zákon ukazuje náš hřích

Druhým účelem zákona je ukázat nám hřích. V Římanům 7:7 se říká, jak zákon působil v životě apoštola Pavla. Prostřednictvím přikázání „nepožádáš“ se Pavel naučil, že žádostivost je hřích. Ve verších 8 a 9 nám pak říká, že když to zjistil, přikázání se chovalo jako zrcadlo, které odráželo všechny okamžiky, kdy dychtil po jiných věcech, a Pavel uviděl, jak skutečně je jeho srdce hříšné. „Hřích využil příležitosti, které se mu dostalo skrze to přikázání, a probudil ve mně veškerou žádostivost,“ říká Pavel. Nakonec, když uviděl, jak je v něm hřích „živý“, uvědomil si také, jak je před Bohem odsouzen; jak říkají slova Mojžíšovy smlouvy: „Buď proklet, kdo nebude plnit slova tohoto zákona a dodržovat je“ (Dt 27:26). Prostřednictvím zákona se Pavel dozvěděl, že je proklet, že je „mrtvý“ muž.

Princip, který zde musíme pochopit, spočívá v tom, že zákon je jako diagnostický přístroj. Máte-li podezření na tuberkulózu, půjdete do nemocnice a necháte si rentgenem vyšetřit hrud. Kdyby přístroj ukázal, že máte tuberkulózu, šli byste zpět do nemocnice, aby vás tímto přístrojem léčili? Ne, protože i když je rentgen vynikajícím přístrojem na určení diagnózy problému, je zcela neúčinný při léčení tuberkulózy. A právě tak působí zákon. Jeho účelem je ukázat náš hřích, ale nemá moc vzbudit v nás opravdovou svatost.

C. Zákon nám ukazuje, že potřebujeme Krista

Je-li Bůh svatý, jak to zákon dává najevo, a my hříšní, jak zákon ukazuje, co pak máme dělat? Potřebujeme záchránce! Třetím účelem zákona je ukázat nám, že potřebujeme Krista.

Zákon nám dal Bůh, aby se „stal naším vychovatelem ke Kristu“ (Gal 3:24). Rozumíme, co to znamená? Když vidíme Boží svatost, začínáme vidět naši potřebu Krista a také naši neschopnost dodržovat požadavky zákona. Když jsme se obrátili ke Kristu, myslíte, že by zákon měl přestat tímto způsobem působit? Měl by přestat ukazovat na Krista, když jsme se stali křesťany. Ne, zákon je vždy před námi, aby nám ukazoval, že potřebujeme Krista, který jediný vyhovuje ideálu zákona a zmocňuje nás, abychom byli Božími dětmi.

Zamyslete se nad následujícím vyjádřením jednoho zkušeného pastora. Říká: „*Musím vyznat, že jsem mnoho let nechápal, jak by mě měl zákon dít směřovat ke Kristu, když jsem se stal křesťanem. Tento postoj byl zjevný i ve způsobu, jakým jsem vedl svůj osobní život a službu. Myslel jsem si, že poté, co jsem se zbavil svých původních hříchů, dodržuji Boží zákon. Jak vidíte, měl jsem malou potřebu milosti a evangelia, protože jsem si myslel, že*

zachovávám Boží zákon. Nedovedl jsem pochopit, proč ostatní v poslušnosti zákona nedělali pokroky tak jako já. A byl jsem znechucen, protože se zdálo, že lidé v prvním sboru, kde jsem byl pastorem, se nikdy skutečně nezměnili. Ale naneštěstí jsem byl slepý vůči skutečnosti, že jsem se opravdu neměnil ani já, protože jsem vkládal svou důvěru v něco, co nemělo vůbec žádnou moc mě změnit. Celou tu dobu jsem si myslel, že dodržuji zákon, zatímco se ze mě stával farizeus! Do určité míry jsem dodržoval zákon, ale současně jsem začal být velmi náročný.“

Je vaše služba charakterizována „náročnou“ nebo „zákonickou“ láskou?

II. OMEZENÍ ZÁKONA

Jak jsme viděli, Zákon má své místo. Bible jasně učí, že Boží zákon je dobrý. Římanům 7:12 říká: „A tak Zákon je svatý i přikázání je svaté, spravedlivé a dobré.“ Avšak i když je zákon sám spravedlivý a dobrý, nestačí nám za základ, z něhož můžeme růst způsobem, který se Bohu líbí (Ř 8:3; Gal 3:21). Jak uvidíme, zákon není ani nebyl určen k tomu, aby dělal lidi svaté, ani k tomu, aby byl základem, prostřednictvím něhož máme vztah s Bohem (Gal 3:1-25). Zákon měl jinou funkci. Nemůže nás učinit svatými kvůli následujícím omezením.

A. Zákon nemění srdce

Svatost je především otázkou srdce (Dt 6:4-5; Mt 22:37-38). Když se změní srdce, změní se všechno. Svatost, která je založena na pečlivém dodržování zákona obvykle vyrůstá ze špatného pochopení, že křesťanská zralost a svatost je věcí chování. To byl omyl farizeů (Mt 23:23-28). Snažili se získat svatost prostřednictvím nekompromisního zachování zákona. To ovšem na Ježíše nezapůsobilo!

Vezměme si příklad bohatého předního muže (L 18:18-23). Byl to „dobrý člověk“, který se řídil zákonem. Ale jeho neochota prodat svůj majetek prozradila jeho srdce. Z toho důvodu ho Ježíš odmítl. I když dodržoval zákon, nebyl duchovním či svatým mužem. Svátý člověk by v tomto okamžiku poslechl Ježíše.

Jak si myslíme, že křesťan roste? Často soustředíme pozornost na seznam věcí, které by měl dělat: číst Bibli, konat dobré skutky, scházet se v církvi, sdílet svou víru s nevěřícími a modlit se. To jsou jistě příkazy a prostředky růstu ve víře. Ale mýlíme se, jestli si myslíme, že tyto činnosti v nás vypůsobí svatost. Zaměřujeme svou pozornost na povinnost dělat tyto věci a myslíme si, že prostě tím, že je budeme dělat, se staneme svatí. Ale nezabýváme se problémy v našem srdci a skutečností Kristova díla uvnitř nás, které je základem života vírou.

V mnoha sborech vidíme přizpůsobení se nařízením, ale chybí svatá touha ve zbývající části života. Někdy se nesmlouvavě dodržují pravidla, ale chybí láska k ostatním. Navenek může existovat rostoucí přizpůsobivost určité formě „svatosti“, ale uvnitř může být kritický a nemilosrdný postoj. To není „podobnost Kristu“. To, co v našich životech často vyrůstá, je „poslušnost“ bez lásky a „svatá aktivita“ bez víry.

V Novém zákoně se klade důraz na radikální změnu zevnitř (Řím 12:2, 2Kor 5:17). Soustředěním se na zákon jako měřítko svatosti jsme ztratili ze zřetele zásadní změnu srdce, kterou by nová smlouva měla věřícímu přinést. Avšak když se dnes díváme na církev, tuto proměnu nevidíme. Mnoho křesťanů po celém světě nemá srdce pro Boha. Jedním z hlavních důvodů je, že jsme se obrátili k spoléhání na zákon jako základ života a služby, a výsledkem toho církev sdílí slabosti starozákonního Izraele (Ř 9:31-32).

B. Zákon působí pocit viny

Pokud jako svůj hlavní způsob vztahu k Bohu přijmete zákon, pak s ním přichází „prokletí“. „Prokletí“ je v tom, že zákon je „všechno nebo nic“. Pokud hodláte žít podle zákona, pak ho musíte poslouchat *celý a neustále* (Gal 3:10). Ale nikdo nedokáže dodržovat zákon, protože jako je Boží svatost nezměrná, tak je pro nás Boží zákon nedodržitelný. Ustavičné soustředění se na zákon tedy působí pocit viny, protože zákon nikdy dost dobře nedodržíte. Místo abyste šli kupředu, jste zákonem odsuzováni. Bere vám radost, vede k tomu, že vidíte své selhání a že pochybujete o Kristově díle, o moci Ducha a o svém přijetí nebeským Otcem.

Když se vůdcové církve soustředí na požadavky zákona bez milosti, zatěžují lidi požadavky, které nikdo nemůže dodržet. Místo aby lidi směřovali k odpovědi, která je v evangeliu, tito vůdci, podobně jako farizeové, často vytvářejí nové zákony, aby lidem pomohli dodržovat Boží zákon. Tím jednoduše kupí ještě větší zátěž; zátěž, kterou nikdo nemůže unést.

V Dostojevského knize *Zločin a trest* je scéna, ve které hlavní postava, Raskulnikov, jede venkovskou cestou. Na své cestě Raškulnikov potkal dalšího muže, jehož vůz zapadl do bahna. Ten muž začal svého koně šlehat bičem a snažil se ho přinutit, aby vůz z bláta vytáhl. Kůň ale nemohl, protože už zeslábl tím, jak se o to snažil. Kočí ho však dál bil, protože si myslel, že bič dá koni silnější popud k tomu, aby vůz vytáhl. Nakonec to skončilo tak, že kočí toho koně ubil k smrti.

Právě to děláme týden co týden, když lidem říkáme o požadavcích zákona, aniž bychom jim vyložili evangelium a způsob, jakým nám víra v evangelium dává svobodu, radost a sílu v naší službě Bohu. Použitím viny jako stimulu vytváříme „poslušnost“ bez lásky a „svatou aktivitu“ bez víry.

C. Zákon působí pýchu

Jsou lidé, kterým jde dodržování zákona lépe než ostatním. Jsou jimi zejména lidé s dobrými organizačními návyky a sebekázní. Často jsou takoví lidé vyzdvihováni jako vzory křesťanského života ne pro svá laskavá srdce, nýbrž pro svou vnější poslušnost pravidlům.

Možná jste člověk, kterému se to daří lépe než většině ostatních. Máte pocit, že jste duchovnější, protože usilovně dodržujete zákon? Pokud ano, dejte si pozor. Dodržování zákona a dobré skutky, zvláště pokud jsou výsledkem namáhavé práce a kázně, často přicházejí s ošklivým vedlejším produktem – chloubou a pýchou (Ef 2:8-9; F 3:4n). U člověka, jenž dodržuje zákon vlastním úsilím, často vzniká pocit pýchy nad vlastními úspěchy (Ř 2:23). Pýcha je však ten poslední rys, který by zbožný člověk měl mít (Fp 2:2-11; Ř 12:3).

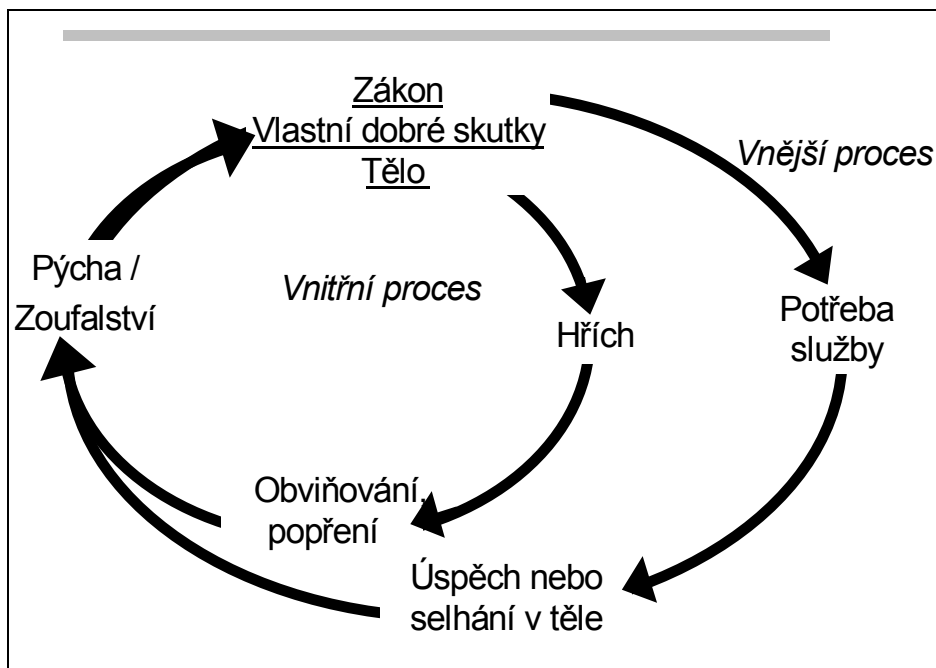
Kdyby Abraham byl spravedlivý před Bohem kvůli svým skutkům, měl by se čím chlubit (Ř 4:2). Ale jak se ukázalo, byl ospravedlněn vírou, a proto neměl, čím by se chlubil. Naopak, nemohl udělat nic než s vděčným srdcem odpovědět Bohu za dobrotu, jakou mu prokázal. Stejným způsobem duchovní člověk není pyšný na své duchovní postavení, jako kdyby se ho domohl vlastní usilovnou prací. Místo toho se chlubíme tím, co pro nás učinil Pán (1Kor 1:29-31; Gal 6:14).

III. ŽIVOT PODLE ZÁKONA

Život podle zákona — zákonictví — lze popsat jako život, ve kterém člověk musí poslouchat určitá pravidla a nařízení, aby si u Boha získal přízeň a odměnu. Dodržování zákona je důležité. Svatý či duchovní člověk jistě zákon dodržuje a ctí. Ale zákonické dodržování zákona, aby si člověk získal odměnu nebo zvláštní přízeň, je jiná věc.

Naneštěstí mnoho lidí nerozumí úloze Božího zákona a přistupují k Bohu zákonicky. To je vidět v církvích, kde se neustále soustředí na požadavky zákona vzhledem k rozšířené představě, že zákon nás dělá svaté. Vytváří se nová pravidla, která nás mají udržet na správné cestě. Plánují se programy a triky, aby se zachovalo určité zdání vnější svatosti. A to vše se dělá v naději, že dodržování těchto zákonů a nařízení udrží naše tělesné slabosti pod kontrolou a vytvoří svatost.

Život podle zákona je možné popsat pomocí níže uvedeného nákresu (obrázek 8.1). Jsou-li naše životy založeny na zákoně, pak když si v našem životě uvědomíme hřích, často reagujeme obranou. Svádíme vinu na ostatní nebo na nějakou situaci, případně hřích zcela zapíráme. To vede buď k pýše, nebo depresi v závislosti na tom, jak ve vypořádání se s hříchem pokračujeme. Pokud hřích porazíme vlastním úsilím – pak je přirozeným výsledkem pýcha. Pokud hřích porazí nás, pak jsme náchylní k beznaději. Ale v každém případě chybí radost (viz Pavlova otázka v Galatským 4:15: „*Co se stalo s vaší radostí?*“ — podle angl. překl.). Navenek, je-li naše služba ostatním motivována zákonem, jsou pak naše vlastní snahy každému na očích. Výsledkem je znovu pýcha, je-li služba úspěšná, nebo zoufalství v důsledku selhání.

Obrázek 8.1 Žít podle zákona — jako sirotek

IV. DUCH NÁS OSVOBOZUJE OD ZÁKONA

Kristovo dílo na kříži změnilo všechno mezi nebem a zemí. Skrze svou smrt a vzkříšení Kristus přemohl zákon a dal nám Ducha svatého, který v nás přebývá. On má také mnohem větší moc k tomu, abychom jím mohli žít.

V Matouši 5:17 Ježíš na obvinění, že si neváží starozákonního Zákona, říká: „*Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit.*“ Někdo může tento verš použít k tvrzení, že Zákon je stále v platnosti způsobem, jakým byl v dobách SZ. Avšak řecké sloveso „*plerao*“¹ překládané „naplnit“ znamená „naplnit“ ve smyslu „dokončit“.

Všimněte si použití slova „*plerao*“ v následujících oddílech:

„Když dokončil (*plerao*) všechna svá slova...“ (L 7:1)

„A když se to dokonalo (*plerao*)...“ (Sk 19:21 KP)

„Po uplynutí (*plerao*) dvou let...“ (Sk 24:27)

Jinými slovy — Matouše 5:17 je docela dobře možné přeložit takto: „*Nemyslete si, že jsem přišel zrušit Zákon a Proroky; nepřišel jsem je zrušit, nýbrž dokončit.*“ A opravdu, jak ukazuje několik dalších novozákonních pasáží, dokončení zákona je přesně to, co Ježíš udělal:

„Nyní však jsme byli zproštěni Zákona, když jsme zemřeli tomu, čím jsme byli pevně drženi, takže sloužíme v novotě Ducha, a ne ve zvetšlosti litery“ (Ř 7:6).

„Kristus nás vykoupil z prokletí Zákona tím, že se stal za nás prokletím...“ (Gal 3:13a)

„...takže se Zákon stal naším vychovatelem ke Kristu, abychom byli ospravedlněni z víry. Když však přišla víra, nejsme již více podřízeni vychovateli.“ (Gal 3:24-25)

Tyto verše ukazují, že Kristus přemohl zákon a zprostil nás jeho odsouzení. Svou dokonalou poslušností Ježíš zákon naplnil. A když jsme v Krista vložili svou důvěru, zákon nás už neodsuzuje! Už nespadáme pod jeho prokletí, když se nám ho nedaří poslouchat, jak bychom měli. Máme Kristovo naprosté odpuštění a dokonalou spravedlnost a naše víra v něho naplňuje požadavky zákona vůči nám.

¹ πληρωω

V. ŽIVOT V DUCHU A VE VÍŘE V EVANGELIUM

Není-li naší prvořadou cestou ke vztahu s Bohem zákon, co jí je? Jak můžeme teď, když nás Kristus osvobodil od zákona, růst ve svatosti? Pokud zákon nemá moc, kterou jsme si mysleli, že má, co lidem zabrání, aby nežili jako nevěřící? Mnoho křesťanů tak dlouho žilo v těle a pod zákonem, že je pro ně těžké pochopit jakýkoliv jiný způsob jak růst. Avšak nový způsob jak žít náš křesťanský život existuje a my si jej musíme osvojit, abychom poznali opravdovou moc poslouchat a sloužit šíření království.

Místo zákonictví Nový zákon učí, že Bůh s námi jedná na základě své milosti. Abychom to pochopili, je zapotřebí si zopakovat obvyklou biblickou analogii, v níž Bůh je Otec a my jeho děti. Každé dítě, které má milující rodiče, se dokáže k myšlence milosti postavit. Milované dítě si cestu do přízně rodičů nezasluhuje; je milováno proto, že existuje. Když dítě své rodiče neposlechne nebo zklame, může být potrestáno, ale nemusí si cestu zpět do přízně svých rodičů zasloužit (marnotratný syn). Bez ohledu na to, co dělá, zůstává synem a je pořád bezpodmínečně milováno.

Jako Boží děti můžeme mít vztah s naším Otcem pomocí *osvobozující moci evangelia prostřednictvím přebývajícího Ducha svatého*. To vše získáváme, když jsme přijati za jeho děti (Ef 1:13; Gal 4:6; Ř 8:14). Život v Duchu a víře v evangelium by měl proměnit naše osobní duchovní životy stejně jako naši službu ostatním.

A. Osobní duchovní růst v Duchu

1. *Duch umožňuje novým způsobem poslouchat a růst v osobní svatosti*

Měli bychom poslouchat, ale jak? Tutéž otázku jednou položili Ježíši: „Co máme dělat, abychom konali Boží skutky?“ Ježíšova odpověď je prostá: „Toto je ten Boží skutek: abyste věřili v toho, kterého on poslal“ (J 6:28-29). Pro náš růst ve svatosti je rozhodující víra.

<u>Nový způsob Ducha</u> Služba „vírou v evangelium“	<u>Starý způsob litery</u> Služba „pod zákonem“
z lásky k Bohu a díky tomu, co pro mne Kristus udělal	ze strachu, přičemž se snažím Boha poslouchat tak, abych byl přijat
s vědomím vlastního selhání; vkládám svou důvěru v Ducha svatého	ze sebevědomí, z vlastního úsilí
ze srdce	z otrocké povinnosti
proto, že jsem byl osvobozen z odsouzení a selhání	s hlubokou starostí, že buď uspěji, nebo budu odsouzen
z vděčnosti za Boží milost	z povýšeného postoje, protože „já dodržuji zákon“

Tabulka 8.2 Nový způsob a starý způsob

Jasněji tento nový způsob růstu ve svatosti vysvětluje apoštol Pavel. V Římanům 7:1-13 popisuje službu „v novotě Ducha, a ne ve zvetšlosti litery“ (Ř 7:6). Jaký je rozdíl mezi těmito dvěma způsoby života? Podívejme na jejich porovnání:

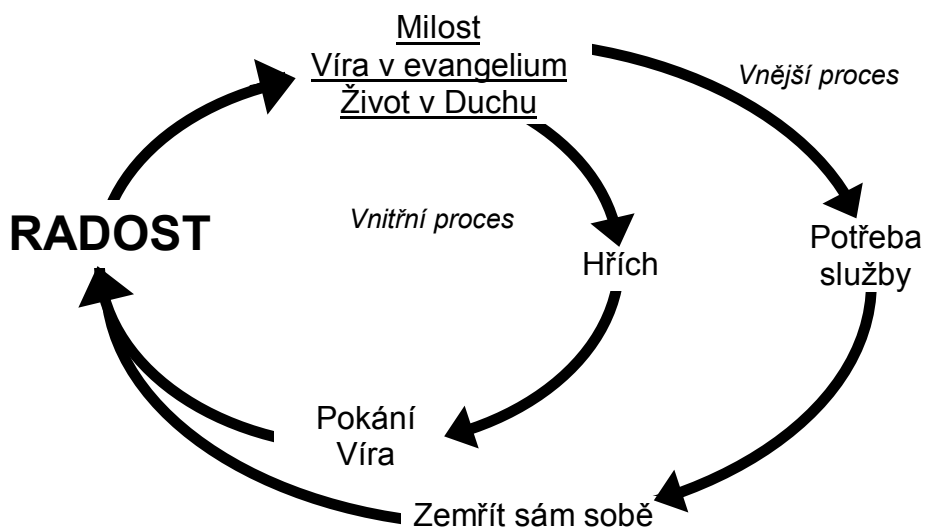
V Římanům 8:1-4 znovu vidíme protiklad mezi zákonem a Duchem a velmi jasně jsou zde ukázána omezení zákona. „*Neboť co bylo Zákonu nemožné, protože byl bezmocný kvůli tělu, to učinil Bůh, když poslal svého Syna...*“ (Ř 8:3). Zákon v nás nemohl vyprodukovat svatost, protože naše tělo je na to bezmocné. Zákon je slabý, protože my jsme slabí.

Nyní však prožíváme dobrodružství s Duchem. Více to vysvětluje zbývající část Římanům 8. Protože jsme dostali spravedlnost a Ducha, nejsme už vystrašení a osamělí jako sirotci nebo otroci (v. 15-17). Kvůli jistotě Boží lásky pro nás už nic není smrtonosné. Duch nám pomáhá, když jsme slabí, a každý den nás vede. S důvěrou se můžeme dívat na život spíše jako na dobrodružství, než jako na celoživotní úkol dodržování pravidel. Jdeme od jednoho dobrodružství k druhému a Kristus, vítězný Král, a Duch nám cestou pomáhají. Někdy nás Duch přivede k příležitostem sloužit a jindy nám ukáže náš hřích. Ale v tomto novém způsobu myšlení není nic tak hrozivého, abychom nemohli důvěřovat, že nás Duch bude dál provázet.

Ducha, který nám umožňuje sloužit tímto novým způsobem, přijímáme skrze víru. Zamyslete se nad Pavlovými slovy ke Galatským: „*Dal vám Bůh svého Ducha proto, že jste činili skutky zákona, nebo proto, že jste uvěřili zvěsti, kterou jste slyšeli? ... Ten, který vám udílí Ducha a působí mezi vámi mocné činy, činí tak proto, že plníte zákon, nebo proto, že jste slyšeli a uvěřili?*“ (Ga 3:2-3,5)

Život v Duchu je ilustrován na diagramu v obrázku 8.3. Když si začneme v našich životech uvědomovat hřích, pokud jsme motivováni Duchem, učiníme pokání a uvěříme v Boží odpuštění. To samozřejmě vede k radosti. Z vnější strany reagujeme na potřeby služby obětavostí a výsledkem je znovu radost.

ŽIVOT V DUCHU – JAKO SYN

Obrázek 8.3 Život v Duchu — jako syn

2. Duch nám ukazuje náš hřích

Jak víme, zákon nám ukazuje hřích a totéž činí i Duch (J 16:8).

Jak náskres znázorňuje, pokud jako dítě zareagujeme na působení Ducha, doznáme hřích, činíme z něho pokání a jdeme dál, pak se dostaneme od kajícího zármutku k obnovené radosti. Známkou opravdového pokání není pokračující lítost, nýbrž obnovená radost z Boží milosti a velkorysosti Krista, jehož krev nás očišťuje. Práci Ducha je neustále nás vracet k evangeliu.

Jak víme, jestli chodíme v Duchu? Jedním ze způsobů, jak to poznat, je pozorovat, jak reagujeme na náš hřích. Stanovujeme pravidla a usilovněji se snažíme z vlastních sil (tělem)? Pokud ano, žijeme podle zákona. Nebo činíme pokání a uznáváme své slabosti stejně jako vyznáváme Boží moc nás proměnit? Pokud ano, pak chodíme Duchem.

B. Duch nás vede do služby

Chodíme-li Duchem, pak je život dobrodružství; je to příležitost zemřít sobě a vzít na sebe všechno, co pro nás Duch má. I zde je na konci radost. Žijeme-li však pod zákonem a v těle, pak zjistíme, že příležitosti ke službě jsou jen o málo více než tlakem. Jsou plné strachu z našeho selhání. A když na tyto příležitosti odpovíme, zanechají v nás buď pýchu, nebo deprese podle toho, jak ta která příležitost ke službě dopadla.

Duch nám dává nový přístup ke službě. Služba z víry ovlivňuje jak náš osobní růst ve svatosti, tak i způsob, jakým lidem sloužíme. Jak bychom měli usilovat o změnu u ostatních? Jak bychom měli působit, aby ostatní rostli ke svatosti? Pastor Johnny Long, misionář v Číně, píše, jak k tomu obvykle přistupujeme:

*„Zákon z našich domovů vytlačuje evangelium a nám zbývá jediný způsob, jak změnit sebe a ostatní – tím, že budeme tvořit a prosazovat pravidla! Místo spoléhání na Ducha svatého spoléháme, že ke změně dojde pocitem viny, povinností a holou silou vůle. Naše spoléhání na sebe ve skutečnosti uhašuje a zarmucuje Ducha svatého, takže věci jdou ještě k horšímu, místo k lepšímu! V tomto „báječném novém světě“, kde kraluje zákon, začínám věřit, že moje pravidla, moje učení a moje vymáhání napraví ty hrozně nedokonalé lidi, se kterými jsem nucen žít. Chci jim dát takovou podobu, aby byli přijatelní pro mě a pro Boha (v tomto pořadí).“ (Z příručky *Sonship for Africa*, lekce „Law vs. Gospel in Home and Family Relationships“, autor John Wade Long, Jr.)*

Když usilujeme o změnu (k lepšímu) v životech lidí, kterým sloužíme, musíme si položit tři důležité otázky:

1. Jaký je CÍL služby jiným?

V co doufám, že se změní? Budu-li ke službě jiným používat jen zákon, může to vést k vnější poslušnosti, která je však v protikladu k poslušnosti srdce. Vezměme si například malého chlapce, jehož matka si přála, aby si sedl na židli, protože neposlouchal, a chtěla mu tedy udělat rodičovské kázání. „Hochu, sedni si!“ přikázala. On dál stál. „Sedni si!“ trvala na svém. Zůstal stát. „Vladimíre, jestli si nesesedneš, vezmu si rákosku a dostaneš výprask!“ pohrozila mu nakonec. Vládla si sedl, ale s upřeným pohledem na matku řekl: „Navenek možná sedím, ale uvnitř stojím.“ I když jeho čin byl správný, jeho srdce bylo stále ještě neposlušné.

2. Jaký ZPŮSOB SLUŽBY k dosažení tohoto cíle použijí?

Jak si myslím, že k těmto změnám dojde? Bůh nevytvořil zákon k proměně lidského srdce. Je spíše vychovatelem, který má člověka v bezmocném zoufalství dovést k Ježíši Kristu, který jediný ho může změnit, když chodí v Duchu vírou v evangelium. Naše tělo odmítá představu naší slabosti a toho, že jen evangelium může lidi změnit, takže se snažíme změnit chování vytvářením a zaváděním pravidel a udělováním trestů. Velkým nebezpečím je, že toto uplatňování zákona může změnit lidské chování, ale znovu platí, že srdce se málokdy změní.

3. Jak mohu osobně být VZOREM změny, o kterou se snažím?

Jakou úlohu má *moje* proměna při motivaci ostatních? Druh vůdcovství, který při zakládání sborů uplatňujeme vůči ostatním, vyjádří naši duchovní dospělost více než cokoli, co učíme. Jsme služebníci, kteří vedou svým příkladem, takže lidé říkají: „Takový chci být,“ nebo se snažíme lidi přinutit tím, že na ně klademe požadavky? (1P 5:3).

Modelem naší služby je způsob, jakým Bůh Otec slouží nám – milost. Naše služba by tedy měla být charakterizována milostí. Jestliže náš život a služba končí u zákona a nesoustředí se na osvobozující moc evangelia prostřednictvím přebývajícího Ducha svatého, pak se staneme neužitečnými ukazateli. I když možná budeme lidem ukazovat směr, kterým by měli jít, nedovedeme je k životně důležitému zdroji, který jim touto cestu umožní jít.

ZÁVĚR

Vidíte ten zásadní rozdíl mezi zákonem a evangeliem? Vidíte rozdíl mezi službou „v novotě Ducha“ a „ve zvetšlosti litery“? Samozřejmě, Boží zákon má své místo. Pomáhá nám pochopit Boží svatost a vidět vlastní skutečnou hříšnost. Ale zákon byl dán k tomu, aby nás vedl k Ježíši Kristu. A to nekončí, když se z nás stali křesťané, nýbrž je to pokračující úloha zákona v životě věřícího. Jen tehdy, když se naše oči ve víře obrátí k Ježíši, rosteme v poznání lásky, která nás váže, abychom chodili v novotě Ducha.

Máme-li někdy spatřit hnutí zakládání sborů, musí mít oprávněné místo ve středu naší zvěsti ne zákon, nýbrž evangelium. „Neboť litera zabíjí, ale Duch obživuje.“ Kež nám Bůh dá oči k vidění *naší* opravdové potřeby evangelia Ježíše Krista a srdce k víře, že v něm jsou naplněny všechny naše potřeby.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Soustřeďuje se vaše kázání, poradenství a pastorační služba ostatním obvykle na zákon, protože si myslíte, že to lidi zmocňuje ke změně?
2. Jaké jsou funkce zákona a evangelia v životě křesťana?
3. Proč není zákon schopen v nás vypůsobit svatost?

4. Jak nám víra v evangelium umožňuje žít v novotě Ducha?
5. Co je zákonictví? Myslíte, že je to popření moci evangelia a vložení důvěry v zákon? Proč, nebo proč ne?
6. Co znamená, že „nejsme pod zákonem“ v Galatským 5:18, když jsme stále povoláni poslouchat Boží přikázání?

AKČNÍ PLÁN

1. Projděte si tabulku 8.2 „Nový způsob a starý způsob“. S modlitbou a upřímností zhodnoťte svou vlastní poslušnost vůči Bohu. Ukazují vaše činy, že sloužíte vírou v evangelium nebo že sloužíte pod zákonem?
2. Na samostatný list papíru si napište odpovědi na tyto otázky:
  - Co je cílem mé služby ostatním?
  - Jaký styl služby použiju k tomu, abych tohoto cíle dosáhl?
  - Jak mohu být já osobně příkladem změny, ke které vedu ostatní? Jaké změny musím udělat ve svém vlastním životě a službě?

LITERATURA

Long, John Wade, Jr. “Lesson 14: Law vs. The Gospel in Family Relationships,” in *Sonship for Africa, Version 1*. Oreland, PA: World Harvest Mission, 1999.

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pomoci účastníkům výcviku porozumět, jak nás život soustředěný na evangelium vede k životnímu stylu pokání a víry. Evangelium by v našich srdcích mělo vypůsobit víru, abychom byli s to být v otázkách svého hříchu upřímní, opustit ho v pokání před Bohem a prožít radost z Boží veliké milosti a milosrdenství.

☞ OSNOVA LEKCE

- Skutečné pokání znamená upřímně přiznat svůj hřích, aniž bychom se vymlouvali nebo jej popírali.
- Skutečné pokání nezahrnuje trestání sebe sama, protože to by ukazovalo na nedostatek důvěry v Boží odpuštění.
- Upřímní a pokorní věřící by měli činit pokání, kdykoli jim Duch svatý ukáže nějaký hřích.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Porozumět, že život soustředěný na Boží milost by ho měl vést k upřímnému vypořádání se s hříchem a radostnému, neustálému a naprostému oddání se Pánu.
- Stále více žít takovým životem, ve kterém roste v poznání Boha, činí hlubší pokání ze svých hříchů a objevuje opravdové bohatství Boží milosti v Ježíši Kristu.
- Stát se jedním z předních „kajících“ ve svém sboru a služebníkem milosti, jenž sám prožívá velikou Boží milost.

☞ PŘÍLOHY

10A „Místo hříšníka“ — Stanley Voke

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Použijte příklady a příběhy ze svého vlastního života jako ilustraci toho, jak pokání ovlivnilo a prohloubilo váš vlastní duchovní život a jak se Bůh přiznává k těm, kdo činí pokání.

Úvod

Nedávno jsme se učili o našem přijetí Bohem a o tom, jak by to mělo ovlivňovat naše myšlení a jednání jako synů namísto sirotků. Naše přijetí, které nás uvedlo do nového vztahu s Bohem, by nás pak mělo vést k zaměření na evangelium, a ne jen na zákon. Pak se budeme nejen dozvídat, co máme jako křesťané dělat, ale také prožívat motivaci a moc k opravdovému růstu ve svatosti. Mluvili jsme také o životě v Duchu a o tom, jak On působí mnohem větší svatost, než kdybychom naše životy svázali se zákonem, protože Duch mění srdce, ne pouze chování.

Změna v srdci předpokládá v první řadě zlomení toho starého. To se stává v okamžiku pokání, které prožíváme při spasení. Ale pak zjišťujeme, že Bůh pokračuje v tomto díle naším posvěcením a láme naše srdce, aby z něj učinil nové. V Přísloví 6:23 se říká: „Domluvy a kárání jsou cesty k životu.“ Zde objevujeme Boží způsob „záchranného“ kárání, které napravuje svévolné srdce a na které odpovídáme pokorou. To není jen cesta, která nás přivádí k životu, jenž nám Bůh nabízí v Kristu, ale také způsob života, jenž nás neustále vede zpět k Boží milosti, která znovu a znovu obnovuje naše srdce.

A právě nad tímto způsobem života se budeme zamýšlet. Kdybychom mohli vystihnout ústřední myšlenku této lekce, řekli bychom, že „pokání je způsob života“.

I. RYSY SKUTEČNÉHO POKÁNÍ

Abychom si udělali představu o tom, co opravdové pokání je a jaké ovoce v našem životě přináší, podívejme se do Žalmu 51. Nacházíme zde nejbarvitější popis nefalšovaného pokání. Je to Davidův Žalm vyznání, když se zlomeným srdcem rozjímal nad svým hříchem. Z tohoto Žalmu se dozvíme znaky opravdového pokání, důvod, proč musí pokání být způsobem života, a také požehnání, které z tohoto života pokání plyne.

A. Příznej svůj hřích

Prvním znakem skutečného pokání je pokorné přiznání našeho hříchu. David v 5. verši Žalmu 51 vyznává: „Doznávám se ke svým nevěnostem, svůj hřích mám před sebou stále.“ Jedna z největších nemocí, které hřích působí, spočívá v tom, že zaslepuje a klame srdce. David žil v tomto klamu téměř rok, dokud jej Nátan prostřednictvím příběhu s jeho hříchem nekonfrontoval. Ale v okamžiku, kdy Nátan Davida pokáral, David reagoval pokorným vyznáním „Zhřešil jsem...“

Příklad

Jeden kazatel měl povahu, kterou neudržel na uzdě dokonce ani během setkání s ostatními vedoucími sboru. Když přiznal svému příteli, že se modlí, aby mu Bůh dal víc sebeovládání, přítel mu moudře poradil: „Bratře, modlíš se za špatnou věc — tvým problémem není nedostatek sebeovládání, ale zlost. Kdyby ti Bůh dal víc sebeovládání, nebyl bys o nic lepší, protože bys jen lépe skrýval skutečný hřích — zlobu.“

Tento kazatel měl problém v tom, že si nedokázal přiznat svůj hřích. V takovém stavu pak nemohl činit skutečné pokání a změnit se. V Žalmu 32 David líčí dobu, kdy si uvědomoval svůj hřích, ale odmítal ho uznat (v. 3). A zde vidíme klíčový rozdíl mezi vědomím hříchu a pokáním z hříchu. David odmítal uznat, že to, co udělal, bylo špatné. Někdy náš hřích jednoduše nevidíme. Avšak častokrát víme, že jsme zhřešili, ale naše srdce odmítá připustit, že to, co jsme udělali, je opravdu zlé. Často se vymlouváme „Ten člověk si to zasloužil,“ nebo „Nemohl jsem si pomoci, prostě jsem se přestal ovládat.“ Těmito výmluvami unikáme upřímnému postavení se našemu hříchu a uznání našeho provinění. Ale kajicné srdce vidí a přiznává spáchaný hřích. Doznává se k hříchu a potvrzuje, že to, co jsme udělali, je opravdu špatné.

B. Uvědom si „hříšnost hříchu“

Druhým znakem kajicného srdce je to, že si uvědomuje, co hřích opravdu je. David v 6. verši vyznává: „Proti tobě samému jsem zhřešil, spáchal jsem, co je zlé ve tvých očích...“ (Ž 51:6). Je zřejmé, že David zhřešil proti druhým lidem, ale kajicné srdce si uvědomuje, že náš největší zločin a naše největší provinění je před Bohem, protože podstatou každého hříchu je to, že se stavíme nad Boha. Hřích je jako svržení Boha na zem a posazení se na jeho trůn. A opravdu kajicné srdce se nad takovým domýšlivým postojem rmoutí.

Příklad

Na křesťanském mládežnickém táboře byli dospívající chlapec a dívka přistiženi v neslušné a nepřijatelné situaci. Oběma bylo hrozně trapně a když je přivedli do kanceláře pobytu, aby je poslali domů, začala dívka neovladatelně plakat. Asi po deseti minutách jejího vzlykání se poradce zeptal: „Proč tak pláčeš? Je to proto, že jsi byla přistižena a bojíš se, co řeknou tví rodiče? Nebo je to proto, že si uvědomuješ, že jsi to udělala proti Bohu a lituješ toho, jak jsi ho urazila?“ Dívka okamžitě přestala plakat, protože si uvědomila, že ani nepomyslela na svou špatnost před Bohem.

Pro skutečně kajicné srdce je velká lítost výsledkem uvědomění si, co hřích skutečně je. Uvědomujeme si hříšnosti hříchu. Zneuctili jsme Boha a povýšili se nad něho. To je ta největší hanba pro člověka, který ví, že Bůh je jeho Stvořitel. Je to také největší hanba pro ty, kdo znají Kristovu neuvěřitelnou lásku. I když je naším Stvořitelem, pokořil se smrtí na kříži, aby zachránil nehodná stvoření, jako jsme my. S vědomím neuvěřitelné Boží lásky je kajicný člověk zdrcen pochopením, že tuto úžasnou lásku zneuctil a zneužil.

Tento druh zármutku nás vede k vyznání Bohu spolu s Davidem: „A tak se ukážeš spravedlivý v tom, co vyřkneš, ryzí ve svém soudu.“ Jakýkoliv soud Bůh nad mým hříchem

vynese, On je ryzí a já jsem hoden odsouzení. Smysl pro to, že si zasluhujeme Boží spravedlivý soud, pochází z kajícího srdce, jež ví, co hřích ve skutečnosti je.

A tak opravdové pokání chápe a uznává hřích. Rozumí také hříšnosti hříchu v tom, že je spáchán proti Bohu.

C. Měj kvůli hříchu zlomené srdce

V opravdovém pokání je srdce zlomené a zkroušené. Je zde zdrcenost nad hříchem. Sedmnáctý verš říká: „Zkroušený duch, to je oběť Bohu. Srdcem zkroušeným a zdeptaným ty, Bože, nepohrdáš!“ Zde je nám řečeno, že Bůh nemá zálibu ve vnějších projevech, které se mohou stát lacinými napodobeninami, jež neodráží skutečné postoje srdce. Za dnů Izraele se často přinášely zvířecí oběti bez opravdového pokání v srdci a Bůh byl touto vnější podívanou znechucen (Iz 1:10-15).

Zlomené a zkroušené srdce je takové, které bylo zdrceno a poníženo. Nevynáší se naplněno pýchou, nýbrž zaujímá nízké postavení — místo hříšníka — a rmoutí se nad pýchou, pro kterou nebyl žádný důvod, a vzpourou, která povstala proti Stvořiteli, který je nade všemi věcmi. Je to srdce přemožené a změkčené zármutkem nad neláskou k tomu největšímu Milovníku naší duše.

D. Nebezpečí netečnosti a odčinění

Všichni víme, jak zápasíme s problémy srdce. Hřích nás podvádí, takže snadno začneme něco předstírat a naše vnější projevy jsou často jako prázdné krabice, v nichž chybí opravdová touha našeho srdce. Buďme si však vědomi, že zatímco je pro nás na jedné straně snadné nevnímat opravdovou „hříšnost“ hříchu, je podobně snadné změnit pokání ve snahu o odčinění, jímž se snažíme odpykat si trest za náš hřích vlastním utrpením. Obojí je v Božích očích stejně protivné, protože obojí je plné drzé troufalosti. Být netečný k hříchu znamená zmenšovat náš hřích a smýšlet o sobě výše, než bychom měli. Ale snažit se zasloužit si Boží odpuštění odčiněním znamená neuznávat v pokoře naši opravdovou potřebu Boží milosti a Spasitele, který jediný zaplatil hrozný trest za náš hřích a dává nám jediný druh spravedlnosti, který je v očích dokonale svatého Boha přijatelný.

Velikým nebezpečím pro „náboženského“ člověka je pohrdání netečností, ale ne snahou o odčinění, protože nevidí, jak troufalý takový postoj je. Myslí si, že tím dává najevo svou nehodnost, ale jeho oklamané srdce ve skutečnosti vyjadřuje tu nejhorší domýšlivost. Předpokládá, že jeho utrpení za hřích ho učiní před Bohem přijatelným. Také tímto zlehčuje svůj hřích, snižuje Boží svatost a znevažuje Kristovu oběť na kříži, zatímco sebe považuje za důležitého.

Někdo může říct: „Ale já jsem protestant. Já se nesnažím svůj hřích odčinit...“ — Opravdu si to myslíte? Jak dlouho pláčete nad svých hříchem a bijete se uvnitř za zlo, které jste spáchali? Hodiny nebo dny? Máte někdy pocit, že vám Bůh nemůže skutečně odpustit, protože váš hřích je příliš hrozný? Snažíte se někdy vynahradiť váš hřích tak, že si myslíte, že teď vás Bůh přijímá? Toto jsou formy odčinění, a ne opravdové pokání. A jestliže vaše pokání nenese „ovoce pokání“, je to možná proto, že nečiníte pokání, nýbrž se snažíte o odčinění hříchu.

V opravdovém pokání je srdce zkroušeno a pokořeno (poníženo). Ale jestliže nás zármutek vede k tomu, že nás zcela upoutá náš hřích a naše nehodnost, pak se naše pokání mění v odčinění. Jeden moudrý křesťan lidem radíval: „Na každý jeden pohled na hřích se desetkrát podívejte na Krista.“ Toto je dobrá rada také pro nás, aby se naše pokání nezměnilo v odčinění, které vede k životnímu stylu trápení a seběmrškačství za náš hřích.

Opravdové pokání je způsob života, protože v nás obnovuje srdce pro Boha, když vidíme náš hřích a doznáváme se k němu. Opravdové pokání je způsob života, protože naše srdce je zlomeno, pokořeno a znovu utvořeno k milování Boha. Ale opravdové pokání, stejně jako všechno ostatní na tomto světě, má své napodobeniny. Proto se musíme znovu nechat poučit Božím slovem, abychom neupadli do nástrah něčeho, co vypadá jako pokání, ale nenese jeho ovoce.

II. SKUTEČNÉ POKÁNÍ JAKO ŽIVOTNÍ STYL

Máme-li žít životem, který je charakterizován pokáním, musíme nejprve pochopit tyto principy:

A. Otec čeká na to, aby nám mohl odpustit

Většina lidí není dost upřímná, aby si přiznala svůj hřích, pokud nemá jistotu, že bude schopna unést trest. Děti často před rodiči něco důležitého skrývají, protože se bojí trestu. Když se něčím proviníme, můžeme se stejně chovat vůči Bohu a ostatním lidem!

Když činíme pokání ze svého hříchu, nemáme se čeho bát. Nemůžeme nést trest za svůj hřích. To už udělal Ježíš Kristus! Proto „není žádného odsouzení pro ty, kdo jsou v Kristu Ježíši“ (Ř 8:1). Můžeme svůj hřích upřímně přiznat, protože víme, že Bůh čeká na to, aby nám mohl odpustit (1J 1:9, Žd 4:16).

Bůh nás zve k hlubokým studnám své milosti, abychom se nemuseli obávat upřímně se k němu přiblížit v celé jeho svatosti. Bůh ví, že upřímnost a otevřenost nejlépe rostou v půdě jeho neměnné lásky, a právě tu nám nabízí. A tak Bůh uzavřel novou smlouvu, ve které Kristus zákon naplnil, aby nám mohla být naplno dána milost. Bůh v nás stvořil nové srdce tak, že hřích nad námi již nepanuje. Když se zamilujeme do Boha, hřích se stává naším bývalým opovrhovaným pánem.

B. Pokání je upřímným přiznáním našeho skutečného problému

Myšlenka, že pokání je způsob života, některým křesťanům připadá podivná, protože je snadné si myslet, že už nejsme „skuteční, velcí a zatvrzelí“ hříšníci, jak to říkal Luther. Povšimněte si ale Davidova doznání, když začal mít kající srdce. V 5. verši říká: „Ano, zrodil jsem se v nepravosti, v hříchu mě počala matka“ (Ž 51:5). Jistě je to důležité prohlášení, které mluví o semínku hříchu, které dědí každá generace od té doby, co Adam s Evou spáchali první hřích. Ale Davidovi tady nejde o to poskytnout nám teologické prohlášení o prvotním hříchu. Spíše je to upřímné doznání jeho skutečného problému a uděláme dobře, když si toto střízlivé vyznání vezmeme k srdci.

Životní styl pokání je důležitou součástí křesťanského chození, protože náš problém s hříchem je velmi skutečný a velmi hluboký. Dokonce apoštol Pavel poté, co se stal křesťanem a znal Pána více než dvacet let, připustil svůj zápas s hříchem v Řimanům 7:15, kde říká: „Nerozumím tomu, co dělám; vždyť nedělám to, co chci, nýbrž činím to, co nenávidím.“ Hřích není jen opomenutý vzorec špatného chování. Je to naopak část naší padlé přirozenosti a nedílná součást našich přirozených postojů, přesvědčení a chování, která má pevné kořeny v našem nepřátelství s Bohem. To vystihuje skutečný problém, který s hříchem máme, a tedy i naši potřebu pokračujícího, hlubokého a srdcervoucího pokání. Máme-li prožívat hlubokou a trvalou obnovu v našem duchovním životě, musíme také věčně přiznat náš skutečný problém s hříchem.

C. Bůh je odhodlán v nás pracovat

Jen když chápeme náš skutečný problém s hříchem, můžeme být povzbuzeni následujícím veršem Žalmu 51. Osmý verš nám říká: „Ano, v opravdovosti máš zalíbení, dáváš mi poznávat tajuplnou moudrost“ (v. 6).

Když byl David zlomen nad svým hříchem, Bůh v něm stvořil srdce, které znovu znalo pravdu. V Žalmu 32:2 říká: „Blaze člověku, jemuž Hospodin nepravost nepočítá, v jehož duchu není záludnosti.“ Bůh z Davidova srdce vzal klam hříchu a jeho pokání bylo ovocem Božího díla.

Buďme povzbuzeni tím, že navzdory našemu skutečnému problému s hříchem Bůh pracuje, aby v nás vypůsobil pravdu a moudrost. Naše chvíle hlubokého pokání jsou skutečně dílem Boha, který tvoří pravdu v našem nitru a moudrost v našem duchu. Měli bychom tedy otevřít naše srdce Bohu, aby v nás mohl volně konat toto dílo. Potřebujeme jeho pomoc. Pokud to s chozením v pravdě myslíme upřímně, pak se můžeme modlit jako David: „Bože, zkoumej mě, ty znáš mé srdce, zkoušej mě, ty znáš můj neklid, hled', zda jsem nesešel na cestu trápení, a po cestě věčnosti mě ved'!“ (Ž 139:23-24). Není snadné skutečně chtít, aby naše srdce byla zlomená, ale právě skrze tuto zlomenost chodíme v pravdě a moudrosti.

III. POŽEHNÁNÍ SKUTEČNÉHO POKÁNÍ

Principy uvedené v těchto lekcích se soustředí na náš nový vztah s Bohem založený na jeho milosti a na život ve svobodě a moci. Když uvažujeme o milosti a svobodě, často se lekáme ovoce, které může z takového „osvobození“ vzejít. Znamená to, že učení o milosti povzbuzuje křesťany v děláni kompromisů? Odpověď je „ne“, není tomu tak. Vyučování o milosti naopak vede k tomu, že lidé se do Boha zamilují natolik, že ho chtějí poslouchat na slovo.

Bible uvádí i požehnání pro kající srdce. David prosí Boha, aby ho vyslyšel podle svého milosrdenství tím, že obnoví, co měl předtím, než zhřešil. Očekává, že bude znovu prožívat Boží milost (v. 3), že bude očištěn od svého hříchu (v. 4), bude mít radost (v. 10 a 14), jeho hřích bude smazán tak, že se na něj Bůh už nebude dívat (v. 11), bude mít správného ducha (v. 12 a 14) a že bude mít i Ducha svatého (v. 13).

Můžeme si být jisti, že to Bůh pro nás udělá a že toto jsou požehnání z pokání, která nám zaslíbil, protože ve 2. Korintským 1:20 nám říká: „Neboť všechna Boží zaslíbení, kolik jich jen je, v něm jsou ‚ano‘.“ Všechna Boží zaslíbení jsou ‚ano‘ pro nás, kdo jsme v Kristu. Ve všech způsobech, jimiž David v důsledku svého pokání prosí Boha, nacházíme zaslíbení nebo principy, které nás ujišťují, že právě takto Bůh na naše pokání odpoví.

Na konci 19. verše David vyjadřuje poslední a největší z těchto požehnání, když jako fakt prohlašuje: ‚Srdcem zkroušeným a zdeptaným Bůh nepohrdá!‘ Někdy můžeme pochybovat o jeho radosti z nás, ale Bůh se nikdy neodvrátí od srdce, které je zlomeno nad svým hříchem. Toto je vždy cesta zpět k Bohu a vždy, když jsou naše srdce nad hříchem zlomená, najdeme Boží náruč otevřenou. Bůh má potěšení v takovém srdci a přitáhne si ho blíž sobě.

Boží blízkost je velikou odměnou života pokání. Ježíš říká křesťanům v Laodikejském sboru, kteří činili pokání, že k tomu, kdo učiní pokání, vejde a bude s ním večeřet (Zj 3:14-20). To mluví o důvěrnosti, kterou poznáme, když naše srdce budou dále zlomena nad hříchem. Tak vstupujeme do hlubšího společenství s Bohem. A to se děje v okamžiku, kdy učiníme pokání svým způsobem života.

ZÁVĚR

V této lekci jsme mluvili o izraelském králi Davidovi. To, že byl David králem, mu nedávalo žádnou výjimku z nutnosti činit pokání. Jeho pozice vůdce naopak znamenala, že musel být vzorem skutečného pokání celému Izraeli. Moudří kazatelé a zakladatelé sborů učí své sbory činit pokání. Vedoucí by dokonce měli být mezi prvními lidmi, kteří přiznají svůj boj s hříchem. Měli by být navíc ochotni činit pokání i vůči těm, kteří na ně útočí. Pokud dovede vedoucí něco takového, celé společenství a spolupracovníci mohou mít také bližší vztah s Bohem.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Co je opravdové pokání?
2. V jakém nebezpečí se ocitají naše srdce, když vidíme svůj hřích?
3. Jaký je rozdíl mezi pokáním a odčiněním? Definujte obojí.
4. Jak mohu poznat, že se mé pokání změnilo ve snahu hřích odčinit?
5. Vyjmenujte požehnání plynoucí z pokání, o která David prosil v Žalmu 51:3-4 a 9-19. Napište odkaz na verš v Písmu, jenž vyjadřuje zaslíbení nebo princip, který nás, kdo jsme v Kristu, o těchto požehnáních ujišťuje.

6. Máte pocit, že vás Bůh odmítá, když jste ze svého hříchu činili pokání? Proč cítíte toto odmítnutí?

7. Myslíte, že byste měl být „přední“ kajicník ve vašem sboru? Proč nebo proč ne?

AKČNÍ PLÁN

1. Přečtěte si „Místo hříšníka“ od Stanleje Voka v Příloze 10A.

Místo hříšníka

AUTOR: STANLEY VOKE

„Ve svých rukou nenesu ti nic, jen tvého kříže chci se držet víc.“

Nejtěžší věc pro každého člověka je zaujmout místo hříšníka. Je to tak těžké, že mnoho lidí se k tomu nikdy nedostane, zatímco jiní, kteří byli na toto místo jednou přivedeni, nemají chuť se tam vracet. Nikdo ho sám od sebe nemá rád. Avšak pokud tam nepřejdeme, nemůžeme skutečně znát Krista nebo okusit něhu Boží odpouštějící milosti. Pokud se mu vyhýbáme, je to jako bychom řekli, že nemáme žádný hřích, a klameme tak sami sebe.

ZAUJMOUT MÍSTO HŘÍŠNÍKA

Místo hříšníka je tam, kde bez výmluvy přijímáme, že jsme hříšní. Můžeme připustit jen jeden hřích, jako je závist nebo pýcha, můžeme být usvědčeni z něčeho, co je zdánlivě nicotné, ale tím jsme znovu přišli na místo hříšníka, i když jsme možná křesťané již mnoho let. Za každým hříchem nám Bůh možná bude ukazovat další věci, které jsou vážnější. A bude to dělat do té doby, dokud nepřipustíme ne jednu, ale mnoho věcí, a dokud nás nedovede k uznání zcela zásadního zla v naší přirozenosti. Jeden muž jednou vyznal, že ukradl provaz. Přinesl ho vrátit, ale na druhý den přišel znovu a tentokrát přivedl krávu. Zpočátku totiž nechtěl připustit, že byla na konci toho provazu! Když zaujímáme místo hříšníka, připouštíme pravdu o nás samotných — celou pravdu.

Místo hříšníka je tam, kde přijímáme vinu. Přestáváme se vylouvat a říkat: „To jsem vážně nebyl já, když jsem to udělal.“ Místo toho sklopíme hlavu se slovy: „Ano, Pane, byl jsem to já; právě takový doopravdy jsem.“ Už nesvalujeme vinu na naše nervy, okolnosti nebo druhé lidi. Když někdo ukáže na nějakou naši chybu nebo nás kritizuje — i nevlídně — nehádáme se, neospravedlňujeme ani nevymlouváme. Dokonce našemu kritikovi přiznáme, že kdyby nás znal takové, jací skutečně jsme, našel by ještě víc věcí, které by mohl kritizovat. Neztrácíme čas ani dech, když rychle přicházíme na místo hříšníka. V mnoha sborech by věci skutečně vypadaly jinak, kdyby se jejich členové pravidelně setkávali na tomto místě — na místě hříšníka.

Na toto místo se po Nátanově výzvě postavil David a sklonil hlavu se slovy: „Zhřešil jsem.“ Stál zde Jób a volal: „...jsem tak bezvýznamný“ i Izajáš, jenž řekl: „Běda mi, jsem ztracen.“ Modlil se zde celník: „Bože, projev milost mně hříšnému,“ a také Petr zde padl k Ježíšovým nohám se slovy: „Odejdi ode mne, Pane, protože jsem hříšný člověk.“ Na tomto místě marnotratný syn vyznal: „Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě.“ Často tady klečel Pavel a mnoho svatých toto místo zalévalo svými slzami. Pokud jsme sem dosud nedošli, ještě jsme s Bohem ani nezačali. (2Sam 12:13; Ž 51:4; Job 40:4; Iz 6:5; L 18:13; L 5:8; L 15:18).

Místo hříšníka ovšem nemáme rádi, protože se bojíme, že zraní naši pýchu. A tak bojujeme, hádáme se, stavíme do špatného světla ostatní, vymlouváme se — vlastně děláme cokoli jiného, abychom se nemuseli postavit na místo hříšníka, kde Bůh čeká, aby nám odpustil a osvobodil nás.

VYHÝBÁNÍ SE MÍSTU HŘÍŠNÍKA

Místu hříšníka se často vyhýbáme, protože nechceme nazývat hřích hříchem. Mluvíme o nedostacích, selháních, slabostech, nedopatřeních, vadách, sklonech – o všem možném kromě hříchu. Ale růže i pod jakýmkoliv jiným jménem je stejně hezká, a také hřích pod jakýmkoliv jiným jménem je stejně zlý – vůči Bohu. Problém je, že vymýšlíme vlastní definice místo abychom přijímali ty Boží. V Písmu je hříchem všechno, co postrádá Boží slávu, všechno, co se míjí cílem morální dokonalosti nebo překračuje hranici Boží vůle, všechno, co se odchyluje od olovnice Boží spravedlnosti, ať už motivem, touhou, záměrem, instinktem, myšlenkou, zvykem, pohledem, slovem, skutkem, reakcí nebo vztahem.

Jestli je to z nedbalosti nebo nevědomosti, stále je to hřích a nazývat to nějak jinak – tak, aby nebylo nutné pokání nebo odpuštění — znamená vyhýbat se místu hříšníka.

Můžeme odmítat vidět hřích jako hřích. Možná jsme aktivní lidé, kteří nemají čas dělat si starosti s takovými maličkostmi. Máme naše postavení a programy, které musíme udržovat. Jako Námán jsme zaměstnaní získáváním vavřínů, a mezitím zakrýváme malomocenství. Pronášíme proslovy na setkáních, předsedáme výborům, bereme na sebe práci, dáváme peníze na to či ono — vlastně děláme všechno, kromě vyznání, že jsme duchovně malomocní, kteří stejně jako ostatní potřebují očištění. Jsme jako lidé za dnů Jeremjáše, kteří běhali jako kuň, který pádí do bitvy, ale nikdy se nezastavili, aby činili pokání nebo řekli: „Čeho jsem se to dopustil!“ Jsme velice zaneprázdnění – příliš zaneprázdnění na to, abychom se vůbec někdy postavili na místo hříšníka (Jr 8:6).

Tomu místu se můžeme vyhýbat tím, že na sebe bereme roli napravovatele. S úhledně zavázanými doktrínami jsme evangelikální experti se silně vyvinutým teologickým čichem. Rádi napravujeme, ale nejsme napravováni. Jako dávní farizeové se držíme dál od místa hříšníka tím, že tam stavíme ostatní. Jsme tak plni poznání, že nemáme místo pro zlomené a zkroušené srdce. Nicméně i Henry Martyn, mimořádný svatý muž, si ve svém deníku zaznamenal: „Rozhodl jsem se nikdy nekárát jiného, pokud současně sám neprožívám zkroušenost srdce!“ Zjistil totiž, že potřebuje žít na místě hříšníka.

Můžeme se tomuto místu vyhýbat také tím, že z naší jistoty v Kristu uděláme záminku pro nekajícnost. Máme sebejistotu našeho spasení, ale jaksi už nejsme usvědčováni z hříchu. Jsme jako malý kluk, kterého poslali od stolu, aby si umyl ruce, a který se vrátil s velkým úsměvem a udivujícím postřehem: „Teď jsem je tak umyl, že už je třeba nikdy umývat.“

Vírou jsme Boží synové a občané nebes. Ale jsme také stále hříšníci. Stále se potřebujeme mýt v „prameni k obmytí hříchu a nečistoty“ (Zach 13:1). Milost nás nikdy nepovede k hříchu, ale vždy nás z něj bude usvědčovat, a takto odhalený hřích nás vždy povede zpět k milosti.

Místu hříšníka je možné vyhýbat se také tím, že nesprávně používáme Kristovu krev, když mluvíme o tom, že nás „přikrývá“ nebo „chrání“ jako krev velikonočního beránka. Kristova oběť na kříži však byla za hřích. Je to *smírčí*, ne pouze *ochranný* prostředek. Pokud ji tedy potřebujeme, je to tím, že jsme hříšníci, kteří přicházejí pro očištění, a ne bezhříšní lidé, kteří potřebují jen ochranu od zla, které je vně nich samotných. Když mluvíme jen o krvi, která nás chrání, vyhýbáme se místu hříšníka.

Jeden student kazatele Spurgeona (velmi známého anglického duchovního) před ním jednou kázal o „celé Boží zbroji“. Ješitný mladý muž zdramatizoval své poselství tím, že si zbroj kousek po kousku oblékal. Když byl celý obrněný, zamával mečem Ducha a vítězně zvolal: „A kde je teď ďábel?“ Nato se Spurgeon naklonil a řekl: „Mladý muži, on je uvnitř toho brnění!“ Musíme dávat pozor, abychom nepustili Satana dovnitř tím, že opustíme místo hříšníka. Naše srdce jsou nade vše prolhaná a jako mytologický Próteus si nasadí jakoukoliv roušku, aby zakryla svou pravou povahu. Pod naším duchovním slovníkem a církevní reputací jsou ubozí hříšníci, kteří každý den potřebují být očištěni Kristovou krví.

NALEZENÍ MILOSTI NA MÍSTĚ HŘÍŠNÍKA

Není to podivné, že místo, kterému se my hříšníci vyhýbáme, je právě to, na které se postavil náš Spasitel? Jistě, když byl Boží Syn, mohl sestoupit z kříže! Zázraky, silná kázání a dokonce vzkříšení bychom od něho mohli očekávat, ale ne křest v Jordánu mezi celníky a prostitutkami nebo jeho zločineckou popravu mezi vrahy a zloději! Přesto právě tam přišel, neboť jeho tvář byla upřena k tomu místu od věčnosti.

Tam, na stejné úrovni, se s ním onoho dne setkal jeden hříšník. Na rozdíl od svého druha, který umíral a přitom obviňoval ostatní a proklínal Boha, tento umírající zloděj přiznal vinu a našel odpuštění. Když se postavil na místo hříšníka, získal pokoj a ráj a našel tam Ježíše. Toto je paradox milosti. Ten, kdo trvá na tom, že je spravedlivý, bude prohlášen za špatného, zatímco ten, kdo přizná, že je špatný, bude prohlášen za spravedlivého. Boží spravedlnost je dána jen těm, kdo stojí na místě hříšníka.

Tady a jen tady je místo opravdového pokoje, neboť zde přestává naše snažení a zde nacházíme našeho Boha. Zde je odpočinek pro srdce a brána do nebe. Zde odhazujeme naše předstírání a přiznáváme, jací skutečně jsme. Zde přicházíme k Ježíši, abychom byli očištěni jeho vzácnou krví. Tady nás naplňuje Boží Duch a nacházíme svatost. Zde je pramen probuzení. Tady potřebuje znovu a znovu přicházet celá církev. Je to místo pravdy, milosti a svobody — místo hříšníka. Kdy jste tam byli naposledy? Nebo lépe — jste tam právě teď?

Láska jako základ služby

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je vychovat lidi, kteří slouží ze srdce plného lásky

☞ OSNOVA LEKCE

- Náš vztah s Bohem určuje, jak se chováme k ostatním.
- Bezpodmínečná Boží láska k nám vyjádřená v evangeliu je pro nás příkladem vztahu k ostatním.
- Jeden z nejatraktivnějších rysů nového sboru by měly být láskyplné vztahy mezi věřícími.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl...

- Být k ostatním laskavější a více je milovat.
- Chápat, jak sloužit ostatním ze srdce plného lásky.

ÚVOD

V minulých lekcích jsme se učili, jaký je dopad evangelia na náš život s Bohem. Mluvili jsme o tom, jak nás Bůh díky milosti a slitování miluje jako otec své děti. Ten, kdo žije z víry, není motivován zákonem, ale láskou. Jeho víra v něm působí opravdovou lásku. Vidíme tak, jak tyto dvě neoddělitelné vlastnosti – víra a láska – působí společně.

I. EVANGELIUM JAKO VZOR PRO VZTAHY

Náš duchovní život začíná duchovním narozením. Než začneme mluvit o evangeliu jako modelu pro vztahy, je třeba si zopakovat, co evangelium způsobilo v našich životech. Tabulka 11.1 ukazuje, že existují dva základní, avšak zcela odlišné druhy vztahu s Bohem. Tyto dva přístupy také ovlivňují náš vztah k ostatním lidem.

Evangelium	Náboženství
<i>(Boží nadpřirozená snaha dosáhnout k člověku)</i>	<i>(lidská přirozená snaha dosáhnout k Bohu)</i>
Milost	Skutky
Víra	Poslušnost
Bezpodmínečná láska	Odsuzování
Proměňující moc Ducha	Lidská snaha
Milost vede k poslušnosti	Poslušnost vede k milosti

Tabulka 11.1 Evangelium a náboženství

A. Evangelium zachraňuje

Mocná zvěst evangelia nás mění v mnoha oblastech. Skrze víru v evangelium jsme Bohem prohlášeni za spravedlivé, jsme zachráněni před Božím hněvem a dostáváme slib věčného života.

B. Evangelium proměňuje

Evangelium nemění pouze náš věčný osud. Zvěst evangelia nás proměňuje každý den. Jsme posvěceni krví našeho Spasitele, jehož kříž je stále před námi jako střed našeho duchovního života. Chodíme vírou a věříme, že nás Bůh miluje. Z vděčnosti za své spasení skrze evangelium žijeme životy poslušné Boží vůli. Skrze pochopení své pozice svého postavení v Kristu nacházíme sílu překonat hřích a dorůst k dospělosti.

C. Evangelium ukazuje, jak by měly vypadat vztahy

Evangelium ovlivňuje také naše vztahy s ostatními lidmi. Nabízí nám bezpodmínečnou lásku, která se může stát vzorem pro naše vztahy s okolím. Do svého dopisu církvi v Efezu zapsal apoštol Pavel právě tuto radu: "Buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám" (Ef 4:32). Ježíš učil své učedníky v modlitbě říkat: "odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům" (Mt 6:12).

Jak se může evangelium stát vzorem pro naše vztahy? Jak můžeme být jeden k druhému laskaví a milosrdní? Uvidíme, že Ježíš nám ukázal cestu.

II. BOŽÍ BEZPODMÍNEČNÁ OBĚTAVÁ LÁSKA

Ježíš ve svém vyučování podrobně popisuje Boží bezpodmínečnou a obětavou lásku.

A. Největší přikázání

Když se farizeové ptali Ježíše na největší přikázání, shrnul je citátem z Deuteronomia 6:5: "Budeš *milovat* Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou." Pak přidal druhé největší přikázání z Levitiků 19:18, které shrnuje zbytek starozákonních ustanovení: "Budeš *milovat* svého bližního jako sebe sama" (Mt 22:34-40; Mk 12:28-31). Ježíš chce, aby toto největší přikázání řídilo celé naše životy – máme být jako On. Shrnutím zákona je *svatost*.

Ve své honbě za naplněním Zákona farizeové zřejmě tyto dva příkazy opomenuli. Milovali Zákon místo jeho dárce, natož pak svého bližního. Tato dvě přikázání však mají být vodítky pro náš vztah s Bohem a s lidmi.

B. Nový příkaz

Krátce před smrtí dal Ježíš svým učedníkům nějaké konkrétní pokyny, které měly definovat jejich vzájemné vztahy. Najdeme je v Janovi 13-17. Ježíš je zahájil ustanovením nového přikázání: "*Milujte* se navzájem, jako já jsem *miloval* vás, i vy se milujte navzájem" (J 13:34). Toto přikázání se podobá výše uvedenému největšímu přikázání, ale liší se od něj ve dvou zásadních věcech:

1. Týká se vztahů mezi věřícími

V největším přikázání jsme nabádáni milovat Boha a bližní. V tomto novém přikázání vidíme, že mezi Ježíšovými učedníky má vládnout zvláštní druh lásky: "Dítky... milujte se navzájem" (J 13:33-34).

Ježíš pokračoval tím, že popsal, jakým svědectvím bude tato láska ztracenému světu: "Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým" (J 13:35). Když se křesťané navzájem nemilují, je to jedno z nejhorších svědectví. Pokud se ti, kdo věří evangeliu, mezi sebou nemají rádi, jak může nevěřící pochopit, že evangelium přináší pokoj s Bohem? Když se mezi sebou nemáme rádi, lidé kolem nás pochybují o moci evangelia. Přináší pokoj mezi člověkem a Bohem – neměla by také přinášet pokoj mezi lidmi? Naše sbory by měly být malou ukázkou Božího království tady na zemi, na které je vidět Kristova láska.

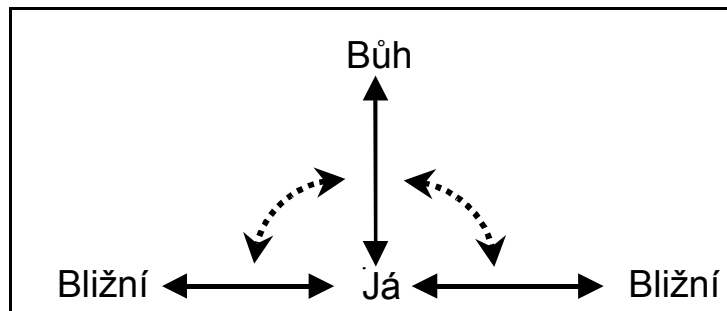
2. Velikost lásky

V největším přikázání se velikost lásky měřila láskou k sobě samému. V novém přikázání se však měřítkem pro naši vzájemnou lásku stává Kristova obětavá láska.

Co má Ježíš na mysli, když říká, že nám dává *nové* přikázání (J 13:34)? V řečtině jsou dvě slova, která by se do češtiny dala přeložit jako "nový". První z nich, *neos*¹, označuje něco, co ještě nikdy předtím neexistovalo. Ježíš ale používá to druhé slovo, *kainos*², které znamená "nový typ" nebo "nový svou kvalitou". Tento nový druh lásky vysvětlil v Janovi 15:12-13: "*To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás. Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.*" Boží děti, které následují Kristovu příkladu, musejí mít k sobě navzájem takovou lásku, která odpovídá Ježíšově lásce k nám.

III. APLIKACE BOŽÍ LÁSKY VE VZTAZÍCH

Vztah, jaký má člověk s Bohem, má přímý dopad na jeho vztah s *ostatními*. Na obrázku 11.2 vidíme jednoduchý diagram, který to ukazuje. Vertikální úsečka reprezentuje první část největšího přikázání "*Budeš milovat Hospodina...*" a druhou část nového přikázání "*...jako jsem já miloval vás.*" Horizontální úsečky představují vaše vztahy s ostatními, ve kterých má být vidět taková láska, kterou Ježíš miloval nás. Tečkovaný oblouk znázorňuje fakt, že v našem vztahu s okolím se zrcadlí náš vztah s Bohem.

Obrázek 11.2 Láska k Bohu a k bližnímu

Pokud má někdo k Bohu zákonický vztah, bude mít silné sklony chovat se tak i k ostatním. Pokud je někdo přesvědčen, že je terčem Božího hněvu, bude mít pravděpodobně zlost na ostatní. Pokud naopak někdo chápe, že ho Bůh bezpodmínečně miluje, bude mít svobodu milovat ostatní stejným způsobem.

Duchovní růst se dá mimo jiné měřit podle vztahu člověka k jeho okolí. Je možné být dobrým křesťanem, ale špatně vycházet se svými bližními? Podle nového přikázání to zřejmě možné není. Máme milovat Boha i lidi.

Stojí za povšimnutí, že láska jako část Kristova charakteru v nás se často přehlíží. Proč? Možná je jednodušší držet se seznamu pravidel než změnit své srdce. Mnoho lidí je schopno poslouchat pravidla a příkazy, ale k lásce je třeba srdce proměněné Bohem.

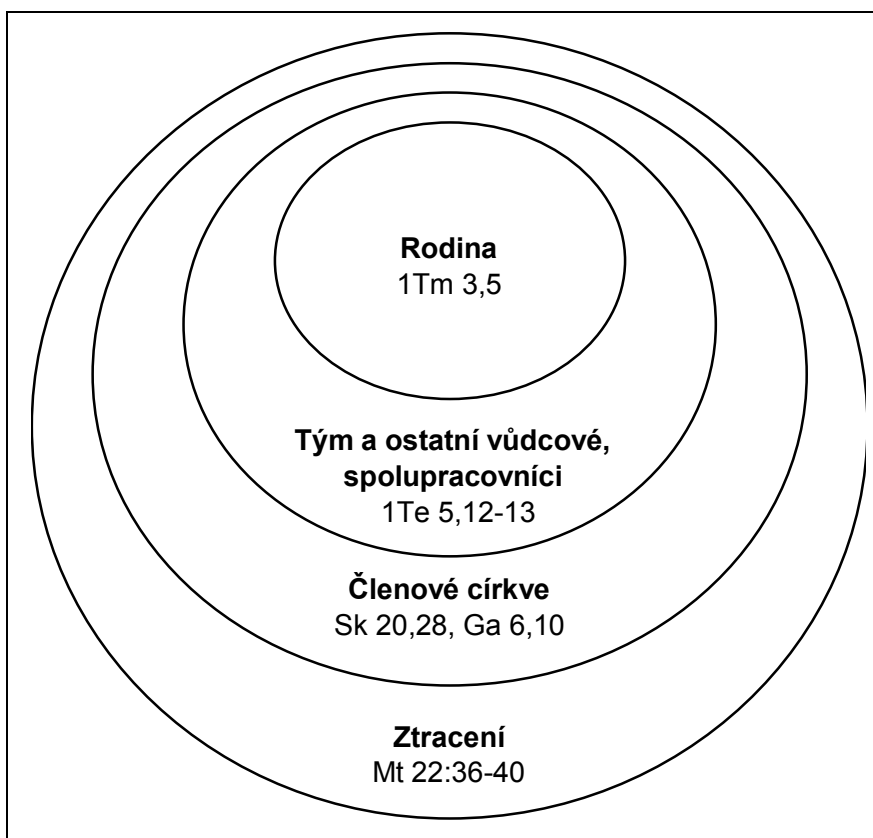
IV. LÁSKA JAKO ZÁKLAD PRO SLUŽBU

Bezpodmínečná Boží láska by měla být základem pro naši službu. Protože nás Bůh tak bezpodmínečně miloval, jsme povoláni mít takovou lásku k ostatním. Bůh se nás svou láskou dotkl tak, že bychom měli cítit nutkání dávat ostatním lásku tak, že to přinese svědectví o tom, co pro nás Kristus vykonal.

Komu by měla taková láska patřit? Kdo jsou ti "ostatní", které Bůh přivádí do našich životů? Čím nám je Bůh přivedl blíž, tím více neseme zodpovědnosti za to, abychom je milovali a dotkli se jejich životů tak, jak se Bůh dotkl našich. Typický zakladatel sborů má možná v životě okruhy služby podobné těm, které jsou uvedeny na obrázku 11.3.

¹ νεος

² καινος

Figure 11.3 “Koho milujeme?”

Možná pro vás není přirozené milovat některého člena sboru. Služba je obtížná. Ale když jsou vztahy řízeny Boží bezpodmínečnou láskou, je jasné, že Bůh jedná. To je svědectví ztraceným. "Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým" (J 13:35).

Nejatraktivnějším rysem vašeho nového sboru by měla být kvalita vznikajících vztahů. Bezpodmínečná a obětavá láska by měla být standardem počínaje od vůdců sboru. Takovou láskou miluje Bůh nás a my bychom se jí měli milovat navzájem.

ZÁVĚR

Duchovní růst je nejvíce ze všeho růstem v jedné věci – v Boží lásce *agape*. Duchovní nezralost je především nezralostí v Boží lásce. Duchovní pády často přicházejí kvůli nepochopení Boží lásky a jediným lékem je v ní růst. Kéž by byla naše víra v Ježíše Krista, našeho Pána a Spasitele, zřejmá v našich skutcích lásky, v naší lásce k rodinám, sestřám a bratrům v Kristu, k našim sborům a k hynoucímu světu. Kéž Pán posiluje víru v našich srdcích.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jak byste definovali slovo "bližní" podle jeho použití v největším přikázání (miluj bližního svého jako sebe sama)? Jaké následky by mělo, kdyby celý sbor miloval takovou láskou?
2. Co měl Ježíš na mysli, když řekl, abychom se milovali tak, "jako já miluji vás"?
3. Je důležitější, aby se tímto přikázáním ve sboru řídili vůdcové, než aby se jím řídili ostatní? Proč ano nebo proč ne?

4. Jak moc miluješ lidi?

5. Zamyslete se nad tím, jak může láska změnit tyto situace: vztahy v rodině, vztahy s přáteli, vztahy s věřícími a nevěřícími, vztahy k členům a vůdcům sboru.

6. Jak by měla naše rostoucí víra v evangelium ovlivňovat naši lásku k okolí?

AKČNÍ PLÁN

1. Proste Boha, aby vám ukázal nějaké věřící, kterým byste měli prokázat takovou lásku, jakou nám prokázal Ježíš. Napište si jejich jména spolu s tím, co jste se pro ně rozhodli udělat. Nechejte si u každého z nich kousek volného místa na popis, jak to dopadlo.

2. Proste Boha, aby vám ukázal nějaké "bližní", kterým byste měli prokázat lásku. Napište si jejich jména spolu s tím, co jste se pro ně rozhodli udělat. Nechejte si u každého z nich kousek volného místa na popis, jak to dopadlo.

3. Zamyslete se nad někým, kdo je vám blízký (manžel nebo manželka, rodič nebo dítě). Jak moc ho milujete? Jak ovlivňuje váš nedostatek víry v evangelium vaši lásku k němu? Zamyslete se nad konkrétními způsoby, jak mu prokázat lásku díky své obnovené víře v evangelium.

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je, abychom se jako vedoucí mohli stát laskavými a soucitnými lidmi, kteří se radují z nalezení ztracených hříšníků.

☞ OSNOVA LEKCE

- Bůh své děti miluje bezpodmínečně.
- Měli bychom milovat stejně jako náš Otec.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl...

- Rozumět Boží lásce ke ztraceným.
- Vědět, že jako křesťanští vůdcové musíme neustále zkoumat své postoje a chování ke ztraceným.
- Prosit Boha, aby nám dal milost milovat tak, jak miluje Bůh.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Pro porozumění Ježíšovým podobenstvím v Lukáši 15 jsou rozhodující první dva verše této kapitoly. Vyhradte na začátku lekce čas k tomu, aby si účastníci představili prostředí, ve kterém se celníci a „hříšníci“ shromáždili okolo Ježíše, aby ho poslouchali. Představte si farizeje někde vzadu v davu, jak Ježíše kritizují, že se s těmito lidmi stýká. Veďte tuto lekci interaktivním způsobem a zastavujte se u otázek v textu. Na konci dejte účastníkům nějaký čas k osobnímu zamyšlení a aplikaci.

Úvod

V celé Bibli, a to jak ve Starém, tak v Novém zákoně, vidíme, že Boží láska přemáhá nejen naše hříchy, ale i to, že za ni nejsme vděční. Jsme povoláni k tomu, abychom milovali jiné tak, jak Bůh miluje nás. Chápeme ale, co to znamená? Ježíš nás to učil celým svým životem. Jeden z nejjasnějších a nejbarvitějších oddílů, které takovou lásku popisují, je podobenství o marnotratném synu (L 15:11-31). Pokud máme Boží lásku prokazovat lidem kolem sebe, je pro nás zásadně důležité pochopit, jaká vlastně je.

I. TŘI PODOBENSTVÍ O ZTRACENÝCH VĚCECH – LUKÁŠ 15

A. Kontext Lukáše 15

První dva verše Lukáše 15 nás uvádějí do kontextu Ježíšova učení v následujících verších. Vidíme zde Ježíše obklopeného celníky a „hříšníky“, kteří chtějí slyšet jeho učení (L 15:1). Představte si, jak to asi vypadalo, když Ježíš sedával s celníky a „hříšníky“ a vyprávěl jim příběhy. Kde to bylo – venku, na nádvoří domu, jaké se stavěly ve středomoří, nebo na střeše? Jací lidé byli ve skupině shromážděné okolo Ježíše? Co mohlo být na stole? Bylo tam jídlo? Slyšeli byste smích? Snažili by se lidé na Ježíše zapůsobit vlastními historkami?

Pokud už máte tento obraz Ježíše obklopeného celníky a hříšníky v mysli, představte si také farizeje a učitele zákona (L 15:2). Kde asi stáli nebo seděli? Jistě ne ve stejné místnosti s celníky a hříšníky. Farizeové se s hříšníky nemohli stýkat. Možná stáli venku ve tmě nebo na okraji zástupu v takové vzdálenosti, aby se žádného z těch hříšníků náhodou nedotkli. O čem si asi tiše mumlali?

Nechte na sebe zapůsobit tuto scénu – napětí mezi Ježíšem, shromážděným zástupem a farizeji. Mějte ji na mysli, až si budete číst podobenství, která Ježíš vypráví ve zbývající části této kapitoly.

B. Podobenství

Tři podobenství v Lukáši 15 vyprávějí o ztracené ovci (3-7), o ztracené minci (8-10) a o ztraceném synu (11-32). Hlavní myšlenka těchto třech podobenství je vyjádřena v L 15:10: *"Pravím vám, právě tak je radost před anděly Božími nad jedním hříšníkem, který činí pokání."* Všimněte si následujících přirovnání a kontrastů v těchto podobenstvích:

- Všechny tři příběhy jsou o nalezení ztracených věcí (jedné ze sta ovcí, jedné z deseti mincí, jednoho ze dvou synů). Věci, které se ztratily, byly hodnotné. Při vyprávění těchto podobenství Ježíš začíná ztrátou (jedna ze sta ovcí), pak ještě větší ztrátou (jedna z deseti mincí) a nakonec jednou z největších ztrát, jakou může člověk zažít (jeden ze dvou synů).
- Ztracené věci se ve všech třech podobenstvích nakonec najdou.
- Po nalezení těchto věcí přichází radost a oslavy. Jak myslíte, že se pastýř, žena a otec cítili, když našli to, co pohřešovali? Jaká to byla oslava? Jak byste vy slavili, kdybyste ztratili něco velmi cenného a pak to znovu našli?
- Mezi prvními dvěma podobenstvími (ztracená ovce, ztracený peníz) a posledním (podobenství o ztraceném synu) je jeden nápadný rozdíl. V podobenství o ztraceném synu – narozdíl od prvních dvou podobenství – nejde nikdo ztracené dítě hledat. Proč? Mnoho lidí se domnívá, že to je proto, že člověk se musí chopit zodpovědnosti za své činy a „přijít domů“. Zčásti to může být pravda, ale není to hlavní význam, o který tu Ježíš jde. Je zde hlubší důvod, který bychom měli jasně spatřit, když se na text podíváme důkladněji.

II. PODOBENSTVÍ O MARNOTRATNÉM SYNU

Ježíš klade jako obvykle důraz na postoje. Pohled na postoj každé ze tří osob nám pomůže pochopit, jaké poučení chtěl Ježíš svým posluchačům tímto podobenstvím předat.

A. Otec

Podobenství o marnotratném synu je někdy nazýváno podobenstvím o Otcově lásce. Otec byl očividně milující člověk, který dal svému synu svobodu volby, i když se syn rozhodl nesprávně.

Neustále mu prokazoval bezpodmínečnou lásku, přijal ho zpět, zapomenul na minulost. Otcova bezpodmínečná láska ulehčila břemeno synova zármutku, otevřela dveře naději na návrat, ukázala cestu a ulehčila proces pokání.

Toto podobenství nemluví jen o otcovské lásce. Ježíš v něm ukazuje také reakci člověka, kterému nebeský Otec prokáže svou lásku. Reakce synů nám ukazují dva typy lidských reakcí na Boží lásku.

B. Mladší bratr

Jednání mladšího bratra prozrazuje člověka, který je v podstatě sobecký. Byl lhostejný vůči otcovým citům a vlastní zodpovědnosti člena rodiny. V židovské kultuře mohl otec rozdělit dědictví, ale až do své smrti měl přitom právo na příjem, který z něj vzešel. Když však syn požádal o plné právo na dědictví i příjem, dokud byl otec naživu, vyjadřovalo to, že svého otce považoval za mrtvého.

Jeho sobectví se také ukázalo v tom, jak své bohatství prohýřil bez ohledu na to, jak těžce musel jeho otec pracovat, aby ty peníze vydělal. Také ho ani nenapadlo, že jeho nepřítomnost bude znamenat, že jeho bratr bude muset pracovat mnohem tvrději.

Není divu, že ho sobectví postupně přivedlo ke zklamání a zoufalství. Když se dostal na dno, byl opravdu kající. Otevřeně vyznal svůj hřích a svou nehodnost před otcem (v. 21). Láska, kterou mu prokázal otec, a způsob, jakým ho přijal zpět, měly na syna obrovský dopad a navěky změnil jeho život. Co myslíte – utekl by marnotratný syn od svého otce i podruhé? Většina z nás se shodne na odpovědi, že jen těžko, protože našel to, po čem každá

duše touží – lásku. Lásku je tím nejsilnějším motivem, který známe (jinak by Bůh v 1J 4:8 o sobě neřekl, že je "lásku"). Tuto lásku nabídl otec svému marnotratnému synu, a to bezpodmínečně. Tělesný syn je teď synem i v duchovním smyslu (viz lekce 6 o duchovním charakteru "Žít jak synové a ne sirotci" a lekce 7 "Sirotek se učí být synem" v příručce č. 2).

C. Starší bratr

Často upřednostňujeme staršího syna, jehož jednání nám připadá rozumnější. Samozřejmě že prokázal zodpovědnost, tvrdě pracoval a nikdy rodinu neopustil tak jako jeho mladší bratr. Přesto však byl také egocentrický. Neprojevilo znepokojení kvůli trápení svého otce nebo kvůli svému ztracenému bratru. Nenacházíme ani zmínku o tom, že by se pokusil bratra najít a přivést zpět. Dokonce jej nenazýval svým bratrem, ale s otcem o něm mluvil jako o „tvém synu“ (v. 30). Jeho postoj se vyznačoval žárlivostí na bratra a zlostí na otce za to, že pocítil mladšího bratra a ne jeho. Před otcem se ospravedlňoval svou prací. Tento starší bratr po léta sloužil otci z povinnosti a ne z lásky. Není zde žádný doklad o tom, že by někdy svého ztraceného bratra hledal.

Hluboko uvnitř starší bratr záviděl tomu mladšímu a cítil se uražen, když otec slavil právě návrat "marnotratného" bratra. Myslel si, že takovou poctu si zaslouží on, protože pro svého otce tvrdě pracoval (v. 29). Takový postoj naznačuje, že všechny ty roky sloužil otci z povinnosti a ne z lásky. Duchovně řečeno, tento syn byl sirotkem (viz lekce 6 a 7 v části Duchovní charakter).

Jeho srdce zůstalo studené a egoistické, což zničilo jeho vztahy s ostatními členy rodiny. Stejně jako jeho mladší bratr i on potřeboval pokání.

D. Výklad

Bůh miluje své děti stejně, jako otec v tomto podobenství – bezpodmínečně. Ježíš tímto příběhem odpovídá na obvinění vznesená náboženskými vůdci (farizeji a zákoníky). "Marnotratný syn" znázorňuje hříšníky, se kterými se stýkal (Lukáš 15:1-2). Ježíš tímto podobenstvím vysvětlil všem, kteří ho obviňovali, proč se stýká s hříšníky – protože je bezpodmínečně miluje. Náboženští vůdcové, kteří Ježíše odsuzovali za to, že se stýká s hříšníky, jednali jako závistivý a samospravedlivý starší bratr, ačkoli měli jednat jako otec plný bezpodmínečné lásky a radující se z návratu svého ztraceného syna.

III. APLIKACE – MILUJEME TAK, JAK MILUJE OTEC?

Skutečné nebezpečí pro věřící spočívá v tom, že i když jsme všichni byli marnotratní synové, kteří se vrátili domů, *po nějakém čase* máme silný sklon být jako starší bratr. Ježíš chce, abychom činili pokání jako mladší syn a milovali jako otec. Následující otázky vám pomohou určit vaše stanoviska (uvidíte, jestli jste se nezačali podobat staršímu bratru z Ježíšova podobenství):

1. Jaký je můj postoj ke ztraceným? Opovrhují jimi? Odsuzují je? Jsem vůči nim soucitný a odpouštějící? Zamyslete se nad chvílemi, kdy jste byli s „nežádoucími“ lidmi. Jaká byla vaše reakce?
2. Hledám ztracené aktivně, nebo jen čekám, až „přijdou domů“? Srovnejte s Ježíšovými slovy v Lukáš 19:10.
3. Necítím se dobře při „jedení s hříšníky“? Dělán si větší starost o to, co si o mně lidé pomyslí, než o ztraceného hříšníka?

4. Běžím „hříšníkům naproti“ a projevuji jim soucit, nebo s jejich hříchem odmítám i je? (Jak bych například reagoval, kdyby do mého sboru přišla prostitutka nebo narkoman?)

5. Je moje láska k Otci taková, že miluji ty, které miluje on? A když hříšníci činí pokání, raduji se a přijímám je jako bratry a sestry?

6. Stěžuji si v duchu na to, jak těžce musím pracovat a jak jsem nedoceněný, místo toho, abych se radoval a oslavoval s Pánem?

AKČNÍ PLÁN

1. Přečtěte si 15. kapitolu Lukášova evangelia. Pak si ji přečtěte ještě jednou a odpovězte na aplikační otázky. Věnujte čas modlitbě a proste Boha, aby vám dal stejně soucitné srdce pro lidi, jaké má On. Jsou-li věci, které mu potřebujete vyznat, učiňte tak. Pokud to potřebujete vyznat dalším nebo si naplánovat kroky k chování vůči ostatním tak, jak se Bůh chová vůči vám, zapište si to spolu s tím, co jste se rozhodli udělat.

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je ukázat, že křesťanský život je třeba žít v pokoře. Síla vychází ze slabosti a křesťanský život musí vycházet z pokory.

☞ OSNOVA LEKCE

- Křesťané by se měli vyznačovat pokorou.
- Jsme povoláni sloužit ne z vlastní síly, ale v síle Ducha.
- Modlitba vyjadřuje pokoru vůči Bohu.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl...

- Rozumět, jak sloužit s pokorou.
- Znat princip, podle kterého síla vychází z naší slabosti.
- Být oddaný vztahu závislosti na Otcí.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Zkouška pokory je velmi mocná. Může vést k času strávenému s účastníky v pokání. Vyhledávejte příležitost vypořádat se s osobními duchovními problémy, kdykoliv je to možné. Hledejte také dobré způsoby objasnění myšlenek v této lekci na základě svých vlastních zkušeností.

Úvod

Mnoho křesťanů bojuje se setrváváním v pokoře. Někteří z nich – dokonce i vůdcové – začnou pokorně, ale po určitém úspěchu ve službě se u nich vyvine zákeřná pýcha nebo sebejistota, která je v rozporu s křesťanskou pokorou. Pro křesťana neexistuje snad nic vražednějšího než pýcha a zakladatelé sborů v tom nejsou výjimkou. Pýcha nejen vytváří překážky mezi křesťanskými bratry, ale je to také jedna z věcí, které Pán nenávidí (Př 6:16-17).

Ježíš dal velmi jasně najevo, že jeho následovníci by neměli sloužit sami sobě (Mt 20:20-28; J 13:1-16). Mnoho světských vůdců používá k vládě nad svými následovníky zastrašování nebo postoj nadřazenosti. Tyto věci by však nikdy neměly charakterizovat křesťana (Mt 20:25 a 28; 1P 5:1-7). Znakem všech křesťanů by naopak měla být pokora a vedoucí by v tom měli jít příkladem stejně, jako to dělal Kristus.

I. POKORA – CO TO JE?

Co vás napadne, když slyšíte slovo „pokora“? Mnoho lidí o pokoře přemýšlí jako o poníženosti a možná si ji spojují s bídným oblečením, chatrnou stravou a chudobou. I když Bůh chce, abychom byli pokorní, nechce, abychom o sobě smýšleli jako o nuzných žebrácích nebo ubožácích. Písmo nám říká, že jsme Boží děti a spolu s Kristem dědicové Jeho království. Věřit něčemu jinému je velkým zkreslením biblické pravdy.

Pokora znamená „nesmýšlet výš, než je třeba“ (Ř 12:3). Pokorný člověk neupoutává pozornost na sebe a nejedná tak, aby ukázal svoji důležitost. Záměrné zaujímání nejnižšího postavení připadá světu – a možná dokonce někomu z nás – divné až špatné, ale je to cesta ke spravedlnosti a způsob, jakým křesťané a zejména vůdci ukazují lidem kolem sebe

evangelium. Naše tělo pohrdá nízkým postavením a musíme bojovat, abychom takové postavení zaujali. Ale právě na tomto místě pokorní naleznou milost (L 14:10).

„Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost“ (1P 5:5). Nenechává nás v naší pošetilé pýše. Chce, abychom byli pokorní. Právě v pokoře totiž pochopíme, jak je Bůh velký. Máte někdy pocit, že jste v konfliktu s Bohem? Copak není možné, aby některé z našich zápasů byly vlastně Boží snaha naučit nás pokoře?

Snad nejlepší způsob, jak porozumět pokoře, je prozkoumat sám sebe. Dvanáct otázek uvedených v tabulce 13.1 nám pomůže porozumět pokoře a odhalit některé oblasti, ve kterých jsme od ní vzdáleni. Nad každou otázkou se pečlivě zamyslete.

1. Jak přijímáte kritiku?
2. Je pro lidi snadné se k vám dostat? Jste přístupný (přístupná)?
3. Ocítáte se často v zápasech o moc a hádkách?
4. Přistihujete se při myšlence, že všichni ostatní kromě vás se mýlí?
5. Skrývá se pod povrchem vašeho života hněv?
6. Jste schopni se radovat, když slyšíte o úspěších někoho jiného?
7. Považují vás ostatní za kritického člověka?
8. Obhajujete se často před ostatními?
9. Jste dobrý posluchač, který je schopen soustředit se více na druhého člověka než na svoji odpověď nebo na to, co by se správně mělo dělat?
10. Zaujímáte záměrně nejnižší postavení (L 14:7-11)?
11. Jste milosrdní a vlídní, nebo máte trochu tvrdší charakter?
12. Je modlitba první reakcí vašeho srdce?

Tabulka 13.1 Zkouška pokory

II. PŘÍKLADY POKORY

A. Ježíš

Apoštol Pavel jasně uvádí, že příkladem pokory je pro nás Ježíš. Ve Filipským 2:5 se dozvídáme, že máme mít stejný postoj jako Kristus Ježíš, který se pokořil až k smrti.

Náš vzor pokory byl dokonalý ve všem. *Dokonalý člověk – Ježíš Kristus – byl však dokonale závislý!* Všimněte si, co o sobě řekl: „*Amen, amen, pravím vám: Syn nemůže sám od sebe činit nic než to, co vidí činit Otce. Co činí Otec, stejně činí i jeho Syn.*“ (J 5:19). Jestliže někdo nepotřeboval být závislý, pak to byl Ježíš. Ale závislost není znakem slabosti, nýbrž síly. Takový je tedy „převrácený“ pohled jak na vedení, tak na křesťanský život.

Pokora znamená uznat: „Já sám to nezvládnou. Jsem zcela závislý na Bohu ve všem, co potřebuji vykonat.“ V očích světa je takové doznání vnímáno jako slabost, ne silná stránka. Možná právě proto mnoho z nás tak bojuje s myšlenkou pokory. Dovolujeme, aby naše měřítko stanovoval svět a ne Bůh.

B. Pavel

Velký zakladatel sborů Pavel se měl z lidského hlediska čím chlubit (Fp 3:4-11; 2K 11:22-29). Můžeme však vidět, jak Pavel během své služby rostl v pokoře. Všimněte si, že se ze začátku své služby označuje za „nejmenšího z apoštolů“ (1K 15:9). Později se v dopise Efezským nazývá „nejmenší ze všech svatých“ (Ef 3:8). A v poslední fázi svého života se popisuje jako „první z hříšníků“ (1Tm 1:15).

Pavel měl také „osten“, jehož podstatu nechápeme zcela, ale víme, že se modlil, aby mu jej Bůh odňal. Všimněte si Pavlovy poznámky k této žádosti: „...*ale on mi řekl: „Stačí, když*

máš mou milost; vždyť v slabosti se projeví má síla. ' A tak se budu raději chlubit slabostmi, aby na mně spočinula moc Kristova. Proto rád přijímám slabost, urážky, útrapy, pronásledování a úzkosti pro Krista. Vždyť právě když jsem sláb, jsem silný“ (2K 12:9-10). Z Božího hlediska bylo důležitější, aby Pavel svědčil prostřednictvím „ostnu“ a žil v pokorné závislosti na Bohu, než aby byl "ostnu" zbaven a zpyšněl. Bůh chce, aby na něj Jeho děti spoléhaly. Touží po tom, abys na něho spoléhal ty i já.

Další formou nezávislosti na Bohu je naše samospravedlnost. Porovnejte člověka, který je silný navenek (spoléhá na sebe), ale slabý uvnitř, s vůdcem, který je navenek slabý, ale uvnitř silný (viz tabulka 13.2).

Saul: Navenek silný Vnitřně slabý	Pavel: Vnitřně silný Navenek slabý
Tento muž byl velmi silně odhodlán „dělat tu správnou věc“. Jeho horlivost ho dokonce dohnala k tomu, že posílal křesťany do vězení. Jako farizeus se striktně řídil zákonem. Navenek byl možná dokonalý, ale uvnitř chřadl (Fp 3:4-11).	Když se Saul obrátil, začal být méně závislý na vlastní horlivosti a více závislý na Otcově síle, která v něm působila. Pavlovi už nešlo o to, jak ho lidé vidí navenek, a rozhodl se zaujmout nejnižší postavení. Zamyslete se nad tím, jak se Pavel pokořil před Korintskými. „Je někdo sláb, abych já nebyl sláb spolu s ním? Propadá někdo pokušení, abych já se tím netrápil?“ (2K 11:29) „Kéž se mi nestane, abych se chlubil, leda křížem našeho Pána Ježíše Krista“ (Ga 6:14). Zde vidíme člověka, který byl silný, protože neměl starost o to, co si o něm budou myslet druzí. Staral se o to, co si o něm myslí Ježíš, a díky tomu se stal silným člověkem, kterého si Bůh mocně používal.

Tabulka 13.2 Saul a Pavel

III. MODLITBA VYJADŘUJE POKORU PŘED BOHEM

Mnoho křesťanů ví jen málo o tom, jak žít v závislosti a důvěře, když se jim život zdánlivě vymyká z rukou. Modlitba může být bohužel jen dalším způsobem, jak projevujeme svou nezávislost. Někdy se modlíme, abychom získali kontrolu v situacích, kde máme pocit, že jsme ji ztratili. Ale skutečná modlitba je o tom, že vláda patří Bohu. Je to uznání naprosté závislosti na NĚm. Pokorný člověk se nemodlí ve snaze získat kontrolu nad situací, ale spíše za vstup do Božích záměrů a plánu. Charakterizuje to i vaše modlitby?

IV. KŘESŤANSKÝ ŽIVOT CHARAKTERIZOVANÝ POKOROU

V uznání naší potřeby spoléhat na Boha nám brání pýcha. Začali jsme křesťanský život jako žebráci a Bůh nám dal chléb. Staral se o nás podobně jako o Izraelce, když putovali pouští. Každý den potřebovali od Otce chléb pro svou obživu. A ve stejné situaci jsme my. Ale když se rozhodneme, že už chléb nepotřebujeme, dostáváme se do potíží. Už nejsme žebráci – máme svůj vlastní zdroj chleba. To je nezávislost, která přichází s láskou k naší vlastní spravedlnosti.

Pýcha a nezávislost také z vedoucích dělá spíše výdejce chleba než průvodce k místům, kde chléb je. To je nebezpečný odklon od evangelia. Máme představu, že to, co lidé potřebují, máme my, a ne Ježíš. Povzbuzujeme je pak k závislosti na sobě místo na Ježíši. Jako vedoucí musíme lidi přivádět k tomu, kdo má moc, jídlo, útěchu a odpuštění.

1. list Petřův 5:1-4 uvádí několik principů pro ty, kdo chtějí být staršími nebo vedoucími v církvi. Měly by je popisovat tyto čtyři vlastnosti:

- Pastýř
- Ne jako pán
- Ochoťný sloužit
- Být příkladem

Takový druh vedení je neobyčejně laskavý a zaměřený na službu. Následovníci budou přirozeně chtít kladně reagovat na vedoucí, kteří splňují výše uvedené požadavky. Lidé obvykle nechtějí ublížit někomu, kdo je miluje. Právě proto je v následujícím verši pro Petra

tak přirozené, že povzbuzuje mladší muže – bezpochyby následovníky starších – aby se podívali jejich vedení (1P 5:5).

Ve verších 5 a 6 se také dozvídáme, že o pokoru mají usilovat „všichni“. „*Všichni se oblecte v pokoru.*“ Jinými slovy se o ni snažte. „*Pokořte se*“ (v. 6) je příkaz, který nám dává Duch svatý, ne nějaká dobrovolná možnost. Toto nabádání není určeno jen vedoucím nebo následovníkům. Platí pro každého.

Následující tabulka pomáhá ukázat rozdíl mezi křesťanem, který žije nezávisle, a tím, kdo žije v závislosti na Bohu.

Nezávislost – Pýcha	Závislost - Pokora
<ul style="list-style-type: none"> • Nezávislý člověk se na věci dívá z hlediska úspěchu či selhání. • Nevíra je u takového člověka obvyklá, protože ví, že má omezené schopnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk, který spoléhá na Krista, rozumí, že v čele stojí Kristus. Žije s touto důvěrou. • Víra je ústředním bodem života takového člověka. Jediné, v čem může selhat, je pro něj nevíra.

Tabulka 13.3 – Závislost a nezávislost

ZÁVĚR

Jste naplněni pýchou nebo se vyznačujete pokorou? Pokud nejste pokorní, pak vám unikají velká požehnání mocného Boha, který svou milost dává *pokorným*. Mluvte se svým učitelem o potřebě pokory před Bohem. Modlete se za to.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Proč si myslíte, že mnoho křesťanů včetně vůdců v oblasti pokory zápasí?
2. V čem je pro vás těžké být pokorní?
3. Proč Bůh dává milost pokorným?
4. Co znamená pokora v životě zakladatele sboru?

AKČNÍ PLÁN

1. Najděte si partnera, kterému se budete zodpovídat a se kterým se můžete upřímně a otevřeně sdílet.
2. Požádejte svého partnera, aby vám pomohl sledovat body uvedené ve zkoušce pokory.
3. Do svého duchovního deníku si zaznamenávejte změny, které se dějí ve vašem životě.

Služba smíření ŘEŠENÍ KONFLIKTŮ

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je vycvičit křesťany pro jejich úlohu vstupovat do konfliktu s milostí a důvěrou tak, aby jím mohli projít bez toho, že by ublížili druhým nebo ničili vztahy.

☞ OSNOVA LEKCE

- Konflikty jsou normální a nemusejí rozněžňovat.
- Řešení konfliktů je otázkou evangelia.
- Nejdůležitější vlastností potřebnou k vyřešení konfliktu je láska.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět vlivu evangelia na naše konfliktní situace.
- Vědět jak v konfliktních situacích milovat lidi.
- Podílet se na řešení konfliktu biblickým a zdravým způsobem.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Během této lekce se podíváme na spor v kontextu evangelia, abychom viděli nový způsob, jak k němu přistupovat. To může vyvolat mnoho diskusí a otázek. Účastníci mohou chtít diskutovat o tom, jak a kdy lidi umlčet v důsledku nevyřešeného sporu. Tato lekce o tomto problému ovšem nemluví; spíše se zabývá věcmi, které je možné udělat k vyřešení sporu.

Koncepty probírané v této lekci se nejlépe ukazují na praktických příkladech ze života. Úplně nejlepší bude, pokud se podělíte o své vlastní zážitky.

Úvod

Žijeme v nedokonalém světě jako vykoupení hříšníci. Písmo nám říká: „...vždyť před tebou [Bože] nikdo z živých není spravedlivý“ (Ž 143:2). Přinejlepším jsme nedokonalí a pozvolna procházíme procesem proměny k obrazu Ježíše Krista (2K 3:18). V tomto procesu říkáme a děláme věci — většinou neúmyslně — které se druhých dotýkají. Zraňujeme city a vzniká konflikt. I když můžeme konflikty v padlém světě očekávat, pravda je, že pokud nepracujeme na jejich řešení, skončíme tím, že se vzájemně zničíme. Je to přesně tak, jak napsal apoštol Pavel Galatským: „*Jestliže však jeden druhého koušete a požíváte, dejte si pozor, abyste se navzájem nezahubili.*“ (Ga 5:15).

Tato lekce se zabývá řešením konfliktů mezi jednotlivci, které obvykle vzniknou kvůli věcem, které prosazují, ne kvůli nějakému očividnému hříchu. Pokud konflikt vzniká následkem hříchu nebo jej nejsou zúčastněné strany ochotné řešit, musí možná zasáhnout sbor (viz lekce 15 o církvi, Sborová kázeň).

Jako zakladatel sborů potřebujete mít dobré vztahy s lidmi. Ačkoli se tato lekce zabývá řešením konfliktů, je samozřejmě lepší konfliktům úplně předejít. První část „smlouvy“ na obrázku 15.1 uvádí některé praktické způsoby prevence konfliktů.

Jak můžeme své okolí smířit s ostatními lidmi a s Bohem? V této lekci uvidíme, že Bůh nám dal zodpovědnost a nástroje k řešení konfliktů. Neopomeňte proto z tohoto vyučování vyvodit osobní aplikaci. Pak budete schopni ostatním pomáhat ve „službě smíření“ (2Kor 5:18).

I. ÚVODNÍ MYŠLENKY O ŘEŠENÍ SPORŮ

A. Spory jsou nevyhnutelné v důsledku naší nedokonalosti

Jen dokonalý člověk by mohl proplout životem bez nějakého konfliktu (Jk 3:2). Každý z nás by si ale nejspíš mohl vybavit nespočet příběhů o sporech, které jsme měli s jinými lidmi. Zatímco *teologicky* souhlasíme s Galatským 5:24 — „*Ti, kdo patří Kristu Ježíši, ukřižovali tělo s jeho vášněmi a žádostmi*“ — *ze zkušenosti* víme, že jsme daleko od bezhříšného života. Takže když vznikne konflikt, nemělo by nás to překvapit. Současně bychom však neměli spory fatalisticky přijímat jako nezbytnou součást našeho křesťanského životního stylu. V této lekci budeme studovat, jak Kristus chce, abychom spory řešili a navzájem se smiřovali.

B. Potíže konfrontace

Některé konflikty je možné snadno vyřešit přiznáním chyby, požádáním druhého člověka o odpuštění a provedením vhodných změn. Jiné konflikty mohou vyžadovat konfrontaci. Co vás napadá, když slyšíte slovo „konfrontace“. Obvykle nás napadne něco negativního. Následující obvyklé předpoklady o konfrontaci nejsou ve skutečnosti pravdivé, ale brání lidem v tom, aby s druhými jednali otevřeně:

- Konfrontace je vždy ničivá.
- Když se člověk dostane do konfrontace, je nejdůležitější zvítězit.
- Na konci konfliktu a konfrontace nakonec zvítězí síla.
- Konfrontace a konflikt ničí vztahy.

Ani jedno z těchto prohlášení není pravdivé. Protože je ale často za pravdivé považujeme, někdy nám brání vyřešit problémy ve vztazích.

Když jako křesťané mluvíme o konfrontaci v souvislosti s řešením sporu, mluvíme o přistupování k druhému člověku, se kterým jsme v konfliktu, v duchu lásky a s touhou po smíření. To neznamená, že bychom se měli vyhýbat pravdě a obcházet kořen problému. Máme spolu mluvit v pravdě, protože jsme všichni údy jednoho těla (Ef 4:25). Z našich úst nemá vycházet „žádné špatné slovo, nýbrž jen takové, které je dobré k potřebnému budování, aby dalo milost těm, kdo je slyší“ (Ef 4:29).

C. Důsledky vyhýbání se řešení konfliktu

Odmítnutí zabývat se řešením konfliktu ve sboru, doma, v práci nebo s přáteli může být opravdu zhoubné. Možná jste se naučili, že nejlepší je zůstat zticha, ale obvykle dochází k tomu, že uvnitř nás narůstá hněv a užívá nás jako rakovina. Efezským 4:26-27 nám radí, abychom nenechali „nad svým hněvem zapadnout slunce“. Pokud to totiž uděláme, „dopřejeme místo ďáblu“.

Příklad první

Člověk ve vašem nově založeném sboru má návyky, se kterými není snadné žít. Prodírání se celým sborem a snažení se získat přátele a budovat vztahy, ale bez úspěchu. Nakonec pozná, že o něho není zájem, a buď přestane chodit úplně, nebo se přesune do jiného sboru.

Příklad druhý

Žena ve sboru měla problém s hygienou. Bylo nutné, aby s ní o tom někdo promluvil. Když za ní lidé ze sboru nakonec zašli, bylo to těžké a riskantní. Ta žena se mohla rozhněvat a prožívat hrozné rozpaky. Ale udělali to v lásce a ona to zvládla. Láska znamenala přistupovat k této ženě s cílem pomoci jí, ne ji vytlačit.

Během několika minut se teď pokuste vysvětlit, jak byste jednali s dotyčným člověkem v obou výše uvedených situacích.

II. ŘEŠENÍ SPORU JE ZÁLEŽITOSTÍ EVANGELIA

A. Evangelium nás osvobozuje k řešení konfliktů

Evangelium nás osvobozuje k tomu, abychom k druhým lidem přicházeli s věcmi, které se nás dotkly. Abychom naplno prožívali tuto svobodu, musíme nejprve chápat naše vlastní slabosti a obavy. Když porozumíme sporným věcem, které nás zasáhly, můžeme čelit konfrontaci bez ohrožení.

Toto jsou obvyklé důvody, proč se lidé vyhýbají konfliktním situacím. Až si uvědomíme své obavy z konfliktů, bude jasné, že hlavním bodem je ve skutečnosti evangelium.

- strach z toho, že se mýlím
- strach, že prohrají
- strach z odmítnutí
- strach z toho, co si budou myslet druzí
- strach z toho, že na oplátku budu konfrontován já

Můžete se ztotožnit s některou z těchto obav? Jestliže ano, pak je možná problém v tom, co si o sobě myslíte. Člověk s výše uvedenými strachy může rád sloužit, ale má větší zájem o svou vlastní pověst nebo o osobní pocity. Pokud však člověk uvažuje o evangeliu, pak chápe, že Ježíš je ten, kdo dává spravedlnost i pověst. V tom případě pak uvedené obavy nejsou ve skutečnosti problémy. Naše bezpečí a pověst jsou v Kristu. Naše úsilí motivuje touha sloužit a láska, ne strach, trest nebo to, abychom dobře vypadali. Lidé se cítí mnohem bezpečněji s lidmi, kteří nemají příliš velký zájem o svou vlastní reputaci. Porozumění vašeho postavení v Kristu vám může dát důvěru k otevřenému konfrontování druhých.

B. Evangelium dává vzor řešení konfliktů

V listě, který napsal apoštol Pavel sboru v Efezu, který sám založil, popisuje konflikt, který vznikl mezi Židy a pohany, spolu se smířením, které získáváme skrze Kristův kříž (Ef 2:11-16). Samotná povaha evangelia ukazuje, jak se máme v konfliktech navzájem milovat.

Když se dostaneme do sporu, automaticky si myslíme: „já mám pravdu a ty se mýlíš.“ Když se necháme svést takovým uvažováním, držíme se své vlastní spravedlnosti a ukazujeme, jak jsme slepí vůči vlastním chybám a hříchům. Nechceme zkrátka přiznat, že jsme nedokonali a potřebujeme odpuštění.

Proti postoji „já mám pravdu a ty se mýlíš“ staví evangelium příklad úplně jiného přístupu k řešení konfliktů. Když Ježíš řešil zásadní konflikt mezi lidstvem a jeho Stvořitelem, vzdal se svých práv, pokořil se (Fp 2:5-8) a trpěl (1P 3:18), čímž umožnil smíření.

Jaké by to bylo, kdybychom měli i my takový postoj k jiným lidem? Nebylo by jednodušší řešit konflikty v okamžiku, kdy bychom byli schopni se pokořit a přestali lpět na své pýše? Takový přístup zvolil Ježíš, když přišel k nám. Jeho příklad nás vede k životu, ve kterém se můžeme vzdát „práva na pravdu“ a položit potřeby jiných nad naše vlastní (Fp 2:2-3).

III. NOVOZÁKONNÍ VYUČOVÁNÍ O ŘEŠENÍ KONFLIKTŮ

A. Matouš 18:15-17

Ježíš nám dává velmi jasný obraz toho, co od svých následovníků při řešení konfliktů očekává. Přečtěte si tento úsek a všimněte si principů, které Kristus pro řešení sporu poskytuje.

- Vypíšte si principy, které v tomto úseku nacházíte.
- Všimněte si, že tomuto úseku předchází podobenství o ztracené ovci a za těmito pokyny ohledně konfliktu následuje podobenství o nemilosrdném služebníkovi. Co si myslíte, že o verších 15-17 vypovídá tento kontext?

Jedna křesťanská skupina pracující ve Východní Evropě sepsala následující vztahovou smlouvu založenou na tomto úseku. Je to model, který můžete použít i ve vašem sboru.

My, členové _____, bereme vážně biblický pokyn žít v souladu jako bratři a sestry a ukazovat světu Kristovu lásku prostřednictvím naší lásky jednoho k druhému, a tímto spolu uzavíráme tuto smlouvu:

Budu dbát na ochranu bezúhonnosti a cti ostatních členů týmu tím, že nebudu přijímat nebo o nich rozšiřovat pomluvy.

Budu druhé členy povzbuzovat a předávat o nich dál kladné věci.

Budu praktikovat biblické učení o řešení konfliktů (Mt 18:15-17a) a o odpuštění (Mt 6:12; Ef 4:32).

Budu upozorňovat a povzbuzovat nositele negativních poznámek, aby šel za dotyčným člověkem a snažil se o vyřešení jejich sporu mezi nimi.

Budu se aktivně snažit o smíření a nápravu u kohokoliv, kdo by tuto smlouvu přestoupil, a budu očekávat, že kdybych sám selhal, budou ostatní jednat stejně.

Biblické principy pro řešení konfliktů uvedené v Matouši 18:15-17a pro hřích spáchaný jedním členem týmu vůči druhému:

Všechny spory by se měly řešit z očí do očí. Nikdo, včetně vedoucího týmu, nebude naslouchat stížnostem, dokud se daný člověk nepokusí spor s druhým člověkem s modlitbou vyřešit.

Do procesu řešení smí být zahrnuti jen lidé v „okruhu přestoupení“.

Pokud se spor nevyřeší na individuálním základě, měl by být požádán o radu vedoucí týmu. (Jestliže je vedoucí součástí „okruhu přestoupení“, pak se k rozsuzování vybere jiný člen týmu, nikoliv však partner dotyčného.)

Pokud se konflikt stále nevyřeší, bude předložen vedoucímu týmu a dvěma dalším svědkům (ale ne partnerům).

Pokud se stále nedosáhne řešení, pak se záležitost předloží celému týmu k rozhodnutí.

Obrázek 14.1 Vzorová smlouva pro řešení sporů

B. 2. Korintským 5:17-21

Máme ke konfliktu přistupovat způsobem zcela odlišným od toho, na co je zvyklý tento svět. Už jsme v této lekci zmínili, že Ježíš vzal náš hřích proto, abychom mohli získat jeho spravedlnost (2Kor 5:21). Povšimněte si v této souvislosti, co Pavel píše Korintským:

To všechno je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a pověřil nás, abychom sloužili tomuto smíření. Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění a nám uložil zvěstovat toto smíření. Jsme tedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem! (2Kor 5:18-20)

Je zajímavé si všimnout, že poté, co Pavel popsal smíření s Bohem, které máme v Kristu, uvádí, že Kristus nám dal *službu smíření* a že jsme *Kristovými posly*. Těmito slovy Pavel naznačuje, že máme pro ostatní dělat to, co Kristus vykonal pro nás.

IV. MILOVAT DRUHÉ

Když se díváme na konfliktní situace, je důležité pracovat na obnově vztahu. Konfrontace je příležitost lidem pomoci. Nikdy nemá v úmyslu je trestat nebo ničit. Rozhodující je postoj lásky k lidem, se kterými pracujeme.

Matouš 5:40-41 je nádherné místo, kde můžeme vidět, co dělat s lidmi, kteří se staví proti vám. Milujeme nepřátele a modlíme se za ty, kdo nás pronásledují (Mt 5:44). Je nám řečeno, že máme dělat věci, které lidi překvapí, jako to, že půjdeme dvě míle místo jedné (Mt 5:41) nebo dáme více, než o kolik jsme požádáni (Mt 5:40). Toto je laskavá ofenzíva a Ježíš říká, že se do ní máme zapojit. Toto jsou jeho zbraně, kterými máme bojovat.

V Římanům 12:14-21 vidíme, že Pavel vyjadřuje stejné myšlenky, jaké jsme právě viděli v Kristových slovech. Postoj, který má křesťan vyjadřovat tváří v tvář nepřátelskému

prostředí, je postojem požehnání, ztotožnění se s těmi, kdo žijí okolo něj, žítí v souladu s ostatními, neodplácení a přemáhání zla dobrem.

Příklad

Mladá křesťanská lékařka dělala rok sociální služby ve státní nemocnici. Všichni její nadřízení byli nekřesťané a dělali jí velké problémy. Po několika měsících už byla připravená odejít a vrátit se domů. Když přišla pro radu, jak tento konflikt vyřešit, bylo jí řečeno, aby přemáhala zlo konáním dobra vůči těm, kdo ji pronásledovali. Jejím řešením bylo, že upekla buchtu a přinesla ji nadřízenému jako dárek. Toto prosté gesto doprovázené mnoha modlitbami zlomilo odpor jejího nadřízeného. Zbývající měsíce její sociální služby pak byly docela jiné. Ne všechny situace se vyřeší tak snadno. Ale musíme věřit, že řešení existuje v každé situaci, protože Ježíš Kristus je svrchovaný vládce nad tímto světem.

V. PRAKTICKÁ POMOC PRO ŘEŠENÍ KONFLIKTŮ

A. Jak přistupovat ke sporu

1. *Poznejte své osobní motivy*

Je velmi důležité prozkoumat, jak uvažujete, když jste s někým v konfliktu. Motivuje vás pýcha, nebo láskyplná touha posloužit? Vaše motivy nikdy nebudou dokonale čisté, ale je velmi důležité, abyste o tomto problému věděli a prosili Boha, aby vám ho ukázal dříve, než půjdete a budete o něm s někým jiným. Pamatujte na trám a třísku (Mt 7:3-5).

2. *Nepředpokládejte, že rozumíte celé situaci*

Domněnky jsou v konfliktu velmi nebezpečné. Nikdy nepředpokládejte, že všechno víte, a nikdy neposlouchejte jen jednu stranu. Předpokládejte jen to, že opravdu neznáte celý příběh a že je důležité, abyste na to přišli. Naslouchání a kladení otázek je zde velmi důležité.

Příklad

Jednou v neděli ráno v nově založeném sboru v Evropě chyběl zpětný projektor. Všichni si mysleli, že ho někdo ukradl. Musely se změnit všechny písně a shromáždění se zpozdilo. Nakonec přišel jeden z členů s projektorem. Vedoucí přirozeně předpokládali, že si ho půjčil on, a hněvali se na něho, že ho nevrátil včas. Později ale zjistili, že si ho půjčila jiná křesťanská organizace, která používala stejnou budovu, a že mu ho dali, když vcházel do budovy, aby nemuseli čelit nepříjemné situaci!

3. *Začněte u sebe*

Jestliže je problém mezi vámi a druhým člověkem, je dobré předpokládat, že jste udělali něco, co mu ublížilo. Pokud chápete evangelium a uvědomujete si, co pro vás Kristus vykonal, pak by pro vás uznání vlastní náchylnosti ke hříchu nemělo být něčím, nad co jste povzneseni. Bude dobré zjistit, jak jste druhému člověku ublížili, abyste to mohli napravit. Rozezněte základní příčinu konfliktu. Obvyklým sklonem je dívat se na nápadné a viditelné součásti sporu. Například předpokládáme, že jsme někoho za jeho zády pomlouvali a dostalo se to zpět až k tomu člověku; a on se na nás teď hněvá. Ale skutečný, základní problém spočívá v nedostatku oddanosti tomu člověku a ochraně jeho bezúhonnosti. Je zapotřebí zabývat se touto neloajlností. Možná jsme se zapletli do pomluv, protože tomu člověku závidíme a chceme, aby spadl ze svého privilegovaného postavení. Pak je to závist, se kterou se musíme vypořádat, vyznat ji a činit z ní pokání.

4. *Začněte povzbuzením*

Když vznášíte kritiku vůči jinému člověku, je nejlepší začít povzbuzením. Musí na něm být něco dobrého a vy byste měli mírnit to, co říkáte, také některými dobrými věcmi. Povzbuzení je dobré pro srdce (Př 15:30; 25:11).

B. Přijímání kritiky od druhých

1. *Dívejte se na věc objektivně*

Některá kritika je dobrá a některá špatná. Některá je užitečná a jiná škodí. Nepřijímejte kritiku bez rozmyšlení. Postavte ji před sebe a zkoumejte její pravdivost. V každé kritice je obvykle zrno pravdy. Přijměte, co je užitečné, aplikujte to na svůj život, a zbytek zahodte.

2. *Neberte si kritiku k srdci, dokud nebyla potvrzena*

Ověřte si kritiku u druhých dříve, než ji budete brát vážně. Zeptejte se důvěryhodných lidí, jestli s tímto hodnocením souhlasí.

3. *Naslouchejte s postojem „jsem rád, že o mně neví všechno.“*

Život s kritikou nám usnadňuje porozumění evangeliu. Víme, že náš život je v Kristu a víme, že jsme „hříšníci“. Vidět hřích pro nás není velké překvapení. Někdy bolí vidět, jak náš hřích ubližuje druhým, ale to, že hřích vidíme a činíme z něho pokání, přináší více slávy Ježíši a přesně to chceme. Evangelium znamená, že kritika není smrtonosná ani neočekávaná. Je to prostředek k růstu v milosti, kterou Kristus poskytuje.

ZÁVĚR

Neřešený konflikt může být jednou z nejničivějších věcí v našem životě nebo mezilidských vztazích. Pokud máte nevyřešený problém s jiným věřícím, spolupracovníkem nebo členem rodiny, začněte okamžitě hledat smíření. Snad najdeme odvahu milovat ostatní tak, jak Ježíš miloval nás.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Proč lidé váhají konfrontovat druhé?
2. Kdy se vaše konfrontace s někým stala opravdovým požehnáním?
3. Jakými způsoby může být zhoubné vyhybat se konfrontaci s bratrem nebo sestrou v Kristu ohledně nějakého provinění?
4. Které věci můžete udělat, aby bylo snadnější přijímat konfrontaci s vámi?

AKČNÍ PLÁN

Následující cvičení vám pomůže praktikovat řešení konfliktů ve vašich osobních vztazích:

1. Znovu se podívejte na své vztahy a zjistěte, zda neexistují lidé, kterým jste ublížili — nebo lidé, kteří ublížili vám.
2. Rozezněte základní příčiny sporu — a vypořádejte se s těmito kořeny.
3. Promluvte si s druhým člověkem a snažte se o smíření a vyřešení vašeho konfliktu.

Mravní bezúhonnost zakladatelů sborů

CO S PENĚZI, SEXEM A MOCÍ

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je povzbuzovat zakladatele sborů, aby se radovali z dobrých věcí, které jim Bůh dal, a přitom byli ostražití před Satanovými nástrahami v oblasti zneužívání peněz, sexu a moci.

☞ OSNOVA LEKCE

- Upřímní věřící by si měli uvědomovat své sklony ke ztrátě mravní bezúhonnosti.
- Satan obvykle útočí v oblasti peněz, sexu a moci.
- Bez nadpřirozených vlastností, které nám poskytuje Boží milost, nemůžeme být dobří.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Znat některé Satanovy nástrahy, které brání v radostném užívání dobrých věcí, které nám Stvořitel dává.
- Znat základní principy aktivního usilování o mravní bezúhonnost v oblastech všeobecně rozšířených kompromisů.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Je snadné šablonovitě líčit podrobnosti známých selhání ve vaší zemi nebo hlasitě volat proti zlu v dnešní době. Tím byste se však minuli cílem. O ostudě už toho víme příliš moc a teď potřebujeme řešení. Snažte se raději vyzdvihnout kladné příklady z Písma a ze zkušeností z vašeho života a služby.

Úvod

Satan není příliš tvořivý. Přemýšlejte o mravních selháních v křesťanské službě; velká většina z nich se točí okolo peněz, sexu nebo moci. Bůh dal svým dětem dobré dary, ale naše náchylnost k hříchu, k sobeckému zisku či potěšení nás velmi často vede k nesprávnému využívání jeho darů. Úpadek je zde velmi snadný. Nicméně když se soustředíme na Boží slávu, pak naše prostředky, lidská sexualita i vliv mohou být použity k dobré službě Božímu království.

Lucifera pravděpodobně trýzní myšlenka, že my — o něco níže než andělé (Žd 2:6-7) — budeme mít podíl na jeho odsouzení. Svůdce našich duší chce, abychom pochybovali o důležitosti mravní bezúhonnosti. Ten, kdo chtěl oloupit Boha o jeho slávu, se nám dál lepí na paty, aby ukradl majestát a úctu, která Bohu vzejde z uctívajících společenství, která budeme pomáhat zakládat. Vedení je vždy prvořadý cíl. Nepřítel naší víry se bude snažit poškodit náš vliv nebo nás odvést od vedení tím, že nám nabídne sladká pokušení peněz, sexu a moci. Jeho způsoby nejsou nové.

Mravní bezúhonnost zakladatelů sborů hluboce ovlivňuje hloubku a šířku služby. Jaké modely budou napodobovat lidé, kteří jsou přitahováni k evangeliu a vychováváni ke zralosti a službě? Charakter zakladatele sborů jistě zanechá stopu jak v místním sboru, tak v pověsti širší, regionální nebo celonárodní práce. Jsme slabí, ale ten, který je v nás, je větší než ten, který je ve světě (1J 4:4).

I. POPULÁRNÍ TRIO — PENÍZE, SEX, MOC

A. Majetek

Když mluvíme o majetku, nemáme na mysli jen peníze, ale všechnen majetek a prostředky, ať už patří osobně nám, nebo církvi (viz také Správcovství, lekce v příručce č. 4).

1. Varování

Lidstvu byla od počátku svěřena země a její správa. To vše dal Stvořitel lidem — nejvyšším ze všech stvořených tvorů (Gn 1:28-30). Máme tedy mít majetek a spravovat ho jako Boží správci. Peníze, majetek a prostředky jsou všeobecně k dispozici a od nás se očekává, že je budeme moudře používat. Problém je, že si zřídka kdy myslíme, že máme dost, a tak pochybujeme o Boží modrosti. Láska k penězům je nazvána kořenem všeho zla (1Tm 6:10). Žádosťivost, závist, nenasytost a další hříchy jsou poháněny zdánlivě neuhasitelnou žádostí očí. Z tohoto důvodu obsahuje Ježíšovo učení v Bibli více zmínek o penězích než o jakémkoliv jiném tématu — dokonce více než o spasení. Náš Spasitel rozumí lidskému zápasu a dal nám dostatek varování ohledně nebezpečí, která tkví v usilování o majetek. Bůh zamýšlel, aby toto zaopatření bylo dobré (a ono *může* být), ale my často otevíráme dveře Satanu, aby ho použil ke škodě.

2. Správné návyky

Když byl Ježíš pokoušen na poušti, první bylo na řadě uspokojení touhy těla (Mt 4:1-11). Když byl vyzván, aby proměnil kameny v chleby, Pán odpověděl, že člověk žije nejen z chleba (zboží), ale také z každého slova, které vychází z Božích úst. Starání se o jídlo, peníze a majetek nemá být naší nejvyšší prioritou. Protijedem proti tomuto sklonu je usilovat o poznání a uskutečňování Božích cest. Každá z těchto věcí je přitom důležitá. Učedníci chodili lovit ryby, aby měli jídlo i příjem. Ježíš povzbuzoval své následovníky, aby platili daně, a raná církev se sdílela se svými majetky. Otázkou je však priorita – tam, kde jsou naše srdce, tam bude i náš poklad. Proč se divíme, že některá naše srdce jsou studená jako vzácné kovy?

Dělník je hoden své mzdy (L 10:7) a ten, kdo se nestará o svou rodinu, je horší než nevěřící (1Tm 5:8). I mladý bohatý muž možná věřil, že uskutečňuje tyto principy (L 18:18-30). A přesto mu Ježíš na jeho otázku ohledně věčného života řekl, aby prodal všechno, co měl, a rozdal to chudým. Tento bohatý přední muž to však nechtěl udělat — jeho priority byly nesprávné.

Naše priority musí být založeny na pravdě, že všechno, co máme, patří Pánu. Byli jsme vykoupeni zaplacením ceny a nepatříme sami sobě. Desátky a dávání jsou prostředkem, jak vracet určitou část na společné křesťanské funkce. Nicméně každý z nás — a zejména vedoucí, kteří jsou vzorem — má být Božím správcem všech peněz, majetku a prostředků, kterými disponuje. Přesouvání určených fondů v křesťanské službě je pro vůdce obecnou příležitostí; moudré správcovství zahrnuje poradu s těmi, kdo prostředky dali, nebo s jinými lidmi, kteří sdílejí zodpovědnost za jejich používání. Správné návyky je nutné aplikovat bez ohledu na to, jestli se jedná o velkou nebo malou částku. Proto dobrým měřítkem pro nové vůdce je: „...nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým“ (Mt 25:21).

B. Sexuální čistota

Když mluvíme o lidské sexualitě, oslavujeme skutečnost, že nás Bůh stvořil jako muže a ženu. Jsme různí a jsme určeni jeden pro druhého. I trojjediný Bůh se vyznačuje krásou spořádaných vztahů. Protože jsme byli stvořeni ke společenství, je logické, že očekáváme Boží plán pro naše vztahy v Kristu, ať už mezi manželem a manželkou, dcerou a otcem, mužem a ženou. Očekáváme ve vztazích přitažlivost — je součástí Božího stvoření. Od nás se zase očekává, že budeme strážci celého stvoření. Zde budeme o lidské sexualitě přemýšlet jako o celém spektru — od prostého uznání rozdílů po nejintimnější tělesné vztahy.

1. Varování

Zahrada Eden byla svědkem toho, jak se Adam s Evou procházeli neoblečení před sebou a svým Bohem. Jejich sexualita byla krásně přijímanou součástí Božího plánu. Podle Stvořitelova plánu byla žena z muže a byla mu partnerkou, jejíž krásu muž velmi obdivoval. Ale když do světa skrze neposlušnost vstoupil hřích, následný strach a hanba vedly k tomu, že Adam a Eva zakryli svou lidskou sexualitu.

Bůh od lidí očekává a povzbuzuje je k mnoha úrovním vztahů, ale také pro tyto vztahy dává zásady a vyhrazuje to nejdůvěrnější společenství pro nejvyšší úroveň oddanosti. Křesťanští vůdci nejsou zproštěni nezkrotné žádosti těla. Lidstvo — ve svém vzpurném trvání na tom, že ne Bůh, ale my to víme nejlépe — bezostyšně odstraňuje fíkové listy a snaží se odkrýt a libovat si v tom, co mu nepatří. Bohu se však nikdo vysmívat nebude; jeho cesty jsou dokonalé.

2. Správné návyky

Kdyby Ježíš podlehl Satanovu pokušení a přijal všechny poklady světa, pak by byl zodpovědný za hédonismus — hřích potěšení jako jediného životního cíle. Kristus odmítl dělat, co je „příjemné“, a znovu opakoval Písmo: „Jdi z cesty, satane; neboť je psáno: ‚Hospodinu, Bohu svému, se budeš klanět a jeho jediného uctívat.‘“ (Mt 4:10)

Jako zakladatelé sborů jsme vůdcové s vizí — víme, kam míříme. A tak je tomu i s rozvojem a udržováním morálního charakteru. Přemýšlejte nad příkladem starozákonního hrdiny — Josef přijal Boží měřítka. Byl věrný, ať už s ním zacházeli jako s oblíbeným synem nebo s uvězněným otrokem (Gn 37). Vyhýbal se svůdným situacím (Gn 39) a odmítl se poddat hříchu.

Důležitou součástí toho, jak sexualitu postavit na své náležité a ušlechtilé místo, je jednat s opačným pohlavím jako Kristus — s úctou. Správné vztahy přímo souvisí s postoji, které vedou k záměrným rozhodnutím. Čest je dar milosti; odhaluje — skrze nás — hodnotu, kterou Bůh člověku dává. Ukazuje druhému člověku, že si ho vážíme. Úcta je něco, co člověku dáváme, aniž by si to musel zasloužit, a není závislá na našich pocitech nebo jeho opětování. Efezským 5 nám nařizuje, abychom s partnery jednali stejně jako Kristus s církví — s úctou. Takové výrazy vysokého ocenění, které bychom měli projevovat všem lidem opačného pohlaví, jsou ve skutečnosti ctnosti, které nám pomáhají mírnit naši lidskou náchylnost k využívání a zneužívání. Takovým žehnáním ženám a mužům se můžeme ochránit před zneužitím daru sexuality, který nám Bůh dal.

Většina lidí hodnotí druhé na základě jejich charakteru. Nejposvátnější zkouškou charakteru pro kteréhokoliv muže nebo ženu je manželská věrnost. Nejlepší obranou našeho manželství je přitom útok — rozvíjení láskyplného vztahu. Tyto pokyny ovšem nejsou jen pro manžele, protože sexuální pokušení je skutečností jak pro ženaté a vdané, tak pro svobodné zakladatele sborů.

C. Autorita a postavení

Jako vedoucí na určité úrovni, kteří mají autoritu a/nebo postavení, máme vliv. Uplatňování tohoto vlivu je moc. Avšak to, co obvykle určuje, pro čí dobro — své vlastní nebo jiných — tuto moc použijeme, je naše pýcha. Moc totiž může být násilím i silou. Jako zakladatelé sborů ale toužíme, aby náš vliv byl silný a užitečný k duchovnímu zmocňování druhých, aby byli vším, co pro ně Bůh zamýšlel.

1. Varování

Když v roce 1986 haitský diktátor Duvalier uprchl z tohoto karibského ostrova, vojáci a civilisté se dohodli na prozatímní vládě a zorganizování demokratických voleb. Sotva je možné najít názornější příklad zneužívání moci. Během následujících měsíců se z jednoho prostě oblečeného a jemně mluvícího generála v prozatímní vládě stával samovládcem na vzestupu. Při každém veřejném vystoupení měl na uniformě více medailí a stuh a jeho tvář se deformovala zařatými čelistmi. Objevilo se zneužití moci a příležitost působit spravedlnost a svobodu byla obětována na oltáři pýchy a osobního zisku.

Žádný zakladatel sboru, který evangelizuje, vychovává učedníky a připravuje je ke službě, si nepřije nic menšího než příležitost ovlivnit své ovečky k dobrému – kvůli našemu Pánu. Už proto, že vedeme, uplatňujeme určitou moc. Ale moc je dvousečný meč: může otevřít cestu pro Kristovo dílo, nebo – je-li porušená – může klesat cestu sobeckému zisku. V rukou vůdce, který překračuje hranice a používá moc, aby sytil svou pýchu života, je vždy nebezpečná.

2. Správné návyky

Đábel na našeho Pána na počátku jeho služby zkoušel několik triků. Když ho pokoušel, aby se vrhl z vrcholu chrámu a vyzkoušel, jestli mu Otec pošle na pomoc své anděly, đábel chtěl, aby Ježíš byl zcela pragmatický a neuplatňoval svou víru. Kdyby Ježíš podlehl hříchu pragmatismu, nebyl by žádný kříž ani spasení. Pragmatismus, který slouží okamžiku, je vždy dlouhodobě destruktivní. Kristus však odpověděl Písmem a pokáral Satana za to, že pokouší Boha. Jako zakladatelé sborů jsme pravidelně pokoušení využít svou moc a udělat, co se nám zdá krátkodobě nejlepší, tj. praktikovat pragmatismus. Avšak naše pojetí vedení je zcela odlišné od světského způsobu vlády. Zbožné zacházení s mocí bude přímo souviset s naším chápáním a uplatňováním kristovského vedení (srov. Vedení, lekce 6, „Vedení jako služba“ v příručce č. 4).

Bohem daná vize pro budoucnost a soustředění na žádoucí výsledky by měly působit, že zakladatelé sborů budou naprosto závislí na Bohu. Jen jeho moc nás může vyzbrojit na cestu. A i když jako vedoucí můžeme získat věrnost mnoha následovníků, je velmi důležité, abychom jejich i naši oddanost směřovali ke Kristu. Lidské bytosti nebyly stvořeny k tomu, aby podporovaly moc a pozornost, která se nyní často věnuje jednotlivým lidským vůdcům. Abychom měli jistotu, že moc nezneužijeme, musíme se s jinými o službu sdílet a ve svých snahách o zakládání sborů rozvinout vzájemnou zodpovědnost.

II. OBECNÉ PRINCIPY PRO MRAVNÍ BEZÚHONNOST

Máme hledat „nejprve Boží království a jeho spravedlnost“ (Mt 6:33). Dokud nedáme hlavní věci na první místo, nebudou druhé věci následovat. Bez nadpřirozených ctností ty přirozené zklamou. Bez Boží *milosti* nemůžeme být dobří. Bez *lásky* se spravedlnost mění v krutost. Bez *naděje* se odvaha mění v slepou beznaděj. Bez *víry* je moudrost tohoto světa Bohu bláznovstvím. Tyto dvě úroveň, přirozenou a nadpřirozenou nelze oddělit (Kreeft, str. 72, 73).

Pokoušení je nevyhnutelné, ale nemusíme si zoufat. Vítězství je možné. Máme pravdu, na kterou se můžeme spolehnout, a naše vítězství nad pokušením je silným svědectvím pro křesťany i nekřesťany. Napodobujme Krista, který „zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu“ (Žd 4:15).

Skládání účtů druhým se mnoha lidem osvědčilo jako užitečný prostředek odrazující od selhání a jako zdroj povzbuzení. Taková vykazatelnost může být mezi jedním nebo více blízkými přáteli nebo spolupracovníky. Někdy je také užitečná malá skupina, která se kromě modlitby, společenství, nebo biblického studia soustřeďuje také na vzájemné skládání účtů. Někteří dávají přednost formální struktuře zodpovědnosti a jiní používají méně strukturovaný přístup, ale princip zůstává stejný: „Lépe dvěma než jednomu“ (Kaz 4:9-10). Se vzájemným skládáním účtů jsme v naší bitvě o mravní bezúhonnost pevnější.

Závody vyhrávají ti, kdo přeběhnou cílovou čáru. Vytrvalost je přitom velmi důležitá, protože dobře běží mnoho vedoucích, ale jen málo jich doběhne do cíle. Sama Bible poskytuje hojnost takových příkladů. Běžme závod, abychom vyhráli. Zamysleme se nad životem Jóba a

rozhodněme se, že se budeme dívat dále než na naši situaci, do budoucnosti. „Zato on zná moji cestu; ať mě zkouší, vyjdu jako zlato.“ (Jb 23:10) Taková vytrvalost vychází z:

- pohledu *dovnitř pro dosažení bezúhonnosti*: „...odložme každou přítěž i hřích, do kterého se člověk snadno zaplete, a s vytrvalostí běžme závod, který je před námi“ (Žd 12:1).
- pohledu *vzhůru pro dosažení stability*: „Vzhlížejme k původci a dokonavateli víry Ježíši“ (Žd 12:2).
- pohledu *ven pro službu*: „Usilujte o pokoj se všemi a o posvěcení... Dbejte na to, aby se někdo nepřipravoval o Boží milost...“ (Žd 12:14-15).
- pohledu *vpřed s nadějí*: „Projevujme proto vděčnost, že přijímáme neotřesitelné království, a s ní přinášíme Bohu jemu příjemnou službu s uctivostí a bázní.“ (Žd 12:28).

III. PŘÍNOSY MRAVNÍ BEZÚHONNOSTI

A. Pokojný život

Když vaši víru podpírá vaše jednání, prožíváte vnitřní pokoj. Bezesné noci a hryzájící svědomí bývají často výsledkem mravních kompromisů.

B. Ukázněný život

Neexistuje efektivní vůdce bez sebeovládání. Bezúhonnost je základ, na kterém spočívají všechny ostatní oblasti života. Zakladatel sboru, který je dostatečně ukázněný, aby zvládl *velký* problém mravní bezúhonnosti, zjistí, že je pak snadnější dosáhnout kázně potřebné k vítězství ve všech ostatních oblastech života.

C. Uctivé následování

Efektivní zakladatelé sborů chápou, že respekt a vliv vyrůstají z života v bezúhonnosti. Bezúhonnost je klíčem k udržení vedení na dlouhé cestě.

D. Dobrý odkaz

Zakladatel sboru, který po sobě zanechá dědictví mravní bezúhonnosti, může odkázat dar mnohem větší, než je součet všech ostatních úspěchů při vzniku místních sborů.

IV. MRAVNÍ BEZÚHONNOST MŮŽE BÝT DRAHÁ

Zakladatelé sborů — svobodní či v manželství, osamělí nebo v týmech — nenajdou cestu k mravní bezúhonnosti pohodlně vydlážděnou. Právě některé z nejmohutnějších bitev mohou být nástroji, které Kristus používá k tomu, aby nás proměnil k hlubšímu charakteru nebo viditelnějšímu svědectví pro něj a pro jeho cesty. Je nám zaručena jeho přítomnost a jeho moc, když s ním chodíme ve společenství. Ale není nám zaručen vnější úspěch. Nevíme, jestli Zacheus někdy znovu získal své někdejší bohatství (L 19:8). Josef poté, co raději utekl, než aby spal s Potifarovou ženou, skončil ve vězení (Gn 39:12-20). A David byl dál uprchlíkem, i když odmítl použít sílu a „vztáhnout ruku na Hospodinova pomazaného“ poté, co měl příležitost zabít v jeskyni krále Saula (1S 24).

Možná vás od chvíle, kdy jste přestoupili mravní bezúhonnost, pronásleduje váš hřích. Poctivost je vzácná a užitečná ctnost. Vyznejme hřích, do kterého je tak snadné se zaplést (Žd 12:1), a vezměme Boha za slovo. On je věrný a spravedlivý, aby nám naše hříchy odpustil (1J 1:9). Ale možná nalezneme dluhy, které musíme zaplatit, nemoci, které se musí léčit, nebo vztahy, které je třeba napravit. Buďme zodpovědní za naši minulost, ale nedovolujme věcerejšku, aby určoval naši poslušnost dnes a zítra. Od nynějška může být bezúhonnost známkou našeho duchovního vedení a naše úsilí zakládat sbory může sklízet úrodu poctivého charakteru.

ZÁVĚR

Zakladatelé sborů, nebuďme bláhoví. Možná nejsme jako Noe, ale svět se směje věřícím. Nekřesťané se dál vytahují svým hříšným chováním. Morálka dnešního světa je jako loď, která ztratila kormidlo (bezúhonnost je pryč), a co je horší, i kdyby kormidlo našli, neznali by cestu (je popírána absolutní pravda). Máme poslání, které zachraňuje životy, ale bude také vyžadovat každý kousek našeho

kristovského charakteru a mravní bezúhonnosti. Boží slovo, Bible, nám ukazuje cestu. Místní sbory jsou kormidly, která mohou řídit společnost svým světlem a solí — volají zpět k mravní bezúhonnosti a jsou fůrem pro zbožné společenství. Jednotliví Kristovi následovníci, kteří konají dílo evangelistů, volají hříšníky, aby byli smířeni s Bohem a tak i navzájem.

Zakladateli sboru, jsi pro Boží misi na zemi důležitý. Pamatuj, komu patříš, a jednej podle toho. Mravní bezúhonnost zakladatelů sborů je základní nutností.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jaký dopad má osobní selhání v mravní bezúhonnosti na veřejnou službu? A co osobní vědomí hříchu jiného služebníka?
2. Když někdo selže v jedné oblasti, je pak náchylnější k selhání v další? Jak mohou zbožné způsoby v jedné oblasti pomoci zajistit bezúhonnost v dalších oblastech?
3. Je udržení mravní bezúhonnosti tím jednodušší, čím déle setrváváte ve službě?
4. Jak může konkrétní zodpovědnost druhým věřícím pomoci udržovat a rozvíjet mravní bezúhonnost?
5. I když společnost trvá na měnění pravidel ohledně vhodného mravního chování, co můžeme dělat, aby kompromis v oblasti křesťanských hodnot byl méně pravděpodobný?
6. V první řadě jsme se zabývali problémy peněz, sexu a moci. Zamyslete se a prodiskutujte možné souvislosti mezi těmito a dalšími oblastmi mravní bezúhonnosti — poctivostí, věrností, vyvážeností, soucitem, sebeovládáním, moudrostí, radostí, důvěrou či vytrvalostí.

AKČNÍ PLÁN

1. Zeptejte se svého partnera a/nebo jednoho či dvou blízkých přátel: „Kterou jednu oblast mravní bezúhonnosti ostatní lidé nejméně často pozorují v mém životě?“
2. Podle toho, co jste se dozvěděli (*nebo* podle Božího pobízení po vážném zkoumání na vaší straně), se modlete a naplánujte stručnou strategii, která zahrnuje konkrétní kroky k posílení méně zřejmých prvků vašeho charakteru. Možná se jedná o oblast selhání, ale nemusí to tak být; spíše to může být taková oblast, ve které vaše soukromá praxe ještě neovlivnila ostatní.
3. Uskutečňujte tuto strategii nejméně po dva týdny. Nemusí být složitá, ale musí být konkrétní.
4. Oznamte svému partnerovi (pokud žijete v manželství) a nejméně jednomu nebo dvěma přátelům, co jste dělali a co jste se během tohoto procesu naučili.

5. Vše výše uvedené udělejte během tří měsíců od studia této lekce.

LITERATURA

Dyer, Ch. *The Power of Personal Integrity*. Wheaton, IL: Tyndale House Publishers, 1997

Hendricks, H. (ed.) *A Life of Integrity*. Sisters, OR: Multnomah Books, 1997

Kreeft, P. *Back to Virtue*. Fort Collins, CO: Ignatius Press, 1992

Searcy, N., Hall, Ch., Edwards, K. „*Integrity: Searching for Cracks*“. *SmartLeadership MagEzine*. (Srpen, 1998): www.SmartLeadership.com